

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

**Vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti
obce Horšovský Týn**

Bc. Hana Bůžková

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Hana Bůžková

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Klatovy

Název práce

Vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn

Název anglicky

Recovery of receivables from the exercise of delegated powers of the municipality of Horšovský Týn

---

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě rozboru platné právní úpravy provést vyhodnocení problematiky vymáhání pohledávek obce Horšovský Týn z výkonu přenesené působnosti obce v kontextu s platnou právní úpravou, se zaměřením na vývoj, strukturu a četnost pohledávek ve stanoveném časovém období. Na základě vyhodnocení provedeného výzkumu navrhnout doporučení k odstranění případných pochybení a nedostatků.

Metodika

Shromáždění a prostudování literatury pro zpracování teoretické části zadané práce s využitím metody excerptce. Roztřídění dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů jednotlivých částí. Získání podkladů pro analytickou část práce – konzultace s odborníky, rozhovory, statistická data, využití metody analýzy. Vyhodnocení získaných dat metodou syntézy pro zpracování aplikační části práce. Sumarizace výsledků, vlastní zjištění. Vyhodnocení, diskuze s využitím metody komparace teoretické a aplikační části práce, navrhnout opatření k odstranění případně zjištěných nedostatků ve zkoumané oblasti. Závěr – shrnutí získaných poznatků a zhodnocení využitelnosti v praxi.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Daňová exekuce, exekuční titul, exekuční příkaz, platební výměr, pohledávka, splatnost, prodlení, exekuční titul.

Doporučené zdroje informací

- DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL. Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. Daňová řada ISBN 978-80-7357-599-1.
- DUBŠEKOVÁ, HRSTKOVÁ, Lenka. Meritum. Daňový řád 2022., Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. Merita ISBN 978-80-7676-266-4.
- HAVLÍČKOVÁ, Blanka. Kompendium judikatury. Exekuční proces. 5. díl., Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. Vybraná judikatura ISBN 978-80-7552-256-6.
- HAVLÍČKOVÁ, Blanka. Kompendium judikatury. Exekuční titul. 2. díl., Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. Vybraná judikatura ISBN 978-80-7552-179-8.
- HAVLÍČKOVÁ, Blanka. Kompendium judikatury. Způsoby realizace exekuce. 4. díl., Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. Vybraná judikatura ISBN 978-80-7552-250-4.
- KOUDELKA, Zdeněk, Petr, PRŮCHA a Jana, Zwyrtek HAMPLOVÁ. Zákon o obcích (obecní zřízení). Praha: Nakladatelství Leges, 2019. ISBN 978-80-75012-335-3
- LAVICKÝ, Petr a Petra POLIŠENSKÁ. Vznik a obsah závazků. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Judikatura k rekodifikaci. ISBN 978-80-7478-754-6.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-5608-0
- TĚŽKÝ, Václav, Michal, JANTOŠ a Kamil, SIUDA. Zákon o místních poplatcích. Komentář, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-453-9.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 6. 2023

Ing. JUDr. Eva Daniela Cvik, Ph.D. et Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 04. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci " Vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 4. března 2024

Hana Bůžková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Janě Borské, Ph.D., vedoucí práce za rady a odbornou pomoc. Dále bych ráda poděkovala všem kolegům a kolegyním z odboru finančního a školství Městského úřadu Horšovský Týn za odborné konzultace a poskytnuté materiály.

Vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce. Cílem diplomové práce je zhodnotit vývoj, strukturu a četnost vymáhaných pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce. Teoretická část práce se věnuje popisu procesu vymáhání pohledávek od vzniku pohledávky až po její zánik, kdy jsou vysvětleny základní pojmy spojené s touto problematikou včetně představení platné právní legislativy. Analytická část práce je zaměřena na vyhodnocení pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce s rozšířenou působností Horšovský Týn. Na základě získaných dat byla zhodnocena četnost a výše pohledávek, počet a výše pohledávek po splatnosti, počet dlužníků, počet vydaných exekučních příkazů, výše odepsaných pohledávek za sledované období. Byly charakterizovány podíly úhrad pohledávek a podrobněji sledovány pohledávky s nejvyšší a nejnižší úhradou. Úspěšnost vymáhání pohledávek je zcela zásadně ovlivněna nastavením samotného procesu vymáhání pohledávek, který musí být funkční a efektivní, proto jsou v závěru práce navržena opatření pro zlepšení funkčnosti celého procesu vymáhání. Velkou měrou je úspěšnost vymožení pohledávky ovlivňována dlužníky samotnými, jejich strukturou a sociálním statutem.

Klíčová slova:

Daňová exekuce, exekuční titul, exekuční příkaz, platební výměr, pohledávka, splatnost, prodlení.

Recovery of receivables from the exercise of delegated powers of the municipality of Horšovský Týn

Abstract

The diploma thesis deals with the issue of recovery of receivables from the exercise of delegated powers of the municipality. The aim of the diploma thesis is to evaluate the development, structure and frequency of recovered receivables from the exercise of delegated powers of the municipality. The theoretical part of the thesis is devoted to the description of the process of debt collection from the inception of the receivable to its termination, where the basic concepts related to this issue are explained, including the introduction of valid legal legislation. The analytical part of the thesis is focused on the evaluation of receivables from the exercise of delegated powers of the municipality with extended powers of Horšovský Týn. On the basis of the data obtained, the frequency and amount of receivables, the number and amount of overdue receivables, the number of debtors, the number of execution orders issued, and the amount of receivables written off for the monitored period were evaluated. The proportions of receivables were characterized and the receivables with the highest and lowest receivables were monitored in more detail. The success of debt collection is fundamentally influenced by the setting of the debt collection process itself, which must be functional and effective, so measures to improve the functionality of the entire recovery process are proposed at the end of the thesis. To a large extent, the success rate of debt collection is influenced by the debtors themselves, their structure and social status.

Keywords:

Tax enforcement, warrant of execution, execution order, payment amount, debt, due date, delay.

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	20
3.1 Pohledávka	20
3.1.1 Členění pohledávek.....	21
3.1.2 Pohledávky - samostatná působnost územně samosprávného celku	22
3.1.3 Pohledávky - přenesená působnost územně samosprávného celku	22
3.1.4 Prodlení	23
3.1.5 Dohoda o zaplacení dluhu ve splátkách.....	23
3.1.6 Převzetí dluhu	24
3.1.7 Uznání dluhu.....	25
3.1.8 Promlčení, zánik pohledávky.....	25
3.1.9 Odpis pohledávky	27
3.1.10 Prominutí dluhu	27
3.2 Územně samosprávný celek.....	27
3.2.1 Činnost obce – samostatná působnost	28
3.2.2 Činnost obce – přenesená působnost	29
3.2.3 Hospodaření územně samosprávného celku	31
3.2.4 Rozpočet ÚSC.....	32
3.3 Vznik pohledávky	34
3.3.1 Pohledávky z výkonu přenesené působnosti	34
3.3.2 Správní řízení	36
3.3.2.1 Subjekty správního řízení	36
3.3.2.2 Zásady správního řízení.....	37
3.3.3 Přestupkové řízení.....	38
3.3.3.1 Subjekty přestupkového řízení	39
3.3.4 Místní poplatky	39
3.4 Vymáhání pohledávek dle DŘ	40
3.4.1 Správce daně	40
3.4.2 Daňový subjekt	41
3.4.3 Způsoby vymáhání pohledávky dle DŘ.....	41
3.4.4 Exekuční titul	41
3.4.5 Vymáhání způsobem daňové exekuce.....	43
3.4.6 Vymáhání způsobem uplatnění pohledávky v insolvenčním řízení	44

3.4.7	Vymáhání pohledávky veřejnou dražbou	45
4	Vlastní práce	46
4.1	Město Horšovský Týn	46
4.1.1	Orgány města Horšovský Týn.....	48
4.1.2	Odbor finanční a školství	49
4.1.3	Přenesená působnost města Horšovský Týn	50
4.1.4	Postup při vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti	50
4.1.5	Dělení pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce.....	53
4.2	Pohledávky odboru správních agend.....	55
4.2.1	Pohledávky - obecné přestupky	55
4.2.2	Pohledávky – dopravní přestupky	61
4.3	Pohledávky odboru dopravy a silničního hospodářství.....	65
4.3.1	Pohledávky z přestupků dle zák. o podmínkách provozu vozidel na PK	66
4.3.2	Pohledávky z přestupků dle zákona o pozemních komunikacích.....	69
4.4	Pohledávky z místních poplatků města Horšovský Týn	70
4.4.1	Pohledávky z MP za obecní systém odpadového hospodářství	70
4.4.2	Pohledávky z místního poplatku za psy	75
4.4.3	Pohledávky z místního poplatku za užívání veřejného prostranství	78
4.5	Pohledávky s nejvyšší úspěšností vymáhání	83
4.6	Pohledávky s nejnižší úspěšností vymáhání.....	84
4.7	Rozhovor	87
5	Výsledky a diskuze	89
5.1	Pohledávky z pokut a nákladů řízení.....	89
5.1.1	Pohledávky OSA.....	90
5.1.1.1	Obecné přestupky	90
5.1.1.2	Dopravní přestupky	91
5.1.2	Pohledávky ODSH.....	93
5.2	Pohledávky z MP.....	93
5.2.1	Pohledávky z MP za obecní systém odpadového hospodářství	94
5.2.2	Pohledávky z MP psi.....	96
5.2.3	Pohledávky z MP za užívání veřejného prostranství	97
5.3	Pohledávky s nejvyšší úspěšností vymáhání	98
5.4	Pohledávky s nejnižší úspěšností vymáhání.....	99
5.5	Doporučení	101
6	Závěr.....	103
7	Seznam použitých zdrojů.....	107
7.1	Odborná literatura.....	107
7.2	On-line zdroje a elektronické dokumenty	108

7.3	Interní zdroje	111
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	113
8.1	Seznam tabulek	113
8.2	Seznam grafů.....	113
8.3	Seznam použitých zkratk.....	114

1 Úvod

Česká republika je území tvořené 14 kraji, 8 regiony soudržnosti nebo také území, které je tvořeno 6 253 obcemi, které se dále člení na obce I., II. a III. typu. Každá obec je veřejnoprávní korporací, vystupuje vlastním jménem a nese odpovědnost za své jednání a správu svého majetku. Obec vlastní majetek, se kterým musí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů účelně a hospodárně nakládat a rovněž je povinna data o hospodaření s majetkem zveřejňovat. Majetek obce může být členěn dle jeho účelu využití do pěti kategorií – majetek spojený s výkonem veřejné správy, majetek k zabezpečování veřejných statků, majetek k podnikání, finanční majetek a majetek strategický. Nedílnou součástí majetku obce jsou i pohledávky, jejichž vzniku a procesu vedoucímu k jejich následnému vymožení se věnuje tato diplomová práce. Pohledávky obci vznikají v samostatné působnosti a rovněž z výkonu přenesené působnosti. V rámci samostatné působnosti se jedná o pohledávky spojené s vlastní činností např. pronájem majetku obce, prodej majetku, pohledávky s pojené s podnikatelskou činností obce a další. Naopak pohledávkami z výkonu přenesené působnosti mohou být udělené pokuty či pohledávky ze stanovených místních poplatků, které obec stanovuje obecně závaznými vyhláškami v rámci samostatné působnosti obce. Dle ustanovení § 38 odst. 7 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů je obec povinna trvale sledovat, zda probíhají řádně a včas úhrady dlužníků. Obec je povinna vést takový systém evidence pohledávek, aby nedocházelo k jejich promlčení.

Obec či územně samosprávný celek je povinen vymáhat veškeré vzniklé pohledávky, proto by měl být systém vedení evidence pohledávek přehledný a co nejefektivnější. Primárně jsou peněžní pohledávky splněny dobrovolnou úhradou dlužníka. V případech, kdy nedojde k včasné úhradě pohledávky, je nucen ÚSC jednat ve svůj prospěch a zahájit proces vymáhání pohledávky. I přesto, že k vymáhání pohledávek je možno využít několika legislativních institutů, není tato pravomoc neomezená a ne vždy je územně samosprávný celek schopen vynutit úhradu pohledávky ke svému prospěchu v souladu s platnou právní úpravou. Často nejsou obce schopny zajistit oblast vymáhání pohledávek z důvodů nedostatečných personálních kapacit, kdy nejsou schopny zajistit specialisty, kteří mají potřebné znalosti, praxi a dokážou důsledně využít legislativní opory. Při vymáhání pohledávek je potřeba posoudit okolnosti každé existující pohledávky jednotlivě a zhodnotit, zda je vůbec vymáhání dané pohledávky pro obec účelné a efektivní, zda

nebudou vynaložené náklady na vymožení pohledávky převyšovat úhrady pohledávky. V případech kdy ÚSC dojde k závěru, že by pro něj bylo vymožení pohledávky neefektivním a neekonomickým procesem, který by naopak z objemu finančních prostředků ukrojil další díl peněz, může přistoupit k prominutí dluhu plynoucího z dané pohledávky nebo se může zcela vzdát práva na plnění pohledávky.

Proces vymáhání pohledávek se pro územně samosprávné celky řadí k náročnějším typům procesů, které obec musí řešit. Na jedné straně se obce musí snažit o vymožení pohledávek, aby získali plnění, které jim z pohledávky plyne. Na straně druhé musí v případech, kdy nedochází k plnění pohledávek dle stanovených podmínek a právních norem určit, jakým směrem se v procesu vymáhání těchto pohledávek vydají, aby to pro ně bylo účelné, ekonomické a zároveň, aby dlužníci nezískali pocit, že když nesplní své povinnosti, které jim vyplývají z uskutečněných vztahů, nic se v podstatě neděje, protože se pohledávka pro neúčelnost a její neekonomické vymáhání může prominout nebo se obce mohou vzdát práva na její plnění.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě provedené analýzy vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce s rozšířenou působností a statutem města Horšovský Týn v kontextu s platnou právní úpravou zhodnotit vývoj, strukturu a četnost pohledávek ve stanoveném časovém období, zjistit nedostatky, případná pochybení a navrhnout doporučení k odstranění případných nedostatků.

K naplnění hlavního cíle byly stanoveny následující dílčí cíle:

1. Na základě analýzy právní úpravy vymáhání pohledávek provést vyhodnocení vymáhání pohledávek v obci.
2. Na základě provedené analýzy struktury pohledávek ve vybraném subjektu provést vyhodnocení vývoje a četnosti pohledávek ve sledovaném období let 2018-2022.
3. Na základě provedeného výzkumu vyhodnotit pohledávky z pohledu s nejvyšší úspěšností vymáhání úhrad a stanovit příčiny úspěšnosti vymáhání dané pohledávky.
4. Na základě provedeného výzkumu vyhodnotit pohledávky s nejnižší úspěšností vymožení a identifikovat možné příčiny jejich nevymahatelnosti.
5. Na základě provedené analýzy zhodnotit vymáhání pohledávek za sledované časové období ve vztahu k platné právní legislativě s odkazem na klíčové problémy v procesu vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce a navržení doporučení ke zlepšení vymáhání pohledávek.

2.2 Metodika

Diplomová práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a analytickou. V diplomové práci autorka zvolí citaci zdrojů formou průběžné poznámky.

Pro vytvoření teoretické části bude nutné primárně využít metody studia právních předpisů. Teoretická část diplomové práce bude popisovat celý proces od vzniku pohledávky až po její skončení. V první oblasti bude vysvětlen termín pohledávky včetně jejího členění, kdy dojde k rozlišení pohledávky při výkonu samostatné působnosti obce s legislativní oporou v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a pohledávky z výkonu přenesené působnosti obce, pro které je stěžejní zákon

č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Dále budou vysvětleny termíny, které úzce souvisejí s problematikou pohledávek, respektive pojmy, které souvisejí s činností po uplynutí doby splatnosti pohledávky. Bude se jednat o prodlení, převzetí dluhu, uznání dluhu, promlčení pohledávky.

Druhá oblast teoretické práce bude zaměřena na územně samosprávný celek, jeho postavení, činnost, kterou vykonává v samostatné působnosti a činnost, kterou vykonává v přenesené působnosti. Následně bude rozebrána oblast hospodaření územně samosprávného celku, která se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Dále se bude teoretická část práce věnovat specifikaci vzniku pohledávky a popisu procesu před vznikem pohledávky. Vzhledem k tomu, že je diplomová práce zaměřena na vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce, bude se jednat o popis procesu správního řízení, ze kterého plyne podstatná část pohledávek z výkonu přenesené působnosti. Pro správní řízení je stěžejní zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Teoretickou část bude uzavírat oblast, která shrne všechny způsoby vymáhání pohledávek. V této části bude provedena podrobná analýza účastníků řízení, předmětu řízení a způsobů vymáhání pohledávek, které jsou stanoveny zákonem č. 280/2010 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a subsidiárně bude použit zákon č. 99/1963, Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

K získání základních poznatků objasňujících problematiku vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce bude využito techniky analýzy sekundárních zdrojů dat. Hendl ve své knize definuje analýzu jako metodu, která „*spočívá v rozdělení celku na jeho komponenty a zkoumání, jak tyto komponenty fungují jako relativně samostatné prvky a jaké jsou mezi nimi vztahy.*“¹ Konkrétně budou data čerpána z odborné literatury a komentovaných zákonů několika autorů, právních předpisů platných a účinných pro období zpracovávání diplomové práce a dále budou využita data z příslušných metodik a metodických pomůcek dostupných na internetových stránkách ministerstva financí ČR. V práci budou využity poznatky a zkušenosti autorky získané z několikaleté působnosti ve veřejné správě.

---

¹ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. s. 35. ISBN 80-7367-040-2.

První dílčí cíl diplomové práce bude splněn za pomoci metody excerptce z odborné literatury uvedené v seznamu, kdy budou jednotlivé získané údaje strukturovány dle stanovených znaků. Jedná se zejména o legislativní rámec procesu vymáhání pohledávky, vymezení subjektu a jeho pravomocí v procesu vymáhání pohledávek, vznik pohledávek a druhy řízení v oblasti vymáhání pohledávek.

Analytická část práce bude navazovat na teoretickou část a bude ověřovat získané teoretické poznatky v praxi. V této části práce bude využito získaných sekundárních dat z obce s rozšířenou působností Horšovský Týn. Za sekundární data jsou považována ta data, která vznikla na základě předchozích primárních dokumentů.² Jedná se o data získaná z informačního a evidenčního systému obce, data ze správy pohledávek jednotlivých oddělení městského úřadu, jejich plateb, upomínek, exekučních příkazů, zahájených insolvenčních řízení.

V úvodu analytické části práce bude provedena charakteristika obce Horšovský Týn se zaměřením na strukturu úřadu, podrobněji pak bude rozebrána struktura odboru finančního a školství, který má na starosti problematiku vymáhání pohledávek a budou specifikovány konkrétní pohledávky, jejich členění a postup při nedoplatku pohledávky.

Následně bude využita metoda analýzy a budou podrobně zpracována získaná druhotná data získané k jednotlivým pohledávkám z výkonu přenesené působnosti obce za dané časové období. U pohledávek z místních poplatků (konkrétně místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, místní poplatek ze psů, místní poplatek pronájmu veřejného prostranství) budou získána data z obecně závazných vyhlášek a informačního systému GINIS. U každého z místních poplatků bude zkoumán předmět poplatku, vymezení poplatníka, sazba poplatku, splatnost a osvobození od poplatku. Společným sledovaným znakem u pohledávek z místních poplatků bude počet neplaticích poplatníků, počet exekučních příkazů, výše úspěšně vymožených pohledávek, počet a výše odepsaných pohledávek ve sledovaném období let 2018-2022. Dále bude zkoumáno, jakou část rozpočtu tvoří místní poplatky na celkovém rozpočtu obce. U pohledávek z pokut bude specifikována oblast, do které daná pokuta spadá (oblast dopravy, oblast obecních přestupků), bude sledována četnost pokut, výše uložené pokuty, výše pokut po splatnosti. Dále bude sledován počet pokut po splatnosti, který je předán na odbor finanční a školství, počet exekučních příkazů, výše úhrady vymožené exekucí na plat či srážkou z účtu, počet

---

² REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009 s. 126. ISBN 978-80-247-3006-6.

úspěšně vymožených pohledávek a počet odepsaných pohledávek ve sledovaném období. Pro diplomovou práci jsou zkoumána data za období let 2018-2022. Jednotlivá získaná data budou zpracována do přehledných tabulek. Data zpracovaná v tabulkách budou řazena od minulosti po současnost. Bude využito metody komparace, kdy budou za využití všech logických operací všechna zkoumaná data porovnávána. Logickými operacemi jsou souvislost, podobnost, následnost a rozdílnost.³ Po zhodnocení všech získaných dat bude za pomoci analýzy stanoveno, která z pohledávek dosahuje nejvyšší úspěšnosti vymahatelnosti.

Aby mohl být kompletně naplněn třetí dílčí cíl, budou získaná data doplněna za pomoci další kvalitativní metody – rozhovoru, o ucelený přehled z procesů v oblasti vymáhání pohledávek obce Horšovský Týn. Hendl (2005, s. 166) ve své knize uvádí, „*že vedení kvalitativního rozhovoru je uměním i vědou zároveň. Vyžaduje dovednost, citlivost, koncentraci, interpersonální porozumění a disciplínu.*“⁴ Je nutné provést řadu rozhodnutí týkajících se formy, obsahu a pořadí otázek, přičemž nejsou stanovena fixní pravidla pro seřazení otázek. Otázky v otevřeném dotazování musí splňovat podmínku otevřenosti, citlivosti, neutrality a musí být dotazovanému jasné. Při sestavování otázek je nutné zaměřit se na minimalizování „*vmucování určitých odpovědí samou formulací otázky.*“⁵ Dále bude nutné uvážit a stanovit délku rozhovoru. Stejně tak by nemělo být opomenuto místo zvolené pro rozhovor a vhodně zvolená doba pro rozhovor. Rozhovor bude proveden s pracovníkem odboru finančního a školství. Získané informace budou použity k objasnění druhé poloviny třetího dílčího cíle a to odkaz na možné příčiny vedoucí k úspěšnému vymáhání pohledávky. Stejným způsobem bude postupováno i u naplnění dílčího cíle 4, s rozdílem, že bude zkoumána pohledávka, která je nejhůře vymahatelná a zpravidla dochází k jejímu odepisování.

V řešené problematice, která bude konstruována jako porovnávací studie sledovaného období let 2018-2022, budou popsány změny v legislativě, které ovlivnily část pohledávek a dále budou popsány a zhodnoceny změny, které si stanovila obec sama, za účelem zlepšení hospodárnosti obce. V závěru práce dojde k vyhodnocení dat získaných

---

³ REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009 s. 28. ISBN 978-80-247-3006-6.

⁴ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. s. 166. ISBN 80-7367-040-2.

⁵ Tamtéž, s. 169.

výzkumem, budou identifikovány případné nedostatky a navržena doporučení ke zlepšení procesu vymáhání pohledávek v obci Horšovský Týn.

Tabulka 1: Přehled dílčích cílů diplomové práce

Dílčí cíl	Výzkumná technika	Zdroj	Tazatelské otázky
DC 1 - Na základě shrnutí teoretické části práce provést analýzu právní úpravy vymáhání pohledávek.	Analýza dokumentů	Odborná literatura, právní předpisy, komentované zákony, metodiky, internetové zdroje.	Co je to pohledávka? Kdo a jak pracuje s pohledávkami? Jakými způsoby je možné pohledávky uspokojit?
DC 2 - Na základě provedené analýzy struktury pohledávek provést statistické zpracování vývoje a četnosti pohledávek ve sledovaném období let 2018-2022 a provést vyhodnocení.	Analýza dokumentů, komparace dat	Obecně závazné vyhlášky obce H. Týn, statistiky obce H. Týn, evidenční knihy přestupků, inventurní soupisy pohledávek, hlavní kniha účetnictví, rozpočty obce H. Týn.	Jaké typy pohledávek má obec H. Týn? Jak se pohledávky vyvíjejí v čase? Které pohledávky se vyskytují nejčastěji a které nejméně?
DC 3 - Na základě provedeného výzkumu vyhodnotit pohledávky s nejvyšší úspěšností vymáhání úhrad a stanovit příčiny úspěšnosti vymáhání dané pohledávky.	Analýza dokumentů, rozhovor	Hlavní kniha účetnictví, inventurní soupisy pohledávek, evidenční knihy přestupků.	Které pohledávky po splatnosti se daří vymáhat? Co je možnou příčinnou úspěšnosti vymáhání daných pohledávek?

<p>DC 4 - Na základě provedeného výzkumu vyhodnotit pohledávky s nejnižší úspěšností vymožení a identifikovat možné příčiny jejich nevymahatelnosti.</p>	<p>Analýza dokumentů, rozhovor</p>	<p>Hlavní kniha účetnictví, inventurní soupisy pohledávek, evidenční knihy přestupků.</p>	<p>Jaké typy pohledávek se nedaří vymáhat a proč?</p>
<p>DC 5 - Na základě provedené analýzy zhodnotit vymáhání pohledávek za sledované časové období ve vztahu k platné právní legislativě s odkazem na klíčové problémy v procesu vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce a navržení doporučení ke zlepšení vymáhání pohledávek.</p>	<p>Analýza dokumentů, rozhovor</p>	<p>Právní předpisy, komentované zákony, metodiky.</p>	<p>Jak se v čase vyvíjejí pohledávky obce? Jsou využívány všechny dostupné legislativní nástroje v procesu vymáhání pohledávek? Jaké jsou hlavní problémy procesu vymáhání pohledávek ve sledované obci?</p>

Zdroj: vlastní zpracování

3 Teoretická východiska

Teoretická část diplomové práce je věnována studiu odborné literatury, komentovaných zákonů, platných právních předpisů a metodik spolu s metodickými pomůckami, které se zabývají oblastí vymáhání pohledávek. Práce je zaměřena na oblast vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce. Objasněna bude problematika exekučního a insolvenčního řízení.

3.1 Pohledávka

Pro termín pohledávky není stanovena přímá definice. Proto, aby mohl být tento pojem specifikován je nutné ve stručnosti objasnit pojem závazkového práva.

Závazkové nebo také obligační právo tvoří značnou část soukromého práva, jehož obsahem jsou souhrny právních norem, které upravují závazky – vztahy mezi věřiteli a dlužníky. Švábová ve své publikaci uvádí, že pod pojmem závazek je prezentován „*určitý poměr závaznosti mezi lidmi, v němž se jedna osoba cítí být oprávněna dožadovat něčeho a druhá strana je povinna tato plnění poskytnout.*“⁶ Ustanovení § 1721 zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen občanský zákoník) definuje, že „*ze závazku má věřitel vůči dlužníku právo na určité plnění jako na pohledávku a dlužník má povinnost toto právo splněním dluhu uspokojit.*“⁷ Pohledávka je tedy obsahem závazku. Společně s pohledávkou jsou dalšími složkami závazku dluh a s nimi související práva a povinnosti ujednané mezi stranami závazkového právního vztahu.

Dle Drbohlava a Pohla je v právu termín pohledávka chápán „*jako právo, které vzniká jednomu účastníkovi vůči druhému,*“ přičemž je požadováno, aby bylo přesně vymezeno plnění tohoto vztahu. K pohledávce se vážou povinnosti dlužníka uspokojit pohledávku a to ve stanoveném termínu – splatnosti.⁸ V případě, kdy není splatná pohledávka dlužníkem uspokojena, má věřitel právo pohledávku vymáhat proti vůli dlužníka.

Švábová dále uvádí příslušenství pohledávky, jehož obsahem jsou:

---

⁶ ŠVÁBOVÁ, BOHÁČKOVÁ, J. *Průvodce věřitele praktické a přehledné postupy*. Praha:Grada, 2022. s. 13. ISBN 978-80-271-4941-4.

⁷ Ust. § 1721 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, publikováno v částce 33 dne 3.2.2012, na str. 1026 – 1365, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [23.12.2023].

⁸ DRBOHLAV, J. a T. POHL, *Pohledávky z právního účetního a daňového pohledu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 17. ISBN 978-80-7357-599-1.

- úroky,
- úroky z prodlení,
- náklady spojené s uplatněním pohledávky.⁹

Úroky jsou nákladem dlužníka a vyjadřují hodnotu peněz. Občanský zákoník, konkrétně ust. § 1802 upravuje proces nakládání s úroky. Řeší stanovení výše úroku, splatnost, měnu úhrady úroku.

Úrokem z prodlení je dle ust. § 1970 občanského zákona označován stav, kdy dlužník věřiteli nezaplatí včas peněžité plnění z pohledávky a věřitel, který dostal svým sjednaným smluvním, ale i zákonným povinností může požadovat úhradu úroku z prodlení, jehož výši stanovuje vláda nařízením, neujednají-li si ji strany závazkového vztahu.¹⁰

Pod pojmem náklady spojené s uplatněním pohledávky se obecně rozumí náklady, které může věřitel vynaložit v souvislosti se získáním pohledávky od dlužníka. Může se jednat o náklady spojené s mimosoudním vymáháním pohledávky např. cestovné, poštovné, náklady za zprostředkování vymáhání třetí osobou. Dalšími náklady, jsou náklady spojené se soudním vymáháním pohledávky nebo náklady na právní zastupování věřitele, jejichž výše je upravena vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů za poskytování právních služeb, pokud není sjednána výše odměny mezi věřitelem a právním zástupem.¹¹

3.1.1 Členění pohledávek

Pohledávky jsou členěny dle charakteru vzniku, od kterého se odvíjí způsob jejich vymáhání, pokud nejsou uhrazeny do stanovené lhůty. Členěny jsou na pohledávky z výkonu samostatné působnosti územně samosprávného celku a z výkonu přenesené působnosti územně samosprávného celku. Pokud se jedná o pohledávku z výkonu samostatné působnosti, je tato pohledávka vymáhána v občanskoprávním řízení. V druhém

⁹ ŠVÁBOVÁ, BOHÁČKOVÁ, J. *Průvodce věřitele praktické a přehledné postupy*. Praha:Grada, 2022. s. 18. ISBN 978-80-271-4941-4.

¹⁰ Ust. § 1970 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, publikováno v částce 33 dne 3.2.2012, na str. 1026 – 1365, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [23.12.2023].

¹¹ ŠVÁBOVÁ, BOHÁČKOVÁ, J. *Průvodce věřitele praktické a přehledné postupy*. Praha:Grada, 2022. s. 19. ISBN 978-80-271-4941-4.

případě jsou pohledávky vymáhány dle daňového řádu, tedy zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen DŘ).

3.1.2 Pohledávky - samostatná působnost územně samosprávného celku

Pohledávky, které vznikají při výkonu samostatné působnosti územně samosprávných celků, jsou spjaty s jejich majetkovými právy.¹² ÚSC jsou vlastníky majetku, se kterým mohou v mezích zákona nakládat. Pohledávky z oblasti výkonu samostatné působnosti se týkají různých pronájmů majetku např. pronájem obecních bytů či nebytových prostor. Pohledávky mohou, ale plynout i z uzavřených kupních smluv nebo smluv o dílo a jsou zpravidla nedaňovými pohledávkami.

3.1.3 Pohledávky - přenesená působnost územně samosprávného celku

Pohledávky z výkonu přenesené působnosti územně samosprávného celku jsou pohledávkami daňovými.¹³ Těmito pohledávkami jsou pohledávky z místních daní a poplatků a dále pohledávky z pokut, které byly uloženy v rámci přestupkových řízení. Pohledávky z pokut zahrnují rovněž i dopravní pokuty.

Místní poplatky pro obec jsou stanoveny taxativním výčtem v ust. § 1, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.¹⁴ Jsou jimi:

- poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

---

¹² ZÁHUMENSKÝ, D. a V. ZÁHUMENSKÁ. *Obce a smlouvy s investory v praxi*. [online] Právní prostor: ATLAS consulting spol. s r.o., 2020 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: <<https://www.pravniprostor.cz/clanky/spravni-pravo/obce-a-smlouvy-s-investory-v-praxi>>

¹³ PROŠEK, J. *Problematika exekucí samosprávy I*. [online]. Právní prostor: ATLAS consulting spol. s r.o., 2014 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: <<https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/problematika-exekuci-samospravy-i>>

¹⁴ TĚŽKÝ, V., M. JANTOŠ a K. SIUDA. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. s. 9. ISBN 978-80-7552-453-9.

Oporou pro vymáhání daňových pohledávek je zákon č. 280/2009, Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Způsoby vymáhání pohledávky jsou stanoveny ustanovením § 175 daňového řádu. Obce mají možnost učinit tak dvěma způsoby. Za prvé mohou zvolit cestu, kdy samy provedou daňovou exekuci dle daňového řádu nebo si zvolí variantu dvě, a exekuce bude provedena prostřednictvím exekutora.¹⁵

3.1.4 Prodlení

Čas je v právu významnou veličinou. Ve své publikaci Drbohlav a Pohl uvádějí, že pohledávka a závazek musí být dospělé, splatné.¹⁶ Musí uplynout stanovený čas, který byl dlužníkovi určen k plnění závazku vůči věřiteli. Prodlením je tedy myšleno nesplnění povinností sjednaného závazku. Jedná se o případ, kdy dle ust. § 1968 občanského zákoníku dlužník neplní svůj závazek řádně a včas. Pokud dlužník nemůže dostát svým povinnostem v důsledku prodlení věřitele, nenese za prodlení odpovědnost. Prodlením je doba po uplynutí doby splatnosti závazku dlužníka, do které měl být závazek uhrazen.

3.1.5 Dohoda o zaplacení dluhu ve splátkách

Mezi věřitelem a dlužníkem může dojít k dohodě o zaplacení dluhu ve splátkách. Jedná se o dluh, který byl již splatný. Dohoda je nejlepším možným kompromisem pro obě strany.¹⁷ Tuto možnost jednostranného právního aktu nabízí věřiteli i dlužníkovi občanský zákoník. Jedná se o uznání dluhu s následným sepsáním dohody o splátkovém kalendáři. Uznání dluhu je utvrzovacím nástrojem, jehož úprava je obsahem občanského zákoníku v ust. § 2053. Ve zmíněném paragrafu se uvádí, že „*Uzná-li někdo svůj dluh co do důvodu i výše prohlášením učiněným v písemné formě, má se za to, že dluh v rozsahu uznání v době uznání trvá.*“¹⁸ Tento nástroj jednostranného právního jednání určeného věřiteli, mu zajišťuje prodloužení promlčecí lhůty. Uznání dluhu zvyšuje věřiteli jistotu, že dojde

---

¹⁵ PROŠEK, J. *Problematika exekucí samosprávy I.* [online]. Právní prostor: ATLAS consulting spol. s r.o., 2014 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: <<https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/problematika-exekuci-samospravy-i>>

¹⁶ DRBOHLAV, J. a T. POHL, *Pohledávky z právního účetního a daňového pohledu.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 33. ISBN 978-80-7357-599-1.

¹⁷ GERGELOVÁ, E. *Uznání dluhu a dohoda o splátkách jako kompromisní řešení.* [online]. Pohledávky online, Fabian&Partners, 2019 [cit. 2023-05-30]. Dostupné z: <<https://www.pohledavkyonline.cz/uznani-dluhu-a-dohoda-o-splatkach-jako-kompromisni-reseni/>>

¹⁸ Ust. § 2053 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, publikováno v částce 33 dne 3.2.2012, na str. 1026 – 1365, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [23.12.2023].

k jeho vymožení. Pokud dlužník svůj dluh písemně uzná v obou případech – výši i důvodu, znamená to, že svým jednáním utvrzuje věřitele, že si je vědom své povinnosti. Zpravidla toto písemné potvrzení znamená pro dlužníka možnost dluh splatit v delším časovém období. Dlužná částka je zpravidla rozložena do nižší výše splátek než původní. Dle ust. § 1973 občanského zákoníku v případě, že chce věřitel ve splátkách platit i úroky z prodlení, musí o tom být výslovná dohoda mezi oběma stranami vztahu.¹⁹

3.1.6 Převzetí dluhu

Převzetí dluhu společně s institutem občanského zákoníku přistoupení k dluhu jsou dva instituty, které umožňují změnu dlužníka.²⁰ V existujícím závazkovém vztahu je původní dlužník nahrazen novým dlužníkem, který si s původním dlužníkem ujednal převzetí jeho dluhu. Pokud dlužník převezme dluh, přechází na něj pouze povinnost uhradit samotný dluh. O převodu příslušenství (úroky, úroky z prodlení, náklady spojené s vymáháním pohledávky) pohledávky musí být uveden záznam ve smlouvě k převzetí dluhu, jinak zůstává původnímu dlužníkovi povinnost toto příslušenství uhradit. S procesem převzetí dluhu musí souhlasit věřitel. Pro věřitele je důležitou informací vědět, kdo je jeho dlužníkem, proto je k procesu nutný jeho souhlas. Souhlas může být udělen původnímu dlužníkovi i novému příjemci dluhu. Udělení souhlasu může být provedeno ústně, písemně, ale i konkludentně.

V případech, kdy věřitel neudělí původnímu ani novému dlužníkovi souhlas s převzetím dluhu, nevznikne mu vůči novému dlužníkovi přímé právo.²¹ Nemůže po novém věřiteli vymáhat plnění pohledávky. Tímto procesem však vzniká nový vztah a to vztah mezi původním a novým dlužníkem. Nový dlužník odpovídá za plnění sjednaných povinností a práv plynoucích z pohledávky původnímu dlužníkovi – původnímu dlužníkovi tedy odpovídá za to, že nebude muset věřiteli plnit závazky plynoucí z pohledávky. Účelem využití možnosti neudělení souhlasu původnímu dlužníkovi k převzetí dluhu, je snaha zamezit libovolným a nepředvídatelným změnám v osobě dlužníka, bez souhlasu věřitele, který tak chrání svá práva. Změnou dlužníka by mu mohla

---

¹⁹ Ust. § 1973 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, publikováno v částce 33 dne 3.2.2012, na str. 1026 – 1365, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [23.12.2023].

²⁰ NOVOTNÝ, P., P. BUDÍKOVÁ, IVIČIČOVÁ, J., K. KEDROŇOVÁ, ŠTROSOVÁ, I. a M. ŠTÝSOVÁ. *Nový občanský zákoník Smluvní právo*. Praha: Grada, 2014, s. 75. ISBN 978-80-247-5164-1.

²¹ Tamtéž, s. 76.

být způsobena újma např. v případě, kdy by došlo k platební neschopnosti nového dlužníka.

3.1.7 Uznání dluhu

V ust. § 2053 občanského zákoníku je uvedeno, že „*Uzná-li někdo svůj dluh co do důvodu i výše prohlášením učiněným v písemné formě, má se za to, že dluh v rozsahu uznání v době uznání trvá.*“²² Uznáním dluhu dává dlužník věřiteli najevo, že si je vědom svých závazků vůči jeho osobě. Tímto jednostranným právním jednáním lze prodloužit délku promlčecí lhůty. K promlčení práva dojde za deset let ode dne, kdy došlo k uznání dluhu.

3.1.8 Promlčení, zánik pohledávky

Již výše bylo zmíněno, že čas je v právu důležitou veličinou. V případě promlčení pohledávky je čas veličinou nejdůležitější, s tím souvisí i zásada – práva svědčí bdělým. V soukromoprávních vztazích je promlčení pohledávky upraveno občanským zákoníkem. Jeho ust. § 609 udává, že pokud nebylo právo vykonáno v promlčecí lhůtě, je promlčeno a dlužník není povinen ho plnit.²³ Pokud dlužník toto právo splnil i po uplynutí promlčecí doby, nemůže požadovat vrácení svých splněných závazků.

Délka základní promlčecí doby je občanským zákoníkem stanovena na tři roky, přičemž její počátek je stanoven na okamžik, kdy mohlo být poprvé uplatněno právo.²⁴ Strany závazkového vztahu si mohou odlišně od zákonné normy ujednat kratší či delší dobu promlčecí lhůty. V případě odlišně sjednané kratší doby nesmí dojít ke snížení doby pod jeden rok a v případě sjednání delší doby nesmí stanovená lhůta překročit patnáct let. Rovněž uznáním dluhu je možné promlčecí lhůtu prodloužit. Pokud dojde k uplynutí promlčecí doby, může se věřitel plnění pohledávky domáhat soudní cestou. K úplnému zániku nároku dojde v případě, že dlužník u soudu vznesl námitku o promlčení práva.

V případě veřejného práva je právní úprava zániku pohledávek obcí upravena zejména zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen DŘ). Pro obce je právní úprava

---

²² Ust. § 2053 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění, publikováno v částce 33 dne 3.2.2012, na str. 1026 – 1365, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [25.12.2023].

²³ Tamtéž, Ust. § 609.

²⁴ MOTYČKA, P. *Promlčení z pohledu věřitele*. [online]. E-právo, elektronický internetový deník, 2017 [cit. 2023-05-30]. Dostupné z: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/promlčení-z-pohledu-věřitele-106816.html>>

obsažená v DŘ stěžejní pro správu daňových pohledávek. V případě obcí se jedná o pohledávky z místních poplatků, kdy jsou obecní úřady ust. § 15 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích určeni jako správci místních poplatků.²⁵ Dle ust. § 106 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád podléhají postupu pro správu daní rovněž exekuce, vybírání a evidence peněžitých plnění pohledávek obcí z výkonu přenesené působnosti.²⁶ Strany závazkových vztahů se nemohou odchýlit od stanovených platných právních norem.

U daňových pohledávek, které zanikají až po uplynutí lhůty pro placení daně, je nejprve potřeba vyměřit daň. Daň vyměří správce daně, kterým může být finanční úřad ale i obecní úřad. Lhůtu pro vyměření daně upravuje ust. § 148 odst. 1 DŘ, kdy je lhůta pro stanovení daně stanovena na tři roky a počíná běžet dnem uplynutí stanovené splatnosti nebo uplynutím lhůty pro podání řádného daňového přiznání.²⁷ Tato lhůta je prekluzivní a po jejím marném uplynutí zaniká pravomoc správce daně pro její vyměření. Lhůtu pro stanovení daně je možné prodloužit různými úkony, jejichž taxativní výčet je uveden rovněž v ust. § 148 DŘ.

Pokud je daň dle platných právních předpisů vyměřena, dnem její splatnosti počíná běžet lhůta pro placení daně, která je stanovena ust. § 160 odst. 1 DŘ v délce 6 let a po jejím uplynutí nelze daň vybrat a vymáhat.²⁸ Lhůta stanovená ust. § 160 odst. 1 DŘ platí i pro pohledávky neuhrazených peněžitých plnění z výkonu přenesené působnosti (stanovené pokuty, náklady řízení). Tato lhůta je prekluzivní a po jejím uplynutí dochází k zániku pohledávky. Ust. § 160 DŘ obsahuje, obdobně jako lhůta pro vyměření daně, taxativní výčet úkonů, o které se prodlužuje lhůta pro placení daně. Lhůta pro placení daně, která je prodloužena o úkony uvedené v taxativním výčtu DŘ, je ukončena nejpozději po uplynutí 20 let od jejího počátku.²⁹

---

²⁵ Ust. § 15 odst. 1 zák. č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění, publikováno v částce 92 dne 21.12.1990, na str. 2106 – 2109, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=565/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [10.2.2024].

²⁶ Ust. § 106 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, publikováno v částce 174 dne 24.6.2004, na str. 9782 – 9827, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=500/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [07.02.2024].

²⁷ Ust. § 148 odst. 1 zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění, publikováno v částce 87 dne 22.7.2009, na str. 4038 – 4105, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=280/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [09.02.2024].

²⁸ Ust. § 160, tamtéž.

²⁹ Ust. § 160 odst. 5, tamtéž.

3.1.9 Odpis pohledávky

K odpisu pohledávky dochází u územně samosprávného celku v případě její nedobytnosti, nevymahatelnosti.³⁰ K nedobytným pohledávkám patří pohledávky, u kterých byly během procesu vymáhání vynaloženy přiměřené prostředky na dlužníkovi a nepodařilo se přes veškeré úsilí zajistit plnění těchto pohledávek např. z důvodu nemajetnosti, marného uplynutí promlčecí lhůty, přesahu nákladů nad výši úhrady, smrti nebo pobytu dlužníka ve vazbě. Hlavním důvodem pro odpis nedobytných pohledávek je reálné zobrazení rozpočtových příjmů. Odpisem pohledávky nedojde k jejímu zrušení, dojde pouze ke snížení objemu prostředku na účtu pohledávek a upuštění od záměru pohledávku vymáhat.

3.1.10 Prominutí dluhu

Jednou z dalších možností u nedobytné pohledávky je přistoupení k prominutí dluhu.³¹ Než přistoupí územně samosprávný celek k využití institutu prominutí dluhu, musí posoudit účelnost a hospodárnost vymáhání dané pohledávky, dále si musí být vědom svých povinností v problematice hospodaření s majetkem, které mu ukládá zákon o obcích. Prominutím dluhu se snižuje majetek obce, obec přichází o možné finanční prostředky. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích umožňuje obci – konkrétně zastupitelstvu obce rozhodnout o „vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než 20.000 Kč“.³² V případě částky celkového dluhu pohledávky nižší než 20.000 Kč, tato pravomoc dle zákona o obcích přísluší radě.

3.2 Územně samosprávný celek

Každý územně samosprávný celek je součástí veřejné správy, systému. Veřejná správa je tvořena dvěma hlavními subsystemy – státní správou a samosprávou, která je

---

³⁰ AUERSWALD, Lukáš. *Vzor směrnice rady obce o pohledávkách*. [online]. Města, obce, profi: Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r. o., 2012 [cit. 2023-05-30]. Dostupné z <https://www.obcniportal.cz/33/vzor-smernice-rady-obce-o-pohledavkach-uniqueidgOKE4NvrWuOKaQDKuox_Z5d1SvI0CGdHQqKXIKddz8w/>

³¹ ŘEZNIČEK, D. a J. ŽIDZIKOVÁ. *Povinnost obce vymáhat pohledávky a možnost obce prominout dluh či vzdát se svých práv*. [online]. E-právo, elektronický internetový deník, 2017 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/povinnost-obce-vymahat-pohledavky-a-moznost-obce-prominout-dluh-ci-vzdat-se-svych-prav-106284.html>>

³² Ust. § 85 písm. f) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikováno v částce 38 dne 15.5.2000, na str. 1738 – 1764, dostupné z <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakon_a_smlouvy>, citováno on line [26.12.2023].

dále členěna na územní a zájmovou samosprávu. Výkon státní správy zajišťuje stát prostřednictvím institucí přímo nebo zprostředkovaně. Územní samospráva hájí a zastupuje zájmy určitého území. Zájmová samospráva hájí zájmy osob sdružených za obhájením společných cílů, zájmů např. Lékařská komora, Komora veterinárních lékařů.³³ Samosprávu zaručuje územním samosprávným celkům Ústavní zákon z roku 1993. Samospráva má dle platné právní úpravy právo vykonávat svoje záležitosti samostatně, svým jménem a vlastními prostředky. Na základě stanovené působnosti a ekonomických podmínek na území menším než je stát zajišťují územní samosprávy výkon veřejné správy. Výkon je konkrétně zajišťován obcemi a kraji.

Ústavní zákon v hlavě sedmé, článku 99 člení Českou republiku „na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky a kraje, které jsou vyššími samosprávnými celky.“³⁴ Územním samosprávným celkem je tedy seskupení občanů, kteří v rámci určitého území hájí své zájmy a mají právo na samosprávu.

Obec je zákonem o obcích v ust. § 2 definována jako veřejnoprávní korporace, která má vlastní majek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese důsledky svého jednání z těchto vztahů.³⁵ Dále je obec povinna pečovat o všestranný rozvoj svého území, zajišťovat potřeby svých občanů a rovněž při plnění úkolů musí chránit veřejný zájem.

3.2.1 Činnost obce – samostatná působnost

Samostatná činnost obce zahrnuje výkon záležitostí, které jsou v zájmu jejím i občanů, pokud tato činnost není svěřena krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost.³⁶ Obec vytváří podmínky pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů v souladu s místními zvyklostmi a předpoklady. Jedná se zejména o uspokojování potřeb bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, výchovy, vzdělávání, ochrany veřejného pořádku a kulturního rozvoje. Samostatná působnost obce

---

³³ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha:Grada, 2015. s. 11. ISBN 978-80-247-5608-0.

³⁴ Hlava sedmá, Čl. 99, zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění, publikováno v částce 1 dne 16.12.1992, na str. 3 – 16, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [26.12.2023].

³⁵ Ust. § 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikováno v částce 38 dne 15.5.2000, na str. 1738 – 1764, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakon_a_smlouvy], citováno on line [26.12.2023].

³⁶ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha:Grada, 2015. s. 29. ISBN 978-80-247-5608-0.

je upravena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Při výkonu samostatné působnosti se obec musí řídit platnými zákony.

Do samostatné působnosti obce ze zákona o obcích mimo jiné patří:³⁷

- hospodaření obce,
- sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce,
- peněžní fondy obce,
- zřizování právnických osob a organizačních složek obce a její účast v právnických osobách,
- osobní a věcné výdaje na činnost obecního úřadu a zvláštních orgánů obce,
- zajištění chodu obecního úřadu (organizace, řízení, materiální a personální zabezpečení),
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- místní referendum
- zřizování obecní policie
- program rozvoje územního obvodu obce,
- zajištění spolupráce s jinými obcemi.

Do samostatné působnosti obce dle zvláštních zákonů patří:³⁸

- stanovování místních poplatků obecně závaznou vyhláškou,
- zřizování jednotky dobrovolných hasičů a zabezpečování úkolů požární ochrany v obci,
- zřizování a správa předškolních zařízení, škol, zřizování zdravotnických zařízení
- povinnost zajistit připravenost obce na mimořádné události, podílet se na ochraně obyvatelstva, provádění záchranných akcí.

3.2.2 Činnost obce – přenesená působnost

Samostatná působnost platí pro všechny obce bez ohledu na jejich velikost ve stejném rozsahu.³⁹ Oproti samostatné působnosti je u přenesené působnosti, kterou na obce přenáší stát (článek 105 Ústavy ČR), potřeba rozlišovat míru svěřené působnosti. Podle

---

³⁷ Tamtéž, s. 29.

³⁸ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha:Grada, 2015. s. 29. ISBN 978-80-247-5608-0.

³⁹ OECD. *Přehled o stavu veřejné správy: ČR: Česká republika na cestě k modernější a efektivnější veřejné správě*. [online]. Francie: OECD Publishing. 2023. s. 197. ISBN 978-92-647-257-51.

výkonu rozsahu přenesené působnosti jsou definovány 3 kategorie obcí – obec s rozšířenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem a obce se základní přenesenou působností. Největší obce, tedy obce s rozšířenou působností, vykonávají přenesenou působnost i pro obce ve svém správním obvodu. Jedná se o výkon např. evidence obyvatel, zpracovávání agendy občanských a řidičských průkazů, koordinace poskytování sociálních služeb. Počet obcí s rozšířenou působností (dále jen ORP) je 205. Obce střední úrovně tedy obce s pověřeným obecním úřadem, kterých je 388 (včetně počtu 205 ORP), v rámci výkonu přenesené působnosti zajišťují zejména činnost stavebního úřadu, matriky, sociálních služeb a konkrétní agendy z oblasti zemědělství a životního prostředí. Obce nejnižší úrovně zajišťují výkon přenesené působnosti v nejmenším rozsahu. Zpravidla zajišťují evidenci obyvatel nebo konání voleb.⁴⁰ Dle zákona o obcích mohou tyto malé obce spolu s obcemi střední úrovně, pokud nejsou schopny zajistit výkon např. z kapacitních důvodů jim svěřené přenesené působnosti uzavírat s ORP veřejnoprávní smlouvy k zajištění této působnosti.

Dle Provazníkové zajišťuje ORP v přenesené působnosti následující činnosti:⁴¹

- vydávání nařízení obce,
- rozhodování o místních a účelových komunikacích,
- v oblasti projednávání přestupků,
- v oblasti vodoprávní (jsou vodoprávním úřadem a spravují drobné toky)
- evidenci obyvatel a vedení registru obyvatel,
- vydávání dokladů (občanské a řidičské průkazy, cestovní doklady),
- vodoprávního řízení,
- živnostenského úřadu,
- v oblasti ochrany životního prostředí,
- v oblasti dopravy a silničního hospodářství pro silnice II. a III. třídy,
- v oblasti sociálně právní ochrany dětí,
- v oblasti sociálních služeb a dávek,
- v oblasti péče o staré, zdravotně postižené a nepřízpůsobivé občany.

---

⁴⁰ OECD. *Přehled o stavu veřejné správy: ČR: Česká republika na cestě k modernější a efektivnější veřejné správě*. [online]. Francie: OECD Publishing. 2023. s. 198. ISBN 978-92-647-257-51.

⁴¹ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha:Grada, 2015. s. 30. ISBN 978-80-247-5608-0.

3.2.3 Hospodaření územně samosprávného celku

Dle Ústavy jsou ÚSC veřejnoprávními korporacemi s vlastním majetkem, které hospodaří dle vlastního rozpočtu.⁴² Obce se při hospodaření s majetkem řídí několika právními předpisy. K nejdůležitějším se řadí zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o obcích), který v oblasti úpravy samostatné působnosti obce obsahuje několik obecných a konkrétních pravidel pro hospodaření obce.

Obecná pravidla hospodaření obce jsou zahrnuta v ust. § 38, § 39 a § 41 zákona o obcích. Jedná se o následující pravidla:

- využívat majetek obce účelně, hospodárně a v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti a dále vést účetnictví dle zákona o účetnictví,⁴³
- chránit svůj majetek před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím a naložit s nepotřebným majetkem způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy,⁴⁴
- povinnost chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení,⁴⁵
- povinnost trvale sledovat, zda dlužníci včas, řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv,⁴⁶
- při úplatném převodu majetku sjednat cenu zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem; případnou odchylku od ceny obvyklé zdůvodnit,⁴⁷

---

⁴² Hlava sedmá, Čl. 101 odst. 3, zák. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění, publikováno v částce 1 dne 16.12.1992, na str. 3 – 16, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [26.12.2023].

⁴³ Ust. § 38 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikováno v částce 38 dne 15.5.2000, na str. 1738 – 1764, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakon_a_smlouvy], citováno on line [27.12.2023].

⁴⁴ Ust. § 38 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikováno v částce 38 dne 15.5.2000, na str. 1738 – 1764, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakon_a_smlouvy], citováno on line [27.12.2023].

⁴⁵ Tamtéž, Ust. § 38 odst. 6.

⁴⁶ Tamtéž, Ust. § 38 odst. 7.

⁴⁷ Ust. § 39 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikováno v částce 38 dne 15.5.2000, na str. 1738 – 1764, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakon_a_smlouvy], citováno on line [27.12.2023].

- opatřovat listiny doložkou o tom, že byly splněny podmínky platnosti právního jednání obce, pokud je zákonem platnost právního úkonu obce podmíněna předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem.⁴⁸

Ke konkrétním pravidlům hospodaření jsou řazena následující pravidla:

- obec nesmí ručit za závazky právnických a fyzických osob s výjimkou taxativního výčtu v zákoně,⁴⁹
- sestavování rozpočtu obce, závěrečného účtu obce a hospodaření dle schváleného rozpočtu obce,
- požádat o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad, popř. zadat přezkoumání auditorské společnosti, auditorovi,⁵⁰
- dle zákona o finanční kontrole povinnost zajistit výkon finanční kontroly.

Mezi další související právní předpisy, které se zabývají – v porovnání s obecním zřízením – omezeným okruhem složek obecního hospodaření, lze řadit např. zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), nebo zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.⁵¹

3.2.4 Rozpočet ÚSC

Cílem každého ÚSC je mít zdravé a dlouhodobě udržitelné veřejné finance. Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je základním nástrojem hospodaření ÚSC rozpočet, který je sestavován pro kalendářní rok a vychází z rozpočtového výhledu.⁵² Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem pro střednědobé

⁴⁸ Ust. § 41 odst. 1 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikováno v částce 38 dne 15.5.2000, na str. 1738 – 1764, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakon_a_smlouvy], citováno on line [27.12.2023].

⁴⁹ Tamtéž, ust. § 38 odst. 3.

⁵⁰ Tamtéž, ust. § 42 odst. 1.

⁵¹ BŘEŇ, J. *Základní principy hospodaření obce I.* [online] DVS.cz deník veřejné správy: Triada, spol. s r.o., 2010 [cit. 2023-07-11]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6432524>

⁵² OTRUSINOVÁ, M. a D. KUBÍČKOVÁ, *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona účetnictví.* Praha: C. H. Beck, 2011. s. 13. ISBN 978-80-7400-342-4.

finanční plánování, který se sestavuje na základě přijatých závazků a uzavřených smluvních vztahů pro období dvou až pěti let, následujících po roce, na který je sestavován rozpočet.⁵³

Do současné soustavy rozpočtů v ČR jsou zahrnovány státní rozpočet, rozpočty krajů, měst a obcí a rozpočty příspěvkových organizací.⁵⁴ Každý veřejný rozpočet lze obecně považovat za nástroj pro prosazování politiky dané vládní úrovně. Veřejný rozpočet musí být účetně vyrovnaný. Na všechny provedené výdaje musí být příjmy. Účetní vyrovnanost, ale neznamená faktickou vyrovnanost. Rozpočet může být vyrovnaný, schodkový nebo přebytkový.⁵⁵

Pro ÚSC jsou stěžejní místní rozpočty - rozpočty krajů, měst a obcí. Jedná se o decentralizovaný peněžní fond, který financuje potřeby veřejné ekonomiky na místní úrovni a zároveň je nástrojem k prosazování lokálních zájmů obyvatelstva v dané oblasti.⁵⁶ Hlavními příjmy místních rozpočtů jsou daňové příjmy – sdílené a svěřené daně. Sdílenými daněmi jsou daň z příjmů PO, daň z příjmů FO ze závislé činnosti, daň z příjmů FO srážková a DPH. Svěřenou daní je daň z nemovitých věcí a daně z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec. Dalším daňovým příjmem jsou místní poplatky. Druhou částí příjmů jsou nedaňové příjmy, u kterých může ÚSC ovlivnit jejich strukturu či výši.⁵⁷ Jedná se o příjmy z pronájmu, poplatky za služby, dotace ze státního rozpočtu nebo zisky z obecních podniků. Daňové a nedaňové příjmy jsou běžnými příjmy místních rozpočtů. Další složkou příjmů místních rozpočtů jsou kapitálové příjmy jako např. příjmy z prodeje majetku, emise dluhopisů nebo přijaté úvěry.

Výdaje místních rozpočtů jsou děleny na běžné, kapitálové a ostatní. Běžnými výdaji jsou výdaje na zabezpečení veřejných statků, financování běžných potřeb lokálních orgánů a jím zřízených organizací, dotace vlastním podnikům a peněžní transfery obyvatelstvu.⁵⁸ Do kapitálových výdajů jsou zahrnuty výdaje na financování investičních

---

⁵³ OTRUSINOVÁ, M. a D. KUBÍČKOVÁ, *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona účetnictví*. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 13. ISBN 978-80-7400-342-4.

⁵⁴ ČERNOHORSKÝ, J. a P. TEPLÝ, *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. s. 280. ISBN 978-80-247-3669-3.

⁵⁵ Tamtéž, s. 280.

⁵⁶ Tamtéž, s. 288.

⁵⁷ ČERNOHORSKÝ, J. a P. TEPLÝ, *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. s. 288. ISBN 978-80-247-3669-3.

⁵⁸ ČERNOHORSKÝ, J. a P. TEPLÝ, *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. s. 289. ISBN 978-80-247-3669-3.

potřeb ÚSC, dotace na krytí ztrát zřízených podniků, investice v oblasti financí (př. nákup cenných papírů) a splátky úvěrů včetně úroků.⁵⁹

3.3 Vznik pohledávky

ÚSC člení pohledávky dle charakteru vzniku a způsobu vymáhání:

- na pohledávky (též označovány jako nedaňové pohledávky), které vznikly v oblasti samostatné působnosti ÚSC a jsou tak vymáhány cestou občanskoprávní,
- na pohledávky (daňové pohledávky), které vznikly v oblasti přenesené působnosti ÚSC a jsou vymáhány úřadem dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen DŘ).⁶⁰

Zvláštní skupinu pohledávek tvoří místní poplatky, které vznikají vydáním obecně závazné vyhlášky, tedy v samostatné působnosti ÚSC, ale dle ust. § 15 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (dále jen zákon o MP) je správa místních poplatků výkonem přenesené působnosti.⁶¹ Pohledávky z místních poplatků jsou vymáhány dle zákona o MP správcem daně, tedy obecním úřadem, a jsou vymáhány dle ust. § 175 - § 232 DŘ.

3.3.1 Pohledávky z výkonu přenesené působnosti

K pohledávkám z výkonu přenesené působnosti řadíme pohledávky, které jsou spojeny se správním a přestupkovým řízením a často označovány jako daňové nepřímé. V rámci správního řízení se jedná zejména o poplatky, které jsou vymezeny v sazebníku poplatků v zákoně č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Předmětem těchto poplatků je „*správní řízení upravené zvláštním právním předpisem a další činnost správního úřadu související s výkonem státní správy.*“⁶² Jedná se o poplatky za poskytnuté služby splatné v den podání žádosti, případně později. V případě, kdy účastník řízení neprovede

⁵⁹ ČERNOHORSKÝ, J. a P. TEPLÝ, *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. s. 289. ISBN 978-80-247-3669-3.

⁶⁰ Vnitřní předpis města H. Týn: *Dokumentace pro správu a vymáhání pohledávek*. Město H. Týn, 2020

⁶¹ Ust. § 15 odst. 2 zák. č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění, publikováno v částce 92 dne 21.12.1990, na str. 2106 – 2109, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=565/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [11.2.2024].

⁶² Ust. § 2 odst. 1 zák. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění, publikováno v částce 215 dne 26.11.2004, na str. 11415 – 11501, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=634/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [30.12.2023].

příslušnou úhradu dle zákonem stanovené lhůty, není služba poskytnutá, není-li stanoveno jinak. Nedochozí tedy k nedoplatku.⁶³

V oblasti přestupkového řízení se jedná o neuhrazené pokuty, náklady řízení. Pokud dlužník nesplní svoji povinnost uloženou rozhodnutím správního orgánu a neuhradí pohledávku, je pohledávka vymáhána ÚSC. I přestože pohledávka, která vznikla v přestupkovém řízení, není daní a předchází jí odlišný proces, pro její vymáhání je stěžejním právním předpisem zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen DŘ). Dle ust. § 2 odst. 3 písm. b) DŘ se „*daní pro účely tohoto zákona rozumí i peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona.*“⁶⁴ V ust. § 106 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen SŘ) je stanoveno, že „*pro exekuci, vybírání a evidenci peněžitých plnění se uplatní postup pro správu daní.*“⁶⁵

Vzniku pohledávky ve správním, přestupkovém řízení předchází vydání rozhodnutí, které ukládá účastníkovi řízení povinnost uhradit pokutu, náklady řízení či poplatek. V tomto rozhodnutí je stanovena lhůta pro úhradu peněžního plnění. Po uplynutí lhůty správní orgán vyzve k úhradě peněžního plnění a stanoví novou lhůtu pro jeho úhradu. Pokud přesto nedojde k úhradě, dochází k vymáhání pohledávky dle postupu stanoveného v DŘ.

Další skupinu pohledávek tvoří místní poplatky, které na rozdíl od správních poplatků obsahují základní prvky daňového právního vztahu, a většinou jsou charakterizovány bez ohledu na užívaný pojem „poplatek“ jako daně. Místní poplatky musí splňovat určitá kritéria. Platí, že výnos z místních poplatků připadá obci a ta je zároveň subjektem, který poplatek sám spravuje a stanovuje jeho výši. Jedná se o nenávratný veřejný příjem, periodickou neekvivalentní platbu, k jehož nejdůležitějším funkcím patří

---

⁶³Ust. § 5 odst. 4 zák. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění, publikováno v částce 215 dne 26.11.2004, na str. 11415 – 11501, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=634/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [30.12.2023].

⁶⁴Ust. § 2 odst. 3 zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění, publikováno v částce 87 dne 22.7.2009, na str. 4038 – 4105, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=280/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [30.12.2023].

⁶⁵Ust. § 2 odst. 3 písm. b) zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, publikováno v částce 174 dne 24.6.2004, na str. 9782 – 9827, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=500/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [30.12.2023].

funkce fiskální – zvýšení příjmů obecního rozpočtu.⁶⁶ Opomenout nelze ani regulační funkci, kdy je poplatkem zamezováno např. nežádoucímu rozšiřování chovu psů v určitých lokalitách či omezení provozu motorových vozidel ve stanovených částech obce.

Proces vzniku pohledávky u místních poplatků je odlišný od procesu vzniku pohledávky ve správním řízení. V případě místních poplatků se jedná o daňové řízení. Předpis poplatků je k 1.1. daného roku a jeho splatnost je dána OZV. Pokud nedojde k dobrovolné úhradě do data stanoveného OZV, jsou občané informováni k úhradě poplatků (rozhlasem, upomínkami). Pokud i nadále nedojde k úhradě, po uplynutí kalendářního roku, jsou vydány platební výměry na právě skončené období. Poté je odesílána upomínka před exekucí vymáháním.

DŘ je platným právním předpisem pro daňová řízení, exekuční řízení na peněžitá plnění a pro řízení dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o MP).⁶⁷

3.3.2 Správní řízení

Správní řízení či proces je postup správního orgánu, při kterém se v určité záležitosti zakládají, mění nebo ruší individuální práva a povinnosti konkrétní osoby. Rovněž se správním procesem prohlašuje, že konkrétní osoba individuální práva a povinnosti nemá. Účelem správního řízení je vydání rozhodnutí.⁶⁸ Správní řízení je upraveno zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen SŘ). SŘ upravuje vydávání správních rozhodnutí, osvědčení, vyjádření a sdělení a další úkony správních orgánů ve veřejné správě. Rovněž obsahuje podrobnou úpravu veřejnoprávních smluv a vydávání opatření obecné povahy.⁶⁹

3.3.2.1 Subjekty správního řízení

Subjekty správního řízení jsou nositelé procesních práv a povinností, kteří mají vliv na průběh řízení. Hlavními subjekty správního řízení jsou:

---

⁶⁶MV ČR. *Metodická doporučení k činnosti územních samosprávných celků – Proces tvorby a vydávání OZV* [online]. MV ČR, 2022. s. 13 (PDF) [cit. 2023-12-30]. Dostupný z: <file:///C:/Users/HP/Downloads/Metodicke_doporucen%C3%AD_k_cinnosti_USC_c_3-1_Proces_tvorby_a_vydavani_OZV_-_20211231.pdf>.

⁶⁷ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z*. 3. vyd. Olomouc: Anag, 2020, s. 16. ISBN 978-80-7554-259-5.

⁶⁸ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z*. 3. vyd. Olomouc: Anag, 2020, s. 16. ISBN 978-80-7554-259-5.

⁶⁹ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z*. 3. vyd. Olomouc: Anag, 2020, s. 16. ISBN 978-80-7554-259-5.

- správní orgány (jedná se o úřady např. ministerstva, krajský, obecní úřad, stavební úřad, přestupkové komise),
- účastníci řízení (jedná se o osoby, o kterých to stanoví zákon, žadatele a přímo dotčené osoby, kterým by rozhodnutím vznikla práva či povinnosti).⁷⁰

3.3.2.2 Zásady správního řízení

SŘ v úvodním ustanovení upravuje základní zásady správního řízení, které určují rysy všech činností správních orgánů, které jsou vykonávány dle SŘ. Tyto základní zásady „*mají přednost před zákonem a použijí se při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.*“⁷¹

Zásady správního řízení:

1. Zásada legality – SO postupuje v souladu se zákony a ostatními právními normami včetně mezinárodních smluv.
2. Zásada ochrany dobré víry, přiměřenosti a souladu s veřejným zájmem – SO šetří práva nabytá v dobré víře a zasahuje do nich pouze v nezbytném rozsahu za podmínek stanovených zákonem a zásah do práv osob dotčených odpovídá okolnostem daného případu a veřejnému zájmu.
3. Zásada materiální pravdy – je jednou z nejdůležitějších zásad, kdy je povinností SO postupovat, tak aby byl zjištěn v průběhu dokazování stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti a to v rozsahu nezbytném pro soulad úkonu se zásadami legality, subsidiarity, nestrannosti, hospodárnosti, legitimního očekávání.
4. Veřejná správa jako služba – povinností SO je chovat se ke všem osobám zdvořile a vstřícně.
5. Zásada součinnosti správního orgánu s osobami dotčenými – ukládá SO povinnost oznámit dotčeným osobám úkon, který bude činit, pokud je to nezbytné k hájení jejich práv a dále musí dotčeným osobám umožnit uplatňovat svá práva a oprávněné zájmy.
6. Zásada hospodárnosti, rychlosti řízení, procesní ekonomie – SO má povinnost vyřizovat věci bez zbytečných průtahů v zákonem stanovených lhůtách. SO

⁷⁰ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z*. 3. vyd. Olomouc: Anag, 2020, s. 43. ISBN 978-80-7554-259-5.

⁷¹ ŠROMOVÁ, E. *Správní řízení od A do Z*. 3. vyd. Olomouc: Anag, 2020, s. 27. ISBN 978-80-7554-259-5.

postupuje, tak aby nevznikaly nepřiměřené náklady a dotčené osoby byly co nejméně zatěžovány a zároveň musí dodržovat zásady zákonnosti.

7. Zásada procesní rovnosti a nestrannosti – znamená, že účastníci řízení mají při uplatňování svých práv shodné postavení (Hlavní účastník řízení má stejná práva jako jiný hlavní účastník řízení, nelze však srovnávat práva hlavního a vedlejšího účastníka řízení.). Od všech dotčených osob je vyžadováno plnění jejich procesních povinností rovnou měrou. Zásada nestrannosti se váže k osobám, které se bezprostředně podílí na správním řízení jako SO např. úřední oprávněné osoby, tlumočníci, znalci.
8. Zásada součinnosti správních orgánů – směřuje SO k jejich vzájemné spolupráci a také zajištění jednotných, systematických postupů vůči účastníkům řízení.
9. Zásada legitimního očekávání – výsledek správního řízení musí být v souladu s veřejným zájmem, musí odpovídat okolnostem dané situace a při rozhodování o podobných skutkových podstatách nedocházelo ke vzniku nedůvodných rozdílů. SO musí umožnit, aby osoby dotčené mohly uplatnit svoje práva a zájmy.
10. Zásada preference smíru - SO má povinnost se pokusit co nejdříve o smírné odstranění rozporů, které brání projednání věci.
11. Zásada písemnosti – ukládá SO povinnost vždy všechny jednotlivé procesní úkony, pokud to nevyklučuje povaha věci, zaznamenávat v písemné podobě s příslušnými náležitostmi.⁷²

3.3.3 Přestupkové řízení

„Řízení o přestupcích je chápáno jako druh správního řízení.“⁷³ Jedná se o zákonem stanovený upravený postup správních orgánů, jehož cílem je zjistit, byl-li určitý skutek spáchán či nikoliv, kdo jej spáchal, dále posouzení právní kvalifikace skutku, uložení správního trestu pachateli dle zákona a zajištění výkonu správního trestu.⁷⁴ Přestupkové řízení je upraveno zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a

---

⁷² SPIRIT, M. *Úvod do studia práva*. 2. vyd. aktual. dle nového občan. zákoníku. Praha:Grada. 2014, s. 157. ISBN 978-80-247-5280-8.

⁷³ PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. 1. vyd. Praha: Leges. 2017, s. 278. ISBN 978-80-7502-221-9.

⁷⁴ PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. 1. vyd. Praha: Leges. 2017, s. 276. ISBN 978-80-7502-221-9.

řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen přestupkový zákon). Třetí část zákona – Řízení o přestupcích, upravuje odlišnosti od obecné právní úpravy správního procesu obsažené ve SŘ a dále zvláštní procesní instituty např. zahájení řízení se souhlasem poškozeného, presumpce nevinny a další. SŘ je uplatněn subsidiárně tam, kde přestupkový zákon neobsahuje zvláštní právní úpravu.⁷⁵

3.3.3.1 Subjekty přestupkového řízení

Hlavními subjekty přestupkového řízení jsou správní orgány, účastníci řízení a osoby, které nejsou účastníky řízení, ale zákonem jsou jim stanovena určitá procesní práva a povinnosti. Může se jednat o osoby přímo postižené spácháním přestupku, zákonné zástupce a opatrovníky mladistvých obviněných nebo orgány sociálně-právní ochrany dětí.⁷⁶

3.3.4 Místní poplatky

V rámci samostatné působnosti mohou obce vydávat obecně závazné vyhlášky (dále jen OZV), které jsou podzákoným právním předpisem vydávaným zastupitelstvem ÚSC. Působnost OZV je omezena územím ÚSC a upravuje zejména v zájmu obce a jejích občanů věci místního a regionálního charakteru. Dle článku 104 odst. 3 Ústavy jsou OZV originárním právním předpisem, k jejichž vydávání jsou přímo zmocněny obce. Oproti tomu k vydání nařízení obce (přenesená působnost obce) je dle článku 79 odst. 3 Ústavy potřeba zákonné zmocnění. Jedinou výjimku u OZV je oblast daní a poplatků, které lze dle čl. 11 odst. 5 Listiny ukládat pouze na základě zákona. Podkladem pro stanovení místních poplatků je zákon o MP, na jehož základě je určeno, které místní poplatky mohou obce stanovit a vybírat. Dle ust. § 14 odst. 3 zákona o MP vykonává řízení o poplatcích obecní úřad, který je při správě místních poplatků vázán zejména zákonem o MP, platnou OZV obce a DŘ.

Pro místní poplatky je charakteristické, že je na základě zákona o MP obec oprávněna stanovit jednotlivé prvky místních poplatků. Jedná se o určení poplatkového subjektu, předmětu místního poplatku, základu a sazby poplatku. Výnos z místních poplatků plyne do rozpočtu příslušné obce, která jej zavedla.

---

⁷⁵ PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. 1. vyd. Praha: Leges. 2017, s. 279. ISBN 978-80-7502-221-9.

⁷⁶ PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. 1. vyd. Praha: Leges. 2017, s. 281. ISBN 978-80-7502-221-9.

Jednou z funkcí místních poplatků je fiskální funkce, která zajišťuje zvýšení příjmů obce a obce často motivuje k jejich zavedení. Dále zavedení místního poplatku pomáhá regulovat činnosti spojené s nepříznivými dopady pro obec i její občany. Rovněž může zavedení místního poplatku ovlivnit činnost poplatkových subjektů např. u poplatku za užívání veřejného prostranství k výkopovým pracím – stimulace subjektu, k co nejkratšímu průběhu výkopových prací.⁷⁷

Dle ust. § 1 zákona o MP mohou obce vybírat místní poplatky ze psů, za lázeňský nebo rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

3.4 Vymáhání pohledávek dle DŘ

Vymáhání daňových pohledávek je upraveno zákonem č. 280/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen DŘ), subsidiárně je používáno zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

3.4.1 Správce daně

Dle ust. § 10 DŘ je správcem daně správní nebo jiný státní orgán v rozsahu, v jakém mu je na základě zákona svěřena působnost v oblasti správy daní. Správci daně jsou územní finanční orgány, celní orgány a jiné správní úřady.

„Statut správce daně v rozsahu stanoveném zákonem mají:

- a) Ministerstvo financí České republiky,*
- b) územně nekoncentrované specializované správní úřady (finanční ředitelství a finanční úřady, celní ředitelství a celní úřady)*
- c) jiné správní úřady,*
- d) obce a obecní úřady,*
- e) soudy.⁷⁸*

⁷⁷ TĚŽKÝ, V., JANTOŠ, M. a SIUDA K. *Zákon o místních poplatcích. Komentář.* 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 7. ISBN 978-80-7552-453-9.

⁷⁸ MRKÝVKA, P., PAŘÍZKOVÁ, I., RADVAN, M. *Finanční právo a finanční správa.* Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2004. s. 24. ISBN 802103579X.

3.4.2 Daňový subjekt

Jedním ze základních prvků procesu vymáhání pohledávek je daňový subjekt. Dle DŘ je daňovým subjektem osoba, kterou zákon označuje za poplatníka nebo plátce daně a rovněž má práva a povinnosti, které se týkají správného zjištění a stanovení daně po dobu běhu lhůty pro stanovení daně a při placení daně po dobu, ve které lze požadovat placení nedoplatku i v případě, kdy již není daňovým subjektem.⁷⁹

3.4.3 Způsoby vymáhání pohledávky dle DŘ

Správce daně může v případech nedoplatků na místních poplatcích či v případech neuhrazení jiných peněžitých plnění volit z několika způsobů vymáhání. Dle DŘ lze pohledávky vymáhat:

1. daňovou exekucí,
2. prostřednictvím soudního exekutora,
3. insolvenčním řízením,
4. veřejnou dražbou.

Správce daně by měl vždy zvolit takový způsob vymáhání, aby s ním související náklady nebyli ve zjevném nepoměru k výši pohledávky. Správci místních poplatků zpravidla při vymáhání nedoplatků místních poplatků zvolí způsob daňové exekuce, kterou provedou jako správci daně sami.⁸⁰

Vymáhání pohledávek nelze zahájit dříve, než se nedoplatek na dani nebo uložené peněžité plnění stane splatným a vykonatelným (tzn., než dojde k uplynutí posledního dne lhůty pro plnění daňové povinnosti nebo lhůty stanovené správcem daně v rozhodnutí o plnění povinností peněžité povahy).

3.4.4 Exekuční titul

Základním předpokladem pro vymáhání v daňové nebo civilní exekuci je existence exekučního titulu. Správce daně je exekučním titulem vázán a při nařízení exekuce nelze přezkoumávat zákonnost či správnost exekučního titulu. Dle § 176 DŘ je při nařízení

---

⁷⁹ Ust. § 20 odst. 2 zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění, publikováno v částce 87 dne 22.7.2009, na str. 4038 – 4105, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=280/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [28.12.2023].

⁸⁰ MF ČR. *Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku* [online]. MF ČR, 2017. s. 1. (PDF) [cit. 2023-7-25]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Metodika_Pomucka-k-postupu-pri-vymahani-nedoplatku-na-mistnim-poplatku.pdf>.

exekuce zkoumána pouze vykonatelnost rozhodnutí, kterým bylo stanoveno peněžité plnění, jež povinný dobrovolně nesplnil.⁸¹

Za exekuční titul je považován:

1. výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní,
  - Jedná se o výkaz, který obsahuje údaje o správci daně, daňovém subjektu, dále údaje o jednotlivých nedoplatcích, číslo jednacích, podpis úřední oprávněné osoby, razítko a den sestavení výkazu.⁸²
  - Nezbytnou součástí je potvrzení o vykonatelnosti všech v něm uvedených položek. Vzhledem k odlišné splatnosti jednotlivých položek nedoplatků nelze vztáhnout vykonatelnost ke společnému časovému okamžiku.
2. platební výměr (hromadný předpisný seznam),
  - Nejčastěji je exekučním titulem v případě nedoplatků místních poplatků. Jedná se o seznam, kterým správce daně vyměřil místní poplatek a který je účinný okamžikem oznámení poplatkovému subjektu.
3. vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění,
  - Rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění, je vykonatelné v případě, že se proti němu nelze odvolat nebo odvolání nemá odkladný účinek a rovněž uplynula lhůta k plnění, pokud byla stanovena. Zpravidla se jedná o rozhodnutí vydaná v přestupkovém řízení – uložení pokuty. Dále se může jednat o platební výměr na penále nebo dodatečný platební výměr.⁸³
4. vykonatelný zjišťovací příkaz.
  - Jeden z instrumentů, který je správce daně oprávněn použít v případě, kdy daň ještě není stanovená a splatná, ale je zde důvodná obava, že se budoucí vyměřená daň stane nedobytnou nebo její vybírání bude spojeno se značnými překážkami.⁸⁴

---

⁸¹ HAVLÍČKOVÁ, B. *Kompendium judikatury. Exekuční titul. 2. díl.* Praha: Wolters Kluwer, 2016. s. 145. ISBN 978-80-7552-179-8.

⁸² Ust. § 176 odst. 2 zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění, publikováno v částce 87 dne 22.7.2009, na str. 4038 – 4105, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=280/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [28.12.2023].

⁸³ Finanční správa. *Výmáhání* [online]. MF ČR, 2016. [cit. 2023-7-24]. Dostupný z: <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/postup-v-danovem-rizeni/vymahani>>.

⁸⁴ Finanční správa. *Výmáhání* [online]. MF ČR, 2016. [cit. 2023-7-24]. Dostupný z: <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/postup-v-danovem-rizeni/vymahani>>.

3.4.5 Vymáhání způsobem daňové exekuce

K vymáhání nedoplatků způsobem daňové exekuce je příslušný správce daně (správce, u něhož je dlužník evidován). Dle ust. § 160 DŘ je lhůta pro právo vybírat a vymáhat nedoplatek stanovena na 6 let.

Způsoby daňové exekuce dle DŘ:

1. postižení majetkových práv:
  - srážka ze mzdy,
  - příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb,
  - příkázáním jiné peněžité pohledávky,
  - postižením jiných majetkových práv.
2. prodejem movitých věcí,
3. prodejem nemovitých věcí.

Daňová exekuce je správcem daně nařízena vydáním exekučního příkazu. Před vydáním exekučního příkazu může správce daně vyrozumět daňový subjekt o nedoplatku, jeho výši a upozornit jej na následky spojené s neuhrazením nedoplatku.⁸⁵

Exekuční příkaz musí obsahovat způsob daňové exekuce, výši nedoplatku, pro který je exekuce nařizována, výši exekučních nákladů dle ust. § 183 odst. 1 a 2 DŘ a odkaz na exekuční titul. Proti exekučnímu příkazu nelze uplatnit opravné prostředky.

U všech způsobů exekuce postižením majetkových práv je povinností vyrozumět poddlužníka o právní moci exekučního příkazu. Daňová exekuce srážkami ze mzdy se provádí do výše částky, která je uvedena v exekučním příkazu, srážkou ze mzdy a z jiných příjmů. Od okamžiku, kdy je plátcí mzdy dlužníka doručen exekuční příkaz, je plátcem mzdy povinen po dobu trvání exekuce provádět ze mzdy dlužníka srážky stanovené v exekučním příkazu.⁸⁶

Předmětem daňové exekuce příkázáním pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb je pohledávka dlužníka z účtu vedeného u poskytovatele těchto služeb. Tento způsob exekuce je proveden odepsáním peněžních prostředků dlužníka z jeho jakéhokoliv účtu. Částka může být odepsána z běžného, vkladového nebo jiného účtu v jakémkoliv měně do výše částky, která je uvedena v exekučním příkazu a následně je

---

⁸⁵ MF ČR. *Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku* [online]. MF ČR, 2017. s 4. (PDF) [cit. 2023-7-25]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Metodika_Pomucka-k-postupu-pri-vymahani-nedoplatku-na-mistnim-poplatku.pdf>.

⁸⁶ Tamtéž, s. 8

poukázána správci daně. Od okamžiku doručení exekučního příkazu po dobu trvání daňové exekuce je poskytovatel povinen nevyplácet z účtu dlužníka žádné peněžní prostředky a ani jinak s nimi nakládat a to až do výše částky v něm uvedené.⁸⁷

Na návrh dlužníka nebo z moci úřední může správce daně daňovou exekuci částečně nebo zcela odložit. Skutečnosti pro rozhodnutí o odložení daňové exekuce jsou stanoveny DRŽ v ust. § 181 odst. 2. Těmito skutečnostmi jsou např. nesplnění zákonných podmínek pro nařízení daňové exekuce, odpadnutí důvodu, pro který byla daňová exekuce nařízena, zánik práva vymáhat nedoplatek, předpokládaný výtěžek nepostačí ani k úhradě exekučních nákladů a další.⁸⁸

3.4.6 Vymáhání způsobem uplatnění pohledávky v insolvenčním řízení

Insolvenční řízení je upraveno zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobu jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen insolvenční zákon). Předmětem úpravy tohoto zákona je oddlužení dlužníka a dále řešení úpadku nebo hrozícího úpadku dlužníka pomocí soudního řízení s cílem uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem, tak aby bylo uspokojení dlužníkových věřitelů co nejvyšší a zásadně poměrné.⁸⁹

V insolvenčním řízení platí zásada, že je nutné všechny pohledávky přihlásit s výjimkou pohledávek, u kterých insolvenční zákon stanovuje, že se do řízení nepřihlašují, konkrétně pohledávky za majetkovou podstatou, které jsou zákonem rozděleny do dvou skupin dle časového hlediska a to na pohledávky, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení a na pohledávky, které vzniknou po rozhodnutí o úpadku.⁹⁰

Insolvenční řízení je velmi důležitou součástí vymáhání nedoplateků na místních poplatcích, zároveň je však málo využíváno. Přihlášení pohledávky do insolvenčního řízení

---

⁸⁷ MF ČR. *Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku* [online]. MF ČR, 2017. s 12. (PDF) [cit. 2023-7-25]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Methodika_Pomucka_k-postupu-pri-vymahani-nedoplatku-na-mistnim-poplatku.pdf>.

⁸⁸ Ust. § 181 odst. 2 zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění, publikováno v částce 87 dne 22.7.2009, na str. 4038 – 4105, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=280/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [28.12.2023].

⁸⁹ Ust. § 1 písm. a) a b) zák. č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění, publikováno v částce 62 dne 30.3.2006, na str. 2130 – 2224, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=182/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [28.12.2023].

⁹⁰ HÁSOVÁ, J. a MORAVEC, T. *Insolvenční řízení*. 1. vyd. Praha:C.H.Beck, 2013. s. 134. ISBN 978-80-7400-459-9.

bývá jediným způsobem, jak zajistit splácení pohledávky dlužníkem, který se nachází v platební neschopnosti. Pro správce daně je žádoucí, aby bylo zajištěno průběžné sledování insolvenčního rejstříku, kde jsou zveřejňovány informace o vyhlášených insolvenčních návrzích dlužníků, neboť je to podstatné pro další postup v případě vymáhání daňových pohledávek.⁹¹

3.4.7 Vymáhání pohledávky veřejnou dražbou

Jedním ze způsobů vymáhání nedoplatků, který umožňuje DŘ, je přihlášení nedoplatku do veřejné dražby. Veřejná dražba je upravena zákonem č. 26/2000 Sb., zákon o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem úpravy tohoto zákona je veřejná dražba a vznik, trvání a zánik některých právních vztahů s tím souvisejících.⁹²

Dražebním věřitelem, který může dle zákona o veřejných dražbách navrhnout provedení nedobrovolné dražby, je ten, jehož pohledávka je přiznána vykonatelným exekučním titulem, včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků. Na základě písemné smlouvy o provedení dražby, kterou uzavře navrhovatel s dražebníkem – osobou, která je na základě oprávnění příslušná k organizaci dražby, lze provést dražbu. Konání dražby vyhlásí dražebník vyhláškou, kde uvede, že jde o dražbu nedobrovolnou a dále upozorní věřitele, že mohou stanoveným způsobem přihlásit své pohledávky u dražebníka. Dále jsou uvedeny údaje o místě, datu a času konání dražby. Věřitelé musí doložit vznik a zajištění pohledávek.⁹³

V případě, kdy lze z výtěžku dražby uspokojit jen část věřitelů, se postupuje dle zákonem stanoveného pořadí. Daně, poplatky a obdobná peněžitá plnění jsou zařazena do pohledávek čtvrté třídy, jestliže byly věřiteli přihlášeny a byly splatnými v posledních třech letech před provedením dražby.⁹⁴

---

⁹¹ MF ČR. *Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku* [online]. MF ČR, 2017. s. 7. (PDF) [cit. 2023-7-25]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Metodika_Pomucka-k-postupu-pri-vymahani-nedoplatku-na-mistnim-poplatku.pdf>.

⁹² Ust. §1 zák. č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, v platném znění, publikováno v částce 10 dne 18.1.2000, na str. 306 – 324, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=26/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [28.12.2023].

⁹³ MF ČR. *Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku* [online]. MF ČR, 2017. s. 7. (PDF) [cit. 2023-7-25]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Metodika_Pomucka-k-postupu-pri-vymahani-nedoplatku-na-mistnim-poplatku.pdf>.

⁹⁴ MF ČR. *Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku* [online]. MF ČR, 2017. s. 8. (PDF) [cit. 2023-7-25]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Metodika_Pomucka-k-postupu-pri-vymahani-nedoplatku-na-mistnim-poplatku.pdf>.

4 Vlastní práce

Analytická část diplomové práce bude zaměřena na vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce s rozšířenou působností a statutem města - Horšovský Týn. Pro analytickou část práce bude v názvosloví autorka užívat město Horšovský Týn. Na základě získaných dat ze systému GINIS, inventurních soupisů pohledávek, účetních knih, evidenčních knih přestupků a OZV města Horšovský Týn bude provedeno rozčlenění a charakteristika jednotlivých pohledávek města Horšovský Týn z výkonu přenesené působnosti města. Dále bude zpracována četnost a vývoj pohledávek ve sledovaném období let 2018 - 2022. Na základě získaných sekundárních dat ze statistik města Horšovský Týn bude provedeno zhodnocení úspěšnosti vymáhání jednotlivých pohledávek včetně stanovení možných příčin úspěšnosti v procesu vymáhání sledovaných pohledávek a identifikovány klíčové problémy v procesu vymáhání pohledávek.

4.1 Město Horšovský Týn

Město Horšovský Týn se nachází v západních Čechách přibližně 42 km od statutárního města Plzeň a 10 km od okresního města Domažlice. Horšovským Týnem protéká řeka Radbuza a s rozlohou 71,31 km² je druhým největším městem okresu Domažlice.⁹⁵ K 1. 1. 2023 žilo ve městě Horšovský Týn 5 100 obyvatel a křivka počtu obyvatel, tak pokračuje ve svém mírném růstu, přesto však nebyl stále překročen nejvyšší počet obyvatel, kteří osidlovali město před obdobím let 1930 – 1950.⁹⁶ V letech 1930 – 1950 byl demografický vývoj výrazně ovlivněn událostmi doby a to II. světovou válkou a následným odsunem německého obyvatelstva.

Od roku 1953 je Horšovský Týn městskou památkovou rezervací. Pýchou města je Státní hrad a zámek Horšovský Týn s přilehlým zámeckým parkem o rozloze téměř 40 ha, jehož dominantami je Gloriet, Loretánská kaple z poloviny 17. století a Letohrádek též nazývaný Vdovský dům. K dalším významným památkám města se spolu se zachovaným historickým jádrem města řadí kostel svatého Petra a Pavla s vyhlídkovou věží, který se nachází na náměstí Republiky, Kapucínský klášter s kostelem sv. Víta, Václava a Vojtěcha

⁹⁵ ČSÚ. *Malý lexikon obcí ČR*. ČSÚ, 2017. [cit. 2023-8-06]. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2017>>.

⁹⁶ ČSÚ. *Počet obyvatel v obcích k 1.1.2023*. ČSÚ, 2023. [cit. 2023-8-06]. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/documents/10180/191186757/1300722303.pdf/58801e7b-4f05-4470-908c-7295691d4dd2?version=1.3>>.

postavený v barokním stylu, ze kterého se později stal sklad potravin, gotický kostel svatého Apolináře na Husově náměstí z poloviny 13. století a kostel svaté Anny na Vršíčku. Dalším pozitivem z hlediska cestovního ruchu je pro město Horšovský Týn blízkost Českého lesa s nejvyšším vrcholem Čerchov, Všerubské pahorkatiny a Šumavy. V Horšovském Týně je možné navštívit Rozhlednu na Šibeničním vrchu.

Území správního obvodu ORP Horšovský Týn je tvořeno převážně zemědělskou půdou, která tvoří přibližně 64 % z celkové rozlohy ORP.⁹⁷ K největším zemědělským podnikům se řadí ZEAS Puclice a.s., AGRO Staňkov a. s., Meclovská zemědělská a. s. a se sídlem v Horšovském Týně Fadis Osiva s. r. o. a Školní statek Horšovský Týn. Na okraji města se nachází průmyslová zóna s výrobou širšího spektra. V této zóně se nacházejí firmy AZ-CZECH s.r.o., Gerresheimer Horšovský Týn spol. s.r.o., PeHToo a.s. a Sigloch Distribution k.s.. Dalšími významnými zaměstnavateli jsou Chodská pila Srnka s.r.o., stavebniny Karpem s.r.o., Klempostav Horšovský Týn s.r.o., Konstruktpol s.r.o., Silnice a.s., Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Taubenhansl s.r.o. a VERDI International s.r.o..

Městem prochází jedna z nejvýznamnějších a nejrůšnějších dopravních spojnic pro nákladní a běžnou dopravu a to silnice I/26 s trasou Plzeň – Horšovský Týn – Folmava. Jedná se o jednu u nejvytíženějších tras. Dalšími důležitými dopravními spojkami jsou silnice II/193 s trasou Horšovský Týn – Domažlice a Horšovský Týn – Stříbro a rovněž silnice II/200 s trasou Horšovský Týn – Bor. Centrum města s památkovou zónou je klidnou zónou. Nejrůšnější dopravní oblastí je centrální křižovatka na silnici I/26 protínající se se silnicí II/193.

Město Horšovský Týn dlouhodobě podporuje rozvoj oblasti cestovního ruchu v návaznosti na vzdělání a kulturu, oblast ochrany životního prostředí, dopravní infrastruktury a také oblast bydlení a občanské vybavenosti s podporou pracovních příležitostí.⁹⁸ V posledních dvou letech byla provedena oprava objektu sýpky, rekonstrukce vodní nádrže v katastrálním území Kocourov, kompletní rekonstrukce ulice Masarykovy v Horšovském Týně (vybudování stezky pro pěší a pro cyklisty spolu s dobudováním parkovacích míst v blízkosti areálu školy). K významným patří i vybudování cyklostezky a

---

⁹⁷ Město H. Týn: *Územní rozvojová strategie města Horšovský Týn pro období 2015-2025*[online]. Regionální sdružení Šumava, z.s.p.o. 2015. s. 7. (PDF) [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/modules/file_storage/download.php?file=e18bd04e%7C55&inline=1>.

⁹⁸ Tamtéž, s. 92.

výstavby chodníku v ulici Vrchlického v Horšovském Týně s napojením na mezinárodní cyklostezku číslo 3 - Praha - Plzeň - Regensburg. Nejvýznamnějším a ekonomicky nejnáročnějším projektem pro město Horšovský Týn je dokončení výstavby areálu koupaliště, které bylo uvedeno do provozu dne 29. 6. 2023.

4.1.1 Orgány města Horšovský Týn

Územní obvod města Horšovský Týn je tvořen městem Horšovský Týn a dále obcemi Borovice, Dolní Metelsko, Hašov, Horní Metelsko, Horšov, Kocourov, Lazce, Nová Ves, Oplotec, Podhájí, Podražnice, Semošice, Svatá Anna, Svinná, Tasnovice, Valdorf, Věvrov. Pro tyto obce vykonává město Horšovský Týn výkon samosprávy a státní správy. Dále město Horšovský Týn vykonává státní správu pro následující obce: Blížejev, Čermná, Hlohová, Hlohovčice, Horšovský Týn, Křenovy, Meclov, Mezholezy, Miřkov, Močerady, Osvračín, Poděvousy, Puclice, Semněvice, Srby, Staňkov, Velký Malahov a Vidice.

Základním orgánem města je zastupitelstvo, jehož pravomoci jsou stanoveny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Zastupitelstvo města Horšovský Týn je 15-ti členné a odpovídá zejména za hospodaření s obecním majetkem a za dodržování plánu rozvoje obce.⁹⁹ Obecní zastupitelstvo, které svolává starosta obce, se schází dle potřeby, nejméně však dle platné právní úpravy jednou za tři měsíce a jeho jednání jsou veřejná. Zastupitelstvo dle platné právní úpravy rovněž povinně zřizuje kontrolní a finanční výbor.

Výkonným orgánem v samostatné působnosti obce, který odpovídá za svůj výkon zastupitelstvu, je rada obce. V kompetenci rady je zabezpečení hospodaření obce, schvalování rozpočtu, zřizování komisí a odborů obecního úřadu.¹⁰⁰ V Horšovském Týně tvoří radu města pět členů a její jednání je neveřejné. Rada města Horšovský Týn přidělila statut Komise Rady města Horšovský Týn následujícím komisím: Bytová komise, Komise pro přidělování bytů v DPS, Kulturní komise, Komise pro městskou památkovou rezervaci, Komise pro zájmovou činnost dětí a mládeže, Komise pro územní rozvoj.¹⁰¹

---

⁹⁹Město Horšovský Týn: Samospráva [online]. Horšovský Týn, 2023 [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <<https://www.horsovskytyn.cz/samosprava/zastupitelstvo-mesta/>>.

¹⁰⁰Město Horšovský Týn: Samospráva [online]. Horšovský Týn, 2023 [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <<https://www.horsovskytyn.cz/samosprava/rada-mesta/>>.

¹⁰¹Město Horšovský Týn: Statut komisí rady města Horšovský Týn [online]. Horšovský Týn, 2019 [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/e_download.php?file=data/editor/122cs_1.pdf&original=Statut%20komis%C3%AD%20RM%20H.T%C3%BDn_2019.pdf> .

Pro výkon samostatné působnosti města Horšovský Týn byly založeny následující právnické osoby a příspěvkové organizace:

- Horšovskotýnské lesy, spol. s. r. o.,
- Bytes HT spol. s. r. o.,
- Nájemní družstvo Horšovský Týn a Nájemní družstvo Malé Předměstí
- Základní školu, Mateřskou školu,
- Městské kulturní zařízení,
- Základní uměleckou školu,
- Chráněnou dílnu.

Dalšími objekty města jsou organizační složky bez právní subjektivity – Městská knihovna a Městská policie.¹⁰²

V čele města Horšovský Týn je starosta, dále místostarosta. Organizační struktura města je rozdělena na tajemníka, Odbor kanceláře starosty a vnitřních věcí a další podřízené organizační složky:

- Odbor správních agend,
- Odbor finanční a školství,
- Odbor životního prostředí a obecní živnostenský úřad,
- Odbor sociálních věcí a zdravotnictví,
- Odbor dopravy a silničního hospodářství,
- Odbor výstavby a územního plánování,
- Odbor majetku a investic města,
- Městská policie.¹⁰³

4.1.2 Odbor finanční a školství

Odbor finanční a školství je tvořen 9 zaměstnanci - vedoucím odboru, mzdovou účetní - personalistkou, hlavní účetní, účetní, pokladní a dalšími 4 zaměstnanci, kteří mají na starosti jednotlivé agendy. Jedna pracovnice je vyčleněna pro agendu oblasti školství. Jedna pracovnice má na starosti kompletní agendu místního poplatku za užívání veřejného prostranství včetně jeho případného vymáhání a dále funguje jako plnohodnotný zástup pro

---

¹⁰² Město H. Týn: *Územní rozvojová strategie města Horšovský Týn pro období 2015-2025*[online]. Regionální sdružení Šumava, z.s.p.o. 2015. s. 8. (PDF) [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/modules/file_storage/download.php?file=e18bd04e%7C55&inline=1>.

¹⁰³ Město Horšovský Týn: Úřad [online]. Horšovský Týn, 2023 [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <<https://www.horsovskytyn.cz/urad/povinne-informace/subjekt-mesto-horsovsky-ty-n-1.html>>.

pokladnu. Další pracovnice má na starosti agendu místního poplatku ze psů včetně vymáhání a částečně zajišťuje vymáhání pokut z OSA. K vedení agendy místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství včetně jeho vymáhání je oprávněn rovněž jeden zaměstnanec, který se dále věnuje i vymáhání pohledávek z ostatních odborů.

4.1.3 Přenesená působnost města Horšovský Týn

Město Horšovský Týn v přenesené působnosti vykonává státní správu pro obce ve svém územním obvodu a dále pro obce Blížejov, Čermná, Hlohová, Hlohovčice, Horšovský Týn, Křenovy, Meclov, Mezholezy, Miřkov, Močerady, Osvračín, Poděvousy, Pučlice, Semněvice, Srby, Staňkov, Velký Malahov a Vidice. V přenesené působnosti plní město úkoly zadané státem a vykonává činnost jeho jménem vždy v rozsahu dle platné právní úpravy. Ke stěžejním činnostem patří vydávání nařízení, stavebních povolení, zapisování občanů do evidence obyvatel, vydávání občanských průkazů, cestovních pasů, vedení matričních knih, správa registru řidičů a registru motorových vozidel, projednávání přestupků.

Pohledávky, které vznikly městu Horšovský Týn z výkonu přenesené působnosti, zejména pokuty a náklady řízení, jsou v případě jejich nedoplatků, zpravidla vymáhány úřadem (Odbor finanční a školství) dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. K další skupině pohledávek, které jsou vymáhány dle DŘ se řadí pohledávky z místních poplatků, které jsou stanoveny v rámci samostatné působnosti obce vydanými OZV.

4.1.4 Postup při vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti

Součástí procesu vymáhání pohledávek je každý zaměstnanec jednotlivých odborů Městského úřadu Horšovský Týn zajišťujících výkon přenesené působnosti, který má na starost vedení agendy, předpis pohledávky do systému GINIS a sledování její včasné úhrady. Pro účely diplomové práce jsou sledovány pohledávky z výkonu přenesené působnosti odboru správních agend, odboru dopravy a silničního hospodářství a odboru finančního a školství, kde jsou sledovány pohledávky z místních poplatků. Pokud dojde ke vzniku nedoplatku pohledávky uplynutím stanovené lhůty pro její splatnost, jsou pohledávky poustoupeny odboru finančnímu a školství, kde je v souladu s platnou právní úpravou zahájen proces vymáhání pohledávky dle DŘ.

Postup při vymáhání pohledávek výše uvedených sledovaných odborů MěÚ Horšovský Týn se liší. Pohledávky vzniklé z činnosti odboru správních agend a odboru silničního hospodářství jsou zpravidla výsledkem přestupkového řízení. Nejvíce jsou řešeny přestupky obecné dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, dopravní přestupky dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích a zák. č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, podrobněji bude rozebráno níže. Zde je v rámci řízení prvotním podkladem pro vznik pohledávky vydaný pravomocný příkaz nebo rozhodnutí, které nejčastěji ukládají účastníkovi řízení povinnost ve stanovené lhůtě uhradit pokutu a v případě rozhodnutí i náklady řízení. Po nabytí právní moci příkazu či rozhodnutí je referent odboru povinen zadat do modulu Daně, dávky, pohledávky systému GINIS předpis pohledávky. Ke každému zaevidovanému předpisu je systémem vygenerován variabilní symbol, pod kterým je pohledávka vedena po celou dobu až do její úhrady. V případě, kdy nedojde k uhrazení pohledávky ve stanovené lhůtě – nejpozději 30 den od dne nabytí právní moci rozhodnutí nebo příkazu, napíše referent odboru upomínku se stanovením náhradní lhůty pro její úhradu a sleduje, zda již byla pohledávka uhrazena. Pokud i nadále nedojde k jejímu uhrazení, předává referent odboru spis prostřednictvím spisové služby GINIS k vymáhání na odbor finanční a školství (dále jen OFŠ). OFŠ napíše upomínku před exekucí, kde účastníka řízení poučí o následcích nezaplacení pohledávky a možných způsobech exekučního vymáhání. U upomínky před exekucí je stanovena pro úhradu pohledávky lhůta v délce 15 dnů, počínající po dni převzetí písemnosti. Po uplynutí lhůty OFŠ ověří, zda neprobíhá insolvenční řízení a zajistí od pojišťovny popřípadě zaměstnavatele informace o bydlišti dlužníka. Následně je zahájeno exekuční řízení vydáním exekučního příkazu na mzdu, důchod, účet. Dle ust. § 160 DŘ je pro právo vybírat a vymáhat nedoplatek stanovena lhůta na 6 let. Pokud OFŠ zjistí, že nedoplatek nelze exekučně vymoci, dá případ k odpisu pro nevymahatelnost. Odpisy nevymahatelných pohledávek pro nedobytnost či nemajetnost jsou prováděny jednou ročně. Odpis pohledávky ve výši 20.000 Kč na poplatníka je schvalován radou města Horšovský Týn. Pokud se jedná o odpis pohledávky, která převyšuje částku 20.000 Kč na poplatníka, je její odpis nejprve projednán radou města Horšovský Týn a následně je odpis pohledávky postoupen ke schválení zastupitelstvu města Horšovský Týn. Jedná se o případy nemajetných, lidí s malým příjmem, cizinců a lidí v insolvenčním řízení.

Další skupinou sledovaných pohledávek jsou pohledávky z místních poplatků, které jsou v gesci odboru finančního a školství. U místních poplatků se proces trochu liší. Jedná se o přímé daňové pohledávky, které mají oporu v zákoně. Jsou stanoveny OZV města Horšovský Týn. Zde je předpis poplatků k 1.1. každého kalendářního roku. Do splatnosti stanovené OZV města Horšovský Týn dochází k dobrovolné úhradě. Po uplynutí lhůty splatnosti poplatku jsou poplatníci vyzváni k úhradě rozhlasem, poté zasílanými upomínkami. Po uplynutí kalendářního roku v případech, kde stále neproběhla úhrada pohledávky z místních poplatků, jsou OFŠ vydány platební výměry pro uplynulý kalendářní rok. Platební výměr u místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství lze vydat pouze zletilým občanům, tj. zákonným zástupcům. Lhůta stanovená pro úhradu dosud nezaplacené pohledávky je v platebním výměru stanovena na 15 dnů počínající dnem po nabytí právní moci platebního výměru. Platební výměr lze dle ust. § 148 odst. 1 DŘ vydat nejdéle do tří let od dne uplynutí splatnosti místního poplatku. Nedojde-li k úhradě platebního výměru je zaslána poplatníkovi upomínka před zahájením exekučního vymáhání (opět se stanovenu 15-ti denní lhůtou pro úhradu nedoplatku), kde je dlužník poučen o následcích nezaplacení pohledávky a možnostech exekučního vymáhání pohledávky. Dále jsou ověřovány údaje o bydlišti a zaměstnavateli. Když dlužná částka dosáhne výše 1.000 Kč, je zahájeno exekuční vymáhání vydáním exekučního příkazu na plat nebo účet. Menší nevymahatelné částky se odepisují pro nedobytnost nebo prekluzi. Odpis provádí pracovník OFŠ. Záznam o odpisu nedobytné pohledávky musí být schválen a podepsán vedoucím pracovníkem OFŠ. V případě místních poplatků dochází k nedoplatkům zejména u cizinců nedostižných bydlištích a u početných rodin.

Každý měsíc je OFŠ prováděna uzávěrka účtu pohledávek a kontrola stavu pohledávek. Souhrnný přehled se týká pohledávek, kterým již uplynula lhůta pro jejich zaplacení. Přehled stavu pohledávek města Horšovský Týn rozlišených jednotlivými číselnými kódy, kde je uveden počet vymáhaných pohledávek a jejich výše, je předáván radě města. Odpisy nevymahatelných pohledávek pro nedobytnost či nemajetnost jsou prováděny jednou ročně.

V posledních letech spolu s vývojem judikatury soudů je na obce vyvíjen tlak, aby vzniklé pohledávky po splatnosti, zejména pak bagatelní pohledávky, byly vymáhány přímo obcemi a nedocházelo k výraznému nepoměru mezi vymáhanou částkou a náklady na její vymožení, které se v případě předání vymáhání pohledávky soudním exekutorům pohybují v řádech tisíců. Obcím je doporučeno vymáhat bagatelní pohledávky vlastními

silami popřípadě se mohou obracet na celní správu. Již před několika lety byla vydána právní věta, že „*V případě pokuty uložené v přestupkovém řízení může obecní úřad vést daňovou exekuci sám nebo může předat vymáhání nedoplatku celnímu úřadu. Obrátí-li se bez dalšího na soudního exekutora, postupuje v rozporu s ust. § 175 DŘ a ust. § 5 odst. 3 DŘ, neboť tento postup je pro povinného spojen s výrazně vyššími náklady.*“¹⁰⁴ Dle Nejvyššího správního soudu je v každém konkrétním případě nutné posoudit, zda výše nákladů spojená s vymáháním dané pohledávky, kterou je povinen dlužník uhradit, nebude ve zjevném nepoměru k výši vymáhaného nedoplatku pohledávky. Ve zjevném nepoměru k výši dlužné částky je výše nákladů, která přesahuje více než trojnásobek dlužné částky. Pokud i přesto správní orgán pověří vymáháním nedoplatku soudního exekutora, poruší tak svou povinnost a dopustí se nezákonného zásahu.¹⁰⁵

4.1.5 Dělení pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce

Pohledávky z výkonu přenesené působnosti města Horšovský Týn můžeme rozdělit na tři kategorie. Do první kategorie jsou zařazeny pohledávky ze správního řízení. Jedná se o správní poplatky za konkrétní činnost správního orgánu. V těchto případech nedochází k nedoplatkům. Za uhrazení správního poplatku je od správního orgánu požadováno získání určitého druhu služby. Nejčastěji se jedná o vyhotovení cestovního pasu, občanského průkazu, řidičského průkazu, přepisu vozidla, vydání stavebního povolení a další. U poskytování těchto služeb nejprve dochází k úhradě správního poplatku a až poté je služba realizována. Správním poplatkům se v této diplomové práci věnovat nebudeme.

Druhou, pro účely diplomové práce zajímavější skupinou pohledávek, jsou pohledávky, které vznikly v přestupkovém řízení. Jedná se o pohledávky, které jsou dále členěny na pokuty a náklady řízení (dále NŘ). Proces vymáhání nedoplatků pohledávek z přestupkového řízení se rovněž řídí zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád.

Do třetí kategorie jsou zařazeny pohledávky z místních poplatků města Horšovský Týn. Ve sledované lokalitě jsou OZV stanoveny tři druhy místních poplatků. Jsou jimi místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, místní poplatek ze psů a

---

¹⁰⁴ Česká justice. *Evidence stanovisek ombudsmana* [online]. Media Network, 2016. [cit. 2024-02-20]. Dostupný z: < <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/4842>>.

¹⁰⁵ KŘEČEK, Stanislav. *Zpráva o šetření ve věci manželů K.* [online]. Česká justice, nejpřehlednější průvodce českou justicí, Media Network, 2016 [cit. 2024-02-20]. Dostupné z: < https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/5118_2015_VOP_zprava_o_setreni.pdf>

místní poplatek za užívání veřejného prostranství. Vymáhání pohledávek z místních poplatků je výkonem přenesené působnosti a proces vymáhání pohledávek z místních poplatků se řídí zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád.

Tabulka 2: Přehled příjmů z pokut

Rok	Příjmy H.Týn (mil. Kč)	Příjmy z pokut (mil. Kč)	% z celk. příjmu města
2018	144	1,59	1,10
2019	159	1,51	0,95
2020	154	1,35	0,88
2021	168	1,34	0,79
2022	197	1,20	0,61

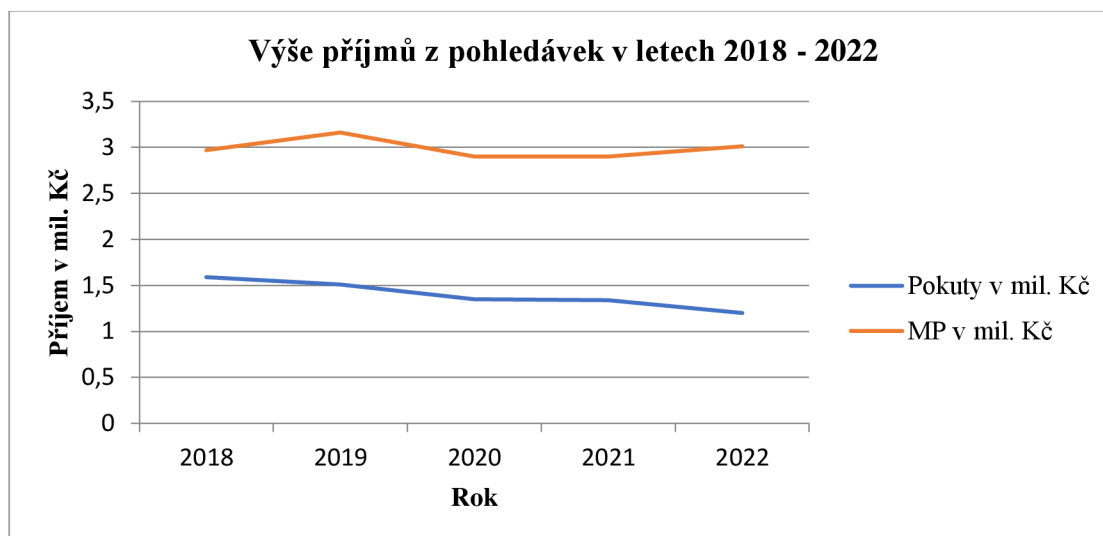
Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 3: Přehled příjmů z místních poplatků

Rok	Příjmy H.Týn (mil. Kč)	Příjmy z MP (mil. Kč)	% z celk. příjmu města
2018	144	2,97	2,06
2019	159	3,16	1,99
2020	154	2,90	1,88
2021	168	2,90	1,73
2022	197	3,01	1,53

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Graf 1: Přehled dosažených příjmů z pohledávek v letech 2018 - 2022

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

V tabulkách 2 a 3 je uveden přehled o dosažené výši příjmů z pohledávek uložených pokut a místních poplatků, ze kterých je patrné, že v případě pokut dochází k poklesu příjmů. Dále je získaný příjem porovnán s celkovými příjmy města Horšovský Týn.

4.2 Pohledávky odboru správních agend

Odbor správních agend MěÚ Horšovský Týn se zabývá výkonem státní správy v oblasti evidence obyvatel, matriční, památkové péče a projednávání přestupků. Odbor správních agend (dále jen OSA) v přenesené působnosti v rozsahu daném platnou právní úpravou provádí vidimaci a legalizaci, vede evidenci obyvatel, provádí její pravidelnou aktualizaci, změny trvalého pobytu, poskytuje údaje z informačního systému ROB, zajišťuje činnost související se službou Czech Point. Dále vykonává pravomoci matričního úřadu. Dle platné právní úpravy vede a archivuje matriční agendu – vede matriční knihy, sbírky listin, provádí zápisy matričních událostí do matrik narození, manželství, úmrtí, vydává druhopisy matričních dokladů a jiné. Další stěžejní činností odboru správních agend je správa a vedení přestupkové agendy. Konkrétně agendy přestupků, o nichž rozhoduje přestupková komise. Jedná se o přestupky dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích – přestupky proti občanskému soužití, majetku a veřejnému pořádku. Dále spravuje agendu a vede řízení k přestupkům FO dle zákona 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a k ostatním přestupkům dle jiných zákonů např. přestupky na úseku ochrany životního prostředí.

Pohledávky OSA jsou tvořeny správními poplatky, které jsou vázány k činnostem v oblasti matriční a evidenci obyvatel, pokutami a náklady řízení z oblasti přestupkového řízení. Jak bylo uvedeno výše, ze správních poplatků nevznikají městu Horšovský Týn nedoplatky a nebudeme se jimi dále zabývat. Pro diplomovou práci jsou důležité pohledávky plynoucí z přestupkového řízení – pokuty a náklady řízení, kdy se budeme zabývat pohledávkami z přestupkových řízení s největším objemem pohledávek. Jsou jimi pohledávky pokut přestupků dle z.č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále jen pokuty z obecných přestupků) a pohledávky pokut přestupků dle z.č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen pokuty z dopravních přestupků).

4.2.1 Pohledávky - obecné přestupky

Pohledávky, které vznikají z přestupkového řízení, které řeší přestupky dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích na základě vydaného pravomocného rozhodnutí

jsou děleny na pokuty a náklady řízení. Pokuty z obecných přestupků jsou do systému GINIS zaevidovány předpisným poukazem s číselným označením 6219, náklady řízení jsou označeny číselným kódem 6719. V případě pokuty, která vznikla vydáním příkazu, zůstává při její evidenci do systému shodné číselné označení jako v případě u pravomocného rozhodnutí – 6219. K výše uvedeným počátečním číselným uskupením se dále přidává číslo přestupku a na závěr je uvedeno dvojčíslí udávající rok, ve kterém byl přestupek přijat k projednání správním orgánem.

V následující tabulce 4 je pro sledované období let 2018 – 2022 uveden přehled počtu udělených pokut z již skončených řízení s pravomocným rozhodnutím, příkazem, jejich výše a výše NŘ. Dle údajů uvedených v tabulce 4 je patrné, že se počty udělených pokut ve sledované oblasti obecných přestupků téměř neliší. Pouze v posledním roce je počet pokut o něco nižší, což je způsobeno neuzavřenými případy. Jednou z příčin jsou vleklá řízení, způsobená nemožností zajistit přítomnost účastníků řízení, tak aby mohl být řádně posouzen skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Nejčastějšími přestupky, které byly dle zákona o některých přestupcích spáchány a řešeny OSA, jsou přestupky proti veřejnému pořádku dle ust. § 5 odst. 1 písm. d) – porušování nočního klidu, přestupky proti občanskému soužití dle ust. § 7 odst. 1 písm. c) bod 4, kdy se FO vůči jiné osobě dopustí hrubého jednání a přestupky proti majetku dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 4, kdy FO úmyslně způsobí škodu na cizím majetku jeho zničením či poškozením a ust. § 8 odst. 1 písm. b) – FO používá neoprávněně cizí majetek.¹⁰⁶

Tabulka 4: Přehled pokut přestupků dle z.č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Rok	Počet pokut	Výše pokut v Kč	NŘ v Kč
2018	68	59.600	15.500
2019	55	57.500	17.000
2020	57	59.300	20.000
2021	58	58.800	13.000
2022	43	37.500	4.000

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

¹⁰⁶ Ust. §5 - §8 zák. č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, v platném znění, publikováno v částce 98 dne 15.6.2016, na str. 3748 – 3752, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=251/2016&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [16.01.2024].

V tabulce 5 jsou zaznamenána data o počtu nezaplacených pokut. V prvním sloupci jsou zaznamenány celkové počty nezaplacených pokut za daný rok. Jedná se o pokuty, které jsou již po splatnosti. V druhém sloupci je uveden počet pokut daného roku po splatnosti, který byl ještě v témže roce referentem oddělení OSA předán OFŠ spolu s vydaným pravomocným rozhodnutím nebo příkazem a upomínkou. Rozdíly mezi celkovým počtem pokut po splatnosti a předaným počtem pokut po splatnosti jsou způsobeny vyřízeností OSA, které nepředává pohledávky po splatnosti bezprostředně po uplynutí stanovené lhůty, kdy je lhůta pro splatnost pokuty stanovena na 30 dnů po dni, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, příkaz a dalších 5 pracovních dnů pro úhradu pohledávky je stanoveno v upomínce, která je odesílána dlužníkovi po uplynutí 30-ti denní lhůty pro zaplacení pohledávky. I zde jsou, ale zaznamenány prodlevy a upomínka k dobrovolné úhradě pokuty není odesílána bezprostředně po uplynutí 30-ti denní lhůty. Srovnáním počtu celkových udělených pokut v daném roce (tabulka 4) s celkovým počtem pokut po splatnosti v tabulce 5 vyplývá, že počty dobrovolných úhrad přestupců nejsou moc vysoké. Přestupci jsou často nízkopříjmovou skupinou obyvatel a skupinou obyvatel v insolvenčním řízení, kdy není možné exekuci zahájit. V případech, kdy se podaří zahájit exekuci na pohledávku, nejsou její úhrady často nejvyšší a exekuce i při nižší uložené pokutě trvá i několik let. V rámci vymáhání pohledávky platí dle platné právní legislativy, že nejprve je uspokojena pokuta a až poté plynou úhrady na NŘ. Výše pokut a NŘ jsou uvedeny pro celkový počet pokut.

Tabulka 5: Pokuty 6219 a NŘ po splatnosti, předané pokuty OFŠ

Rok	Celkový počet pokut po splatnosti	Počet předaných pokut	Výše pokut po splatnosti (Kč)	Výše NŘ v Kč
2018	33	11	29.400	6.500
2019	28	15	29.800	8.000
2020	25	12	26.800	5.000
2021	31	10	37.100	12.000
2022	22	5	16.700	2.000

Zdroj: Interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Dále byly zkoumány počty vydaných exekučních příkazů. V následující tabulce 6 jsou zaznamenány počty vydaných příkazů v jednotlivých letech vztahujících se

k nedoplatkům téhož roku. V roce 2018 bylo OFŠ předáno k vymáhání 11 pokut po splatnosti, zároveň nebyl na žádnou z nich v daném roce vydán exekuční příkaz a nebyla vymožená ani žádná částka. Důvodem je absence pracovníka, který byl téměř po celý rok v pracovní neschopnosti. V roce 2018 byl proces exekučního vymáhání výpadkem pracovníka zcela ochromen. Na OFŠ nebyl žádný zástup, který by zvládl ke svojí agendě přidat proces exekučního vymáhání. Doba, po kterou byl pracovník OFŠ v roce 2018 přítomen, byla přednostně využita pro činnost v agendě místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. K posílení počtu zaměstnanců OFŠ došlo až v roce 2020. V následujících letech proces vymáhání probíhá, ale s ohledem na skutečnost, že se doháněl téměř roční výpadek a poté ještě probíhalo zaškolování nově příchozího zaměstnance je zkvalitňování průběhu procesu vymáhání pozvolné. Počet exekučních příkazů je také ovlivněn zasíláním předexekuční upomínky, kdy je část nedoplatků pokut poplatníky uhrazena po jejím obdržení. U pohledávek z pokut obecních přestupků se jedná o minimální úhrady. Jedním z dalších problémů, kdy dochází k prodlužování lhůty mezi předáním pokuty po splatnosti OFŠ a zahájením exekučního řízení pravomocným exekučním příkazem je doručování písemností, kdy je často nemožné, pokud nebyl adresát písemnosti zastížen, zanechat mu výzvu o doručování písemnosti. Písemnosti se vrací zpět odesílateli.

Dalším sledovaným ukazatelem byla výše vymožené úhrady exekucí ve sledovaném roce. V tabulce 6 jsou zaznamenány roční výše exekučně vymožených úhrad, které se vztahují k nedoplatku z daného roku. V tabulce 7 je pak zaznamenán přehled ročních exekučních úhrad, které se vztahují ke všem dosud probíhajícím exekucím pohledávek z pokut obecných přestupků. Nejvyšší exekuční úhrady je dosaženo v roce 2022 a nejnižší v roce 2018. I zde se promítla roční nečinnost, kdy jsou exekuční úhrady v počátečních letech sledovaného období velmi nízké. Dalším důvodem nízkých exekučních úhrad jsou získávané minimální exekuční úhrady u nízkopříjmové skupiny poplatníků, kde se podařilo exekuci zahájit.

Tabulka 6: Předané pokuty 6219, exekuční příkaz, výše vymožené pohledávky

Rok	Počet předaných pokut po splatnosti	Počet exekučních příkazů		Výše vymožené úhrady exekucí ve sledovaném roce	
		plat/důchod	srážka z účtu	pokuty	NŘ
2018	11	0	0	0	0
2019	15	3	0	300	0
2020	12	1	0	200	0
2021	10	5	0	2.826	0
2022	5	2	1	1.638	410

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 7: Přehled ročních vymožených částek exekucí 6219

Rok	Pokuty 6219	NŘ 6719
2018	57	105
2019	300	2
2020	200	27
2021	2.826	532
2022	24.338	8.910

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Proces vymáhání pohledávek je několikaletým procesem. S jistotou lze říci, že účet pohledávek nebude nikdy nulový. V tabulce 8 jsou zaznamenány konečné stavy účtu pohledávek z pokut 6219 a pohledávek z NŘ 6719. Na začátku sledovaného období ke dni 31. 12. 2018 dosahovala výše nedoplatků pohledávek pokut z obecných přestupků 69.200 korun na počet 74 přestupců a výše nedoplatků pohledávek NŘ obecných přestupků ke stejnému dni činila 25.500 Kč na 28 přestupců. Po celé sledované období je zaznamenán růst počtu a výše nedoplatků u pokut i u NŘ.

Tabulka 8: Přehled nedoplatků - konečný stav účtu pohledávek 6219 a 6719

Den	Počet nedoplatky pokuty	Nedopl. pokuty (Kč)	Počet nedopl. NŘ	Nedoplatek NŘ (Kč)
31. 12. 2018	74	69.200	28	25.500
31. 12. 2019	100	98.700	36	33.500
31. 12. 2020	125	125.300	41	38.500
31. 12. 2021	170	159.574	53	50.500
31. 12. 2022	174	164.236	49	46.590

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 9: Přehled exekučně vymožených a odepsaných pohledávek 6219 a 6719

Rok	Vymožené pohledávky	Odepsané pohledávky
2018	1	0
2019	2	12
2020	7	30
2021	5	14
2022	11	5

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Ve sledovaném období let 2018 - 2022 bylo odepsáno 61 pohledávek ve výši 36.700 Kč. Jedná se o pohledávky z dřívějšího období, než je naše sledované. U nedoplatků pohledávek, které vznikly v letech 2018-2022 je stále možnost jejich vymožení. Doba, po kterou je právo vybírat a vymáhat nedoplatek, činí dle ust. § 160 DŘ šest let. Rovněž vymožené pohledávky se nevážou svým vznikem pouze ke sledovanému období let 2018-2022 a z dat tabulky 9 je patrné, že v případě exekučního vymáhání pohledávek, které pochází z pokut obecných přestupků, není úspěšnost exekučního vymáhání příliš vysoká. Hlavními důvody neúspěchu jsou velmi nízké příjmy poplatníků, kdy u některých případů často není možné exekuci zahájit. Exekuci není také možné z důvodu probíhajícího insolvenčního řízení u dlužníka. V případech, kdy se exekuci povede zahájit, dochází k velmi nízkým úhradám. Úhrady ve výši dvou, pěti nebo osmi korun nejsou výjimkami mezi zahájenými exekucemi. Exekuce se pak stává mnohaletou záležitostí.

4.2.2 Pohledávky – dopravní přestupky

Druhou velmi obsáhlou skupinou pohledávek OSA jsou pohledávky z přestupkových řízení v rozsahu zákona 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Pohledávky, které vznikají po skončení řízení, v momentě, kdy je vydané rozhodnutí, příkaz již pravomocné jsou opět zaneseny předpisným poukazem do systému GINIS modulu Daně, dávky, pohledávky. Z řízení vznikají dva typy pohledávek – pokuty evidované pod číslem 6218 a náklady řízení vedené pod číselným označením 6718. Aby bylo označení pohledávky identifikovatelné pro každý jednotlivý případ, je k těmto počátečním číselným uskupením přidáno číslo přestupku a poslední dvě čísla udávají rok, kdy byl přijat přestupek k projednání.

Níže v tabulce je zaznamenán přehled počtu uložených pokut u dopravních přestupků v jednotlivých letech sledovaného období. Z uvedených dat je patrné, že stoupá počet uložených pokut a s ním stoupá i výše pohledávek. Náklady řízení mají klesající tendenci, což souvisí s legislativní změnou, kdy je možné od 1. 7. 2017 řešit ve zkráceném příkazním řízení, kde se neukládají náklady řízení, i přestupky, za které je spolu s pokutou povinnost uložit i sankci ve formě zákazu činnosti, v tomto případě zákazu řízení motorových vozidel.

Dle zákona 361/2000 Sb, o provozu na pozemních komunikacích byly nejčastěji spáchány přestupky dle ust. § 125c odst. 1 písm. b), kdy FO řídí motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek a přestupky dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1, kdy FO řídí motorové vozidlo v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem řidičského oprávnění.¹⁰⁷ Dále byly nejčastějšími prohřešky přestupky spáchané dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) z. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

---

¹⁰⁷Ust. §125c/1 písm. b) a e) z. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění, publikováno v částce 98 dne 19.10.2000, na str. 4570 – 4616, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=361/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [15.01.2024].

Tabulka 10: Přehled pokut přestupků dle z. č. 361/2000 Sb., o provozu na PK

Rok	Počet pokut	Výše pokut v Kč	Náklady řízení v Kč
2018	153	1.429.800	20.000
2019	170	1.425.000	22.000
2020	193	1.571.800	14.000
2021	185	1.498.500	11.000
2022	210	1.631.800	13.000

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Dalším sledovaným parametrem je výše pokut po splatnosti a počet pokut, které byly předány k exekučnímu vymáhání na OFŠ. Ze zaznamenaných dat v tabulce 11 je zřejmé, že každý rok dochází ke zvýšení počtu pokut po splatnosti. S rostoucím počtem pokut po splatnosti roste i výše neuhrazených pokut - pohledávek a počet pokut předaných k vymáhání na OFŠ. Počet pokut předaných na vymáhání není shodný s počtem pokut po splatnosti. S nárůstem počtu přestupkových řízení a s ním spojené agendy dochází k prodlevám v předávání pokut po splatnosti v daném roce.

Tabulka 11: Přehled dopravních pokut po splatnosti

Rok	Počet pokut po splatnosti	Počet předaných pokut	Výše předaných pokut v Kč	NŘ v Kč
2018	72	60	810.400	7.000
2019	80	54	807.300	5.000
2020	149	71	938.000	1.000
2021	122	85	962.900	1.000
2022	154	71	992.700	6.000

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

V tabulce 12 je zaznamenán vývoj počtu vydaných exekučních příkazů v jednotlivých letech vztahujících se k nedoplatkům téhož roku. V počátečních letech sledování se opět projevil výpadek pracovníka. Poté se situace mírně zlepšila díky posílení OFŠ, kde byl přijat další pracovník. I přesto vymáhaná výše pohledávek vzhledem k jejich celkovému objemu není nejvyšší. Důvodem jsou velké výše jednotlivých pokut, kdy v případě nižšího příjmu dlužníka, dochází k pomalejší úhradě pohledávky.

Dalším sledovaným ukazatelem byla výše vymožené úhrady exekucí ve sledovaném roce. V tabulce 12 jsou zaznamenány roční výše exekučně vymožených úhrad, které se vztahují k nedoplatku z daného roku. Přehled ročních úhrad všech exekucí dopravních přestupků je zaznamenány v tabulce 13. Nejnižší exekuční úhrady je dosaženo v roce 2018 a nejvyšší v roce 2022.

Tabulka 12: Přehled předaných pokut dopr. přestupků, jejich exekucí a výší úhrad

Rok	Pokuty předané OFŠ (ks)	Počet vydaných exekučních příkazů		Výše vymožené úhrady exekucí ve sledovaném roce	
		plat/důchod	srážka z účtu	pokuty	NŘ
2018	60	1	1	15.721,85	0
2019	54	15	0	22.651	0
2020	71	30	2	23.937	12
2021	85	24	4	24.345	58
2022	71	31	3	29.472	62

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 13: Přehled ročních vymožených úhrad všech exekucí – dopr. přestupky

Rok	Výše pohledávky 6218 (Kč)	Výše pohledávky NŘ 6718 (Kč)
2018	40.794,85	0
2019	53.639,00	0
2020	87.537,00	1.070
2021	86.345,00	5.097
2022	95.630,49	8.062

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Ke dni 31. 12. 2018 činila celková výše nedoplatků ze všech předcházejících období u pokut z přestupkového řízení dopravních přestupků dle z.č. 361/2000 Sb, o provozu na pozemních komunikacích 2.087.505,15 Kč a nedoplatek na nákladech řízení činil 63.000Kč. V průběhu sledovaného období došlo u nedoplatků z dopravních pokut k rychlému růstu. Na konci sledovaného období dosahovala výše nedoplatků z pokut dopravních přestupků již více než trojnásobné částky ve srovnání s výší nedoplatku

na počátku sledovaného období. Přehled o výších nedoplatků na konci každého roku sledovaného období je shrnut v tabulce 14. Jde o růst nedoplatků spojený se zvyšujícím se počtem spáchaných přestupků se sankcí ve výši 25.000 – 50.000 Kč a neochotou nebo nemožností dlužníků hradit vysoké pokuty u některých přestupků. Dalším ovlivňujícím faktorem vysokého zůstatku nedoplatků z dopravních pokud jsou nízké příjmy některých dlužníků a to v případech, kdy jsou tito dlužníci ochotni dobrovolně pokutu uhradit, ale z důvodu nedostatečných finančních prostředků požádají správní orgán o splátkový kalendář. Problémem splátkových kalendářů je, že někteří z dlužníků nedodržují termíny splátek pokut a hradí výši dohodnuté splátky s častými výpadky úhrad např. jednou za tři měsíce. Často se objevují také případy, kdy dojde k úhradě pouze jedné splátky a pak dlouho dobu nic. Výjimkou nejsou ani případy úhrad v nižších výších než je původní sjednaná výše splátky pokuty. Dalším ovlivňujícím faktorem jak bylo uvedeno již u nedoplatků pokut z obecných přestupků je dlouhý výpadek pracovníka OFŠ, který má na starosti problematiku vymáhání pohledávek předaných z ostatních odborů včetně OSA. U nákladů řízení není růst nedoplatků nijak zvlášť významný. V prvním roce činí nedoplatek NŘ 63.000 Kč, na konci sledovaného období je veden nedoplatek ve výši 71.868 Kč. Výše nedoplatků z NŘ nesrovná proti pokutám tak rychle z důvodu jejich jednotné výše 1.000 Kč za řízení, ale také z důvodu legislativní změny, kdy je od dne 1. 7. 2017 možné řešit i některé druhy přestupků, ke kterým se váže sankce zákazu řízení motorového vozidla ve zkráceném příkazním řízení, kde se neukládají NŘ. Před tímto obdobím se dopravní přestupky, ke kterým se vázala i sankce zákazu činnosti, dle tehdy platné legislativy nesměly projednávat ve zkráceném příkazním řízení a byla nařizována ústní jednání.

Tabulka 14: Souhrnný přehled nedoplatků pokut z dopravních pokut

Den	Počet n. 6218	Výše nedoplatku 6218 (Kč)	Počet n. 6718	Výše nedoplatku 6718 (Kč)
31. 12. 2018	211	2.087.505,15	63	63.000
31. 12. 2019	306	2.950.154,15	68	68.000
31. 12. 2020	429	4.144.217,15	69	68.988
31. 12. 2021	579	5.375.772,15	70	69.930
31. 12. 2022	670	6.305.100,15	72	71.868

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 15: Přehled exekučně vymožených, odepsaných pohledávek dopr. přestupků

Rok	Vymožené pohledávky	Odepsané pohledávky
2018	5	0
2019	10	12
2020	7	8
2021	15	11
2022	52	6

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

4.3 Pohledávky odboru dopravy a silničního hospodářství

Odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen ODSH) MěÚ Horšovský Týn se zabývá v přenesené působnosti výkonem státní správy v rozsahu zákona 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. ODSH spravuje registr řidičů, vydává a odebírá řidičské průkazy, vydává informace z registru řidičů, vede správní řízení na úseku podmínění, odnětí či omezení a pozastavení řidičského oprávnění. Dále ODSH spravuje registr vozidel, kdy vykonává v přenesené působnosti výkon státní správy dle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se např. o zápisy vozidel a následné zapisování změn údajů do registru vozidel, přidělování registračních značek motorovým vozidlům, vydávání technických průkazů vozidel, rozhodování o vyřazení či zániku motorového vozidla.

K dalším činnostem ODSH patří činnosti vyplývající ze zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Do těchto činností patří povolení zvláštního užívání silnic II., III. třídy a místních komunikací, vydávání rozhodnutí (stavební, územní) k dopravním stavbám, vydávání stanovisek k projektům staveb, ukládání pokut právnickým i fyzickým osobám za porušení ust. zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích a ustanovení zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, povolují uzavírky a objízďky silnic II., III. třídy a místních, veřejně přístupných účelových komunikací a také zahrnují ustanovení o prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

V oblasti přestupkového řízení řeší ODSH přestupky dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, konkrétně se jedná o přestupky, kdy FO neodevzdá řidičský průkaz, osvědčení o registraci vozidla, či se nepodrobí dopravně psychologickému vyšetření. Dále se zabývá přestupky dle zák. č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a zák. č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen zákon o podmínkách provozu vozidel na PK) např. nepojištěné vozidlo, které bylo v provozu na pozemní komunikaci, nepředložení zelené karty nebo FO provozuje vozidlo, které není technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích.

Pohledávky ODSH jsou tvořeny správními poplatky za poskytované služby občanům a jsou hrazeny občanem před vykonáním jím požadované služby. Dále se správními poplatky z ODSH nebudeme zabývat. Další složkou pohledávek toho odboru jsou pokuty a náklady řízení z přestupkového řízení, kde vznikají nedoplatky, které jsou v některých případech předávány k vymáhání na OFŠ.

4.3.1 Pohledávky z přestupků dle zák. o podmínkách provozu vozidel na PK

Jedním z typů pohledávek ODSH jsou pohledávky z přestupkových řízení v rozsahu zákona 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. V momentě, kdy je již vydané rozhodnutí nebo příkaz pravomocný, jsou pohledávky z nich vyplývající zaneseny předpisným poukazem do modulu Daně, dávky, pohledávky systému GINIS. Pohledávky jsou rozděleny na pokuty evidované číselným kódem 6227 a NŘ evidované pod číselným kódem 6727. K těmto počátečním číselným uskupením se dále přidává číslo přestupku a konečná dvě čísla udávající rok, kdy byl přijat přestupek k projednání.

Níže je v tabulce 16 uveden přehled týkající se počtu pokut uložených pravomocným rozhodnutím nebo příkazem za porušení ustanovení zákona o podmínkách provozu. Dále je uvedena výše pokut a nákladů řízení v jednotlivých letech sledovaného období. Počet pokut ve sledovaném období se pohybuje v rozmezí 50 až 70 udělených pokut ročně. Ve výši udělených pokut rovněž nejsou zaznamenány žádné významné výkyvy a ve sledovaném období se výše pokut pohybuje v pásmu 113 až 140 tisíc ročně.

Dle zák. č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích byly nejčastěji spáchanými přestupky, přestupky dle ust. § 83 odst. 1 písm. b), kdy FO v rozporu s ust. § 8 odst. 2 nepožádá u silničního vozidla o zápis změny vlastníka, dle ust.

§ 83 odst. 1 písm. e), kdy FO – vlastník motorového vozidla v rozporu s ust. § 12 odst. 4 neoznámí adresu místa umístění vyřazeného motorového vozidla a účel jeho využití a přestupky dle ust. § 83 odst. 1 písm. i), kdy FO v rozporu s ust. § 38 odst. 1 písm. a) jako provozovatel motorového vozidla, provozuje technicky nezpůsobilé vozidlo k provozu na pozemních komunikacích.¹⁰⁸

U pokut plynoucích ze spáchaných přestupků dle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích jsou ve větší míře zaznamenány dobrovolné úhrady přestupců. Ve druhém sloupci tabulky 17 je zaznamenán počet celkových pokut po splatnosti v jednotlivých letech. Pokud ho srovnáme s třetím sloupcem, zjistíme, že pokut k vymáhání je předáno o něco méně. Pokud dále srovnáme počty předaných pokut k vymáhání na OFŠ a počty vydaných exekučních příkazů, zjistíme, že exekučních příkazů je vydáno opravdu minimum, konkrétně 3 za celé období (přehled v tabulce 18). K úhradám sice dochází po splatnosti, zároveň jsou, ale tyto úhrady provedeny ještě před vydáním exekučního příkazu. Polovina úhrad je provedena před vystavením předexekuční upomínky. Zbylé úhrady jsou provedeny po zaslání předexekuční upomínky ve stanovené 15-ti denní lhůtě.

Tabulka 16: Přehled pokut přestupků zák. o podmínkách provozu vozidel na PK

Rok	Počet pokut	Výše pokut (Kč)	NŘ (Kč)
2018	49	113.900	2.000
2019	68	138.600	8.000
2020	54	123.300	4.000
2021	53	121.600	3.000
2022	65	135.200	10.000

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

¹⁰⁸ Ust. §83/1 písm. b), e), i) z. č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, v platném znění, publikováno v částce 21 dne 10.1.2001, na str. 1962 – 1991, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=56/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [18.01.2024].

Tabulka 17: Přehled pokut 6227 po splatnosti

Rok	Počet pokut po splatnosti	Počet předaných pokut OFŠ	Výše předaných pokut (Kč)	NŘ (Kč)
2018	10	2	4.000	0
2019	15	10	27.000	2.000
2020	6	6	15.000	1.000
2021	5	4	8.000	0
2022	8	5	16.000	2.000

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 18: Přehled vydaných exekučních příkazů a výše vymožené úhrady

Rok	Počet předaných pokut po splatnosti	Počet vydaných exekučních příkazů		Výše vymožené úhrady exekucí ve sledovaném roce	
		plat/důchod	účet	pokuty	NŘ
2018	2	0	0	0	0
2019	10	2	0	4.000	1.000
2020	6	1	0	3.000	0
2021	4	0	0	0	0
2022	5	0	0	0	0

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

Přehled dat v tabulce 18 podává informaci o předaném počtu pokut přestupků dle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, počtu vydaných exekučních příkazů a výši vymožené úhrady exekucí ve sledovaném roce. Jak bylo již uvedeno, ve sledovaném období byly na ODSH zahájeny 3 exekuce, které byly i úspěšně ve sledovaném období v plné výši vymoženy. Pohledávka z roku 2020 byla vymožena exekucí v témže roce. U pohledávek z roku 2019 došlo u jedné k exekučnímu vymožení v témže roce a u druhé bylo vymožení celé částky docíleno v roce 2020.

4.3.2 Pohledávky z přestupků dle zákona o pozemních komunikacích

Druhou skupinou, ze které plynou nejvyšší pohledávky z přestupkového řízení, jsou přestupky uvedené v zákoně 13/1997 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen zákon o pozemních komunikacích). V tomto případě zůstává evidence pohledávek do systému GINIS shodná s číselným označením pohledávek z přestupků dle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

U této skupiny pohledávek je v následující tabulce 19 shrnut pouze počet udělených pokut a jejich výše ve sledovaných letech. Dále se nebudeme této skupině pohledávek věnovat, protože u ní dochází k dobrovolným úhradám ve stanovené 30-ti denní lhůtě ve vydaných rozhodnutích či příkazech. Pouze výjimečně dojde k úhradě po uplynutí této lhůty, ale stále je to dobrovolná úhrada bez zásahu správního orgánu. Růst počtu a výše pohledávek je spojen s růstem bezpečnostních kontrol PČR zaměřených na kontrolu provozu nákladních vozidel na pozemních komunikacích. Nejčastěji spáchanými přestupky zákona o pozemních komunikacích, ze kterých pohledávky plynou, jsou přestupky dle ust. § 42b odst. 1 písm. s), kdy jako provozovatelé PO nebo podnikající FO provozují vozidlo nebo jízdní soupravu, u kterých bylo kontrolním vážením zjištěno nedodržení podmínek či hodnot stanovených zákonem o silničním provozu a přestupky dle ust. § 42b odst. 1 písm. b), kdy v rozporu s ust. § 25 odst. 1 až 7 užije PO nebo podnikající FO bez povolení zvláštního užívání jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným než určeným účelům dálnici, silnici nebo místní komunikaci nebo poruší stanovené podmínky v povolení zvláštního užívání nebo v opatření obecného povahy dle ust. § 24b.¹⁰⁹

Tabulka 19: Přehled pokut přest. dle z. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

Rok	Počet pokut	Výše pokut v Kč	Náklady řízení v Kč
2018	31	670.000	0
2019	62	967.000	1.000
2020	54	716.000	1.000
2021	56	770.000	0
2022	60	745.000	1.000

Zdroj: Interní data MěÚ Horšovský Týn, vlastní zpracování

¹⁰⁹ Ust. §42b/1 písm. b), s) z. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, publikováno v částce 3 dne 27.1.1997, na str. 47 – 61, dostupné z [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=13/1997&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy], citováno on line [18.01.2024].

4.4 Pohledávky z místních poplatků města Horšovský Týn

Město Horšovský Týn má OZV stanoveny tři typy místních poplatků. Jsou jimi poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, poplatek ze psů a poplatek za užívání veřejného prostranství. Správa místních poplatků včetně jejich vymáhání je plně v gesci OFŠ.

4.4.1 Pohledávky z MP za obecní systém odpadového hospodářství

Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je stanoven Obecně závaznou vyhláškou města Horšovský Týn č. 2/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství (dále jen OZV č. 2/2021). Vyhláška nabyla účinnosti 1. 1. 2022 a nahradila vyhlášku č. 4/2020 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ze dne 3. 2. 2020.

Předmětem poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je dle čl. 1 OZV č. 2/2021 místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, jehož správcem je Městský úřad Horšovský Týn.¹¹⁰

Dle OZV č. 2/2021 čl. 2 je poplatníkem poplatku „*fyzická osoba přihlášená v obci Horšovský Týn nebo vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům, stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území města.*“ Dalšími poplatníky poplatku za obecní systém odpadového hospodářství jsou spoluvlastníci nemovité věci (byt, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci), kteří jsou povinni společně a nerozdílně plnit poplatkovou povinnost.¹¹¹

Pro poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je OZV č. 2/2021 stanoveno poplatkové období v délce kalendářního roku, přičemž sazba poplatku k 1. 1. 2022 činí 588 Kč a jeho splatnost je 31. 1. příslušného kalendářního roku. Poplatek se snižuje o jednu dvanáctinu za každý kalendářní měsíc, na jehož konci nebyla FO, přihlášená v obci nebo byla od poplatku osvobozena. Dále se poplatek snižuje o jednu dvanáctinu v případech, kdy poplatková povinnost vznikla z důvodu vlastnictví jednotlivé nemovité věci (byt, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci) umístěné na území města

---

¹¹⁰TĚŽKÝ, V., JANTOŠ, M. a SIUDA K. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 181. ISBN 978-80-7552-453-9.

¹¹¹ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 2/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. In: 2021, s. 5 [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: <<https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPG22K7KLWPXTEY>>.

v okamžiku, kdy je v této nemovité věci přihlášena alespoň 1 fyzická osoba nebo poplatník nevlastní tuto nemovitou věc nebo je od poplatku osvobozen.¹¹²

V případě, že nebudou poplatníkem včas a ve správné výši poplatky uhrazeny, dle ust. § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích vyměří správce poplatku poplatníkovi poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem, přičemž ust. § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích umožňuje správci poplatku včas nezaplacené poplatky nebo jejich část zvýšit až na trojnásobek.¹¹³ Pokud nedoplatek na místním poplatku vznikne ke dni jeho splatnosti nezletilému nebo osobě, která je omezena na svéprávnosti, přechází poplatková povinnost na zákonného zástupce nebo opatrovníka (byl-li osobě jmenován), kteří mají stejné procesní právo jako poplatník.¹¹⁴

Dle čl. 7 OZV č. 2/2021 a ust. § 10b odst. 3 zákona o MP jsou od místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství osvobozeny osoby, které „*jsou umístěny do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu*“, osoby umístěné do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, osoby umístěné v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo v chráněném bydlení, osoby, které jsou na základě zákona omezeny na osobní svobodě s výjimkou osoby vykonávající trest domácího vězení.¹¹⁵ Od místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství jsou dále osvobozeny osoby, které jsou poplatníkem dle čl. 2 OZV č. 2/2021 a zároveň vlastní stavbu určenou k individuální rekreaci, byt, rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba dle čl. 2 odst. 1 písm. b). Dalšími osvobozenými osobami jsou osoby, které se nepřetržitě 12 po sobě jdoucích měsíců zdržují mimo území města, osoby přihlášené v sídle ohlašovny, osoby nezjištěného skutečného pobytu a osoby, které jsou hlášeny na odlehlých samotách, kde z důvodu nedostupnosti míst nejde zajistit svoz

---

¹¹²ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 2/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. In: 2021, s. 5 [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: <<https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPG22K7KLWPXTEY>>.

¹¹³TĚŽKÝ, V., JANTOŠ, M. a SIUDA K. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 140. ISBN 978-80-7552-453-9.

¹¹⁴Tamtéž, s. 154.

¹¹⁵TĚŽKÝ, V., JANTOŠ, M. a SIUDA K. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 110. ISBN 978-80-7552-453-9.

odpadu svozovou firmou, konkrétně se jedná o Kocourov 18, Semošice – Peřina, Věvrov E5.¹¹⁶

Ve sledovaném období let 2018 - 2022 došlo u OZV, které se týkají místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství hned k několika změnám. První platnou vyhláškou pro sledované období je OZV města Horšovský Týn č. 2/2017 se sazbou daně 588 Kč a splatností do konce června příslušného kalendářního roku. Druhou OZV pro sledované období je OZV č. 4/2020 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ze dne 3. 2. 2020, která již nezahrnuje článek o prominutí poplatku. Poslední OZV pro sledované období je OZV č. 2/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství ze dne 1. 11. 2021 a účinností od 1. 1. 2022, kde došlo ke změně splatnosti poplatku a to z konce měsíce června na 31. 1. příslušného kalendářního roku. Spolu se změnou této vyhlášky došlo i k vydání vyhlášky č. 1/2021 o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, kde je poplatníkovi nově uložena povinnost označit nádobu na odpad známkou dle příslušného vyprodukovaného množství odpadu na objekt.

Ke dni 1. 1. 2024 je v účinnosti OZV č. 5/2023 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, která přinesla změnu ve zvýšení poplatku a to z 588 Kč na sazbu daně ve výši 996 Kč. Vývoj sazby poplatku v posledních deseti letech je zaznamenán v grafu 2. I přes zvýšení poplatku za obecní systém odpadového hospodářství bude stále část nákladů hradit Město Horšovský Týn.

S každým rokem klesá počet poplatníků, kteří neuhradí poplatek do jeho splatnosti nebo později v příslušném kalendářním roce (viz tabulka 20). Lehce může tento pokles ovlivňovat nižší počet obyvatel v letech 2020 a 2021. V roce 2020 se ve srovnání s rokem 2019 počet obyvatel snížil o 47 obyvatel a v roce 2021 se ve srovnání s rokem 2021 snížil o 147 obyvatel. Pozitivní je, že v roce 2022, kdy je počet poplatníků, kteří neuhradili MP nejnižší za celé sledované období, zároveň došlo k růstu počtu obyvatel a ve srovnání s rokem 2021 o 293 obyvatel. Tuto změnu příznivě ovlivnila změna OZV a povinnost mít označenou nádobu na odpad dle vyprodukovaného množství odpadu. Počet vydaných exekučních příkazů má také klesající tendenci, s výjimkou roku 2021. Vzhledem k tomu,

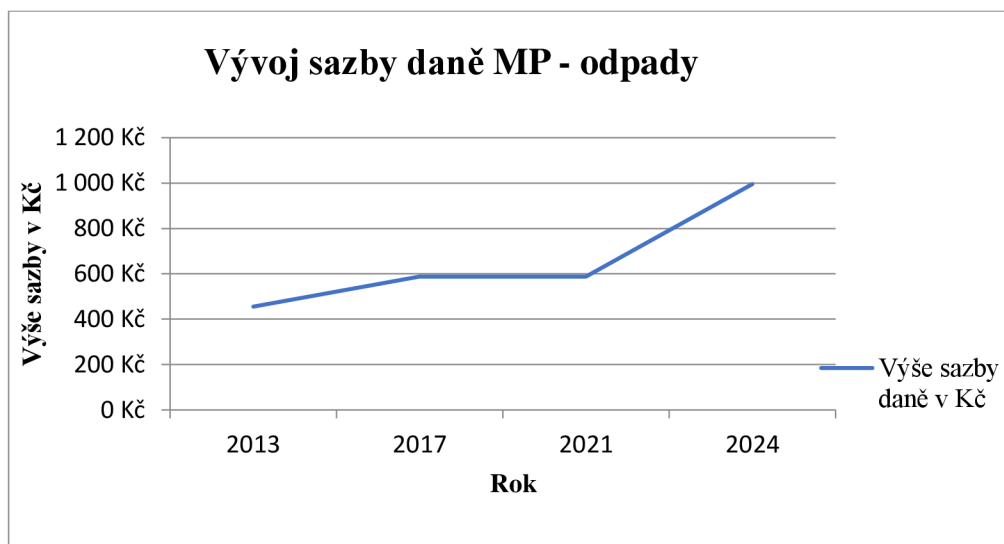
---

¹¹⁶ ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 2/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. In: 2021, s. 5 [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah3912_16.pdf&original=OZV%202_2021_m%C3%ADstn%C3%AD%20poplatek.pdf>.

že lhůta pro vyměření daně dle DŘ je stanovena na dobu 3 let po uplynutí splatnosti poplatku, může být vyšší počet vydaných exekucí v roce 2021 ovlivněn vysokými počty dlužníků z předchozích let.

Předmětem poplatku za systém odpadového hospodářství jsou jednotlivé fyzické osoby a spoluvlastníci nemovité věci – bytu, rodinného domu či stavby pro rekreaci (dále jen RO), kteří jsou povinni společně a nerozdílně plnit poplatkovou povinnost. Velmi dobře je v posledních letech vymahatelný poplatek za systém odpadového hospodářství RO, kdy se výši jeho nedoplatků ve sledovaném období podařilo snížit na výši 2.228,30 Kč (viz tabulka 23). Nedoplatky posledních let z poplatku u TP se podařilo snížit téměř na polovinu částky ve srovnání s částkou na začátku sledovaného období. Na konci roku 2022 činila výše tohoto nedoplatku 216.406 Kč.

Graf 2': Vývoj sazby poplatku za obecní systém odpadového hospodářství

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 20: Přehled neplaticích poplatníků a vydaných exekučních příkazů

Rok	Počet neplaticích	Počet exekučních příkazů
2018	695	237
2019	505	167
2020	418	170
2021	434	361
2022	368	185

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 21: Přehled vymožených pohledávek MP - odpady

Rok	Výše vymožené pohledávky (Kč)		Procento k celkovým pohledávkám	
	TP	RO	TP	RO
2018	14.878,09	90,00	3,66	0,96
2019	121.713,00	5.027,00	42,79	115,88
2020	38.201,00	1.138,12	15,51	35,57
2021	41.000,00	13.750,63	16,07	130,33
2022	38.759,00	8.322,45	17,91	373,49

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 22: Přehled odepsaných pohledávek MP - odpady

Rok	Odepsané pohledávky MP - odpady			
	TP		RO	
	Počet (Ks)	Částka (Kč)	Počet (Ks)	Částka (Kč)
2018	12	7.056	10	4.560
2019	45	21.180	5	2.412
2020	30	15.000	0	0
2021	25	13.776	2	912
2022	10	5.484	0	0

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 23: Přehled příjmů a neuhrazených pohledávek MP - odpady

Rok	Příjmy z MP – odpady (v mil. Kč)	Neuhrazené pohledávky TP k 31.12. (Kč)	Neuhrazené pohledávky RO k 31. 12. (Kč)
2018	2,60	406.154	9.365,00
2019	2,79	284.441	4.338,00
2020	2,70	246.240	3.199,88
2021	2,67	255.165	10.550,75
2022	2,67	216.406	2.228,30

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

4.4.2 Pohledávky z místního poplatku za psy

Místní poplatek ze psů je stanoven Obecně závaznou vyhláškou města Horšovský Týn č. 2/2020, o místním poplatku ze psů, která je účinná ode dne 21. 2. 2020 a nahradila OZV č. 5/2010 o místním poplatku ze psů a místním poplatku za užívání veřejného prostranství ze dne 9. 12. 2010. Správcem poplatku je MěÚ Horšovský Týn.¹¹⁷

Předmětem poplatku je poplatek ze psů, jehož plátcem je držitel psa a držitelem psa je v případě místního poplatku ze psů myšlena osoba, která je přihlášená nebo má sídlo na území ČR. Dle ust. § 2 odst. 2 zákona o MP se poplatek ze psů hradí za psy starší tři měsíců.¹¹⁸

Stanoveným poplatkovým obdobím místního poplatku ze psů je kalendářní rok a splatnost poplatku je nejpozději do 31. 3. příslušného kalendářního roku.¹¹⁹ Sazba poplatku je zaznamenána v tabulkách č. 24 a č. 25 níže a platí pro období kalendářního roku. Odvíjí se od místa chovu psa a zohledněn je také věk chovatele.

Tabulka 24: Sazba místního poplatku psi - část Město

Oblast	Část Město, Malé a Velké Předměstí, Plzeňské předměstí	
	Sazba daně (v Kč)	Sazba daně osoba ↑65 let (v Kč)
Pes umístěný v rodinném domě, trvale na zahradě.	300	200
Pes umístěný v nájemním domě.	1.000	200
Za každého dalšího psa téhož držitele v RD, trvale na zahradě.	800	200
Za každého dalšího psa téhož držitele umístěného v nájemním domě.	2.000	300

Zdroj: OZV města H. Týn č. 2/2020, o místním poplatku ze psů, vlastní zpracování

¹¹⁷ TĚŽKÝ, V., JANTOŠ, M. a SIUDA K. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 181. ISBN 978-80-7552-453-9.

¹¹⁸ TĚŽKÝ, V., JANTOŠ, M. a SIUDA K. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, s. 14. ISBN 978-80-7552-453-9.

¹¹⁹ ČESKÁ REPUBLIKA. Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 2/2020, o místním poplatku ze psů [online]. In: 2020, s. 3 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <<https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPUY55CX6MMWJPQ>>.

Tabulka 25: Sazba místní poplatek psi - Ostatní části města a samoty

Oblast	Ostatní části města a samoty	
	Sazba daně (v Kč)	Sazba daně osoba ↑65 let (v Kč)
Pes umístěný v rodinném domě, trvale na zahradě.	200	200
Pes umístěný v nájemním domě.	1.000	200
Za každého dalšího psa téhož držitele v RD, trvale na zahradě.	100	100
Za každého dalšího psa téhož držitele umístěného v nájemním domě.	500	200

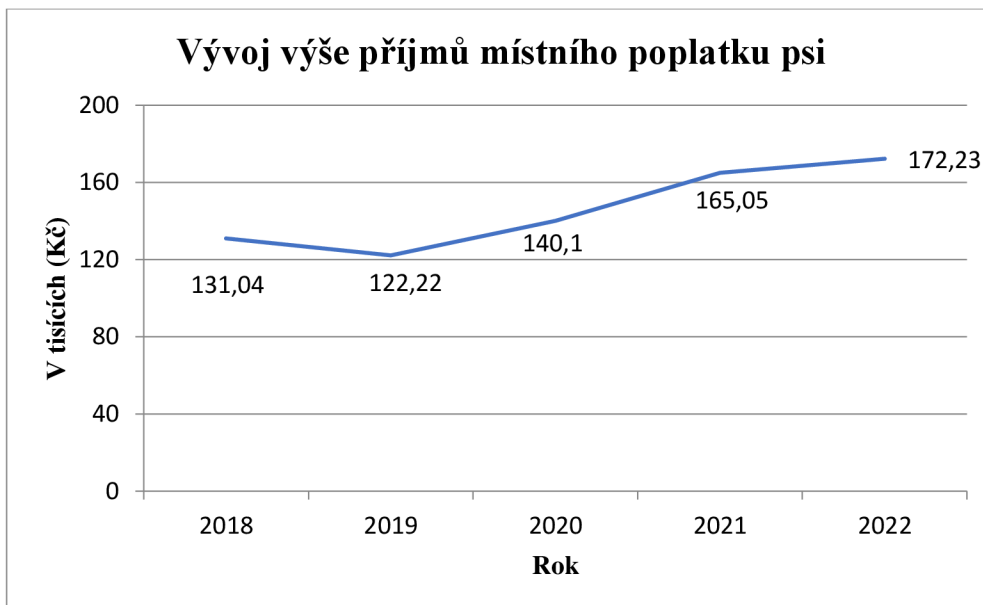
Zdroj: OZV města H. Týn č. 2/2020, o místním poplatku ze psů, vlastní zpracování

V článku 6 OZV města Horšovský Týn č. 2/2020 je uveden výčet osob osvobozených od místního poplatku ze psů. Jsou jimi osoby nevidomé, osoby považované za závislé na pomoci jiné FO dle zákona upravujícího sociální služby, držitelé ZTP nebo ZTP/P, osoby provádějící výcvik psů určených k doprovodu osob ZTP, ZTP/P a také osoby, které provozují útulek pro zvířata a také osoby, jimž stanovuje „*povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.*“¹²⁰

Ve sledovaném období let 2018 - 2022 došlo ke změně OZV u místního poplatku ze psů pouze jedenkrát, a to v roce 2020. Změna spočívala v oddělení místního poplatku ze psů do samostatné vyhlášky. Původní vyhláška č. 5/2010 platná do 20. 2. 2020 byla společná pro místní poplatek ze psů a místní poplatek za užívání veřejného prostranství. Dále došlo k úpravě splatnosti, která byla novou OZV stanovena do dne 31. 3. příslušného kalendářního roku. OZV č. 5/2010 obsahovala úpravu, kdy byla splatnost poplatku do 31. 3. každého roku, pokud nečinila jeho výše více než 1.500 Kč. Přesahoval – li poplatek částku 1.500 Kč, byl poplatník povinen zaplatit ho ve dvou stejných splátkách, nejpozději do 31. 3. a 30. 9. každého roku.

¹²⁰ČESKÁ REPUBLIKA. Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 2/2020, o místním poplatku ze psů [online]. In: 2020, s. 4 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: <<https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPUY55CX6MMWJPQ>>.

Graf 3: Příjmy MP ze psů v letech 2018-2022

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Příjmy z MP ze psů ve sledovaném období stoupají. Ve sledovaném období nedošlo ke změně výše tohoto poplatku. Zvyšující příjem MP ze psů souvisí s přihlášením vyššího počtu psů ve sledované obci Horšovský Týn. Nejvyšší počet neplaticích poplatníků je evidován v letech 2019 a 2020. Problémovou skupinou poplatníků jsou nízkopříjmové skupiny obyvatel, které mají v domácnosti více než jednoho psa. V případech, kdy se povede zahájit exekuci, dochází opět k nižším úhradám.

Tabulka 26: Přehled neplaticích poplatníků a vydaných exekučních příkazů - psi

Rok	Počet neplaticích	Počet exekučních příkazů
2018	13	9
2019	79	25
2020	71	32
2021	56	27
2022	23	10

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 27: Přehled vymožených a odepsaných pohledávek - MP psi

Rok	Výše vymožené pohledávky (Kč)	Procento k celkovým pohledávkám	Odepsané pohledávky	
			Počet (Ks)	Částka (Kč)
2018	3.376	28,1	7	2.200
2019	7.233	24,7	20	5.400
2020	2.600	6,2	5	900
2021	9.225	25,1	3	700
2022	4.462	25,9	0	0

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 28: Přehled příjmů z MP psi, výše neuhrazených pohledávek

Rok	Roční příjmy z MP – psi (v tis. Kč)	Neuhrazené pohledávky k 31.12. (Kč)
2018	131,04	11.999
2019	122,22	29.233
2020	140,10	41.724
2021	165,05	37.766
2022	172,23	17.171

Zdroj: interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

4.4.3 Pohledávky z místního poplatku za užívání veřejného prostranství

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství je stanoven OZV města Horšovský Týn č. 3/2020, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, účinnou dnem 21. 2. 2020. Nahradila tak OZV č. 5/2010, o místním poplatku ze psů a místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Předmětem OZV je poplatek za užívání veřejného prostranství. Jedná se o zvláštní užívání veřejného prostranství, čímž „se rozumí provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto

prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. ¹²¹

Poplatníkem poplatku za užívání veřejného prostranství jsou FO a PO užívající veřejné prostranství způsobem uvedeným výše.

Sazba daně poplatku za užívání veřejného prostranství, jehož správcem je MěÚ H. Týn, je stanovena pro některé případy pro celý kalendářní rok v Kč za m². Konkrétní případy, kdy je stanovena sazba poplatku na rok, jsou uvedeny v tabulce 29. Dále jsou stanoveny sazby místního poplatku za užívání veřejného prostranství stanovovány za m², včetně započatého m² a den, včetně započatého dne. Sazby daně jsou zaznamenány níže v tabulce 30.

Tabulka 29: Sazba MP za užívání veřejného prostranství - roční

Poplatek za užívání veřejného prostranství	Sazba v Kč/m²/rok
Za umístění dočasných staveb pro poskytování služeb	500
Dočasné stavby pro poskytování prodeje	500
Plocha pro reklamní zařízení	300
Dočasná stavba pro účely prodeje a služeb (předzahrádka)	300
Vyhrazení trvalé parkovací místo osobní automobil	1.500
Vyhrazení trvalé parkovací místo nákladní automobil	3.500

Zdroj: OZV H. Týn č. 3/2020, o místním popl. za užívání veř. prostranství

¹²¹ ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 3/2020, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství* [online]. In: 2020, s. 1 [cit. 2024-01-14]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah3154_2.pdf&original=OZV-uzivani_VP_-_20191025_1_FIN-1.pdf>.

Tabulka 30: Sazba MP za užívání veřejného prostranství - denní

Poplatek za užívání veřejného prostranství	Sazba m²/den (Kč)
Umístění dočasné stavby a zař. za účelem poskytování služeb	10
Umístění zařízení pro účely poskytování prodeje	50
Umíst. zařízení pro účely poskyt. prodeje při Anenské pouti	100
Umístění dočasné stavby pro účel poskytování prodeje	10
Dočasné stavby poskytující prodej a služby (předzahrádky)	5
Realizace výkopových prací	1
Umístění stavebních zařízení	1
Umístění reklamních zařízení	5
Umístění inventáře lunaparku a jiných obdobných atrakcí	2
Umíst. inventáře lunaparku, obdob. atrakcí při Anenské pouti	5
Umístění mobiliáře cirkusu	2
Umístění mobiliáře cirkusu při Anenské pouti	2
Umístění skládek	1
Trvalé vyhrazení parkovacího místa u os. automobilů	5
Trvalé vyhrazení parkovacího místa u nákl. automobilů	10
Užití veř. prostranství - kulturní akce	2
Užití veř. prostranství - sportovní akce	2
Užití veř. prostranství - reklamní akce	2
Užití veř. prostr. pro účel tvorby filmových a televizních děl	2

Zdroj: OZV H. Týn č. 3/2020, o místním popl. za užívání veř. prostranství

Poplatky za užívání veřejného prostranství jsou splatné do 15 dnů ode dne započetí jeho užívání. V případě poplatků stanovených roční sazbou je jejich splatnost do 30 dnů od započetí užívání tohoto prostranství. Pokud konec lhůty splatnosti poplatku připadne na sobotu, neděli nebo svátek, je poplatník povinen uhradit poplatek nejbližší následující pracovní den.¹²²

¹²²ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 3/2020, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství* [online]. In: 2020, s. 4 [cit. 2024-01-14]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah3154_2.pdf&original=OZV-uzivani_VP_-_20191025_1_FIN-1.pdf>.

Od poplatku za užívání veřejného prostranství jsou dle čl. 7 OZV č. 3/2020 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství osvobozeny v případech vyhrazení trvalého parkovacího místa osoby s průkazem ZTP nebo ZTP/P. Dále jsou od úhrady poplatku osvobozeni pořadatelé akcí pořádaných na veřejném prostranství, pokud je celý výtěžek z akce věnován na charitativní a veřejné účely. Osvobozeny jsou rovněž FO a PO, které na základě smluvního vztahu vykonávají práce spojené s užíváním veřejného prostranství pro město Horšovský Týn.¹²³

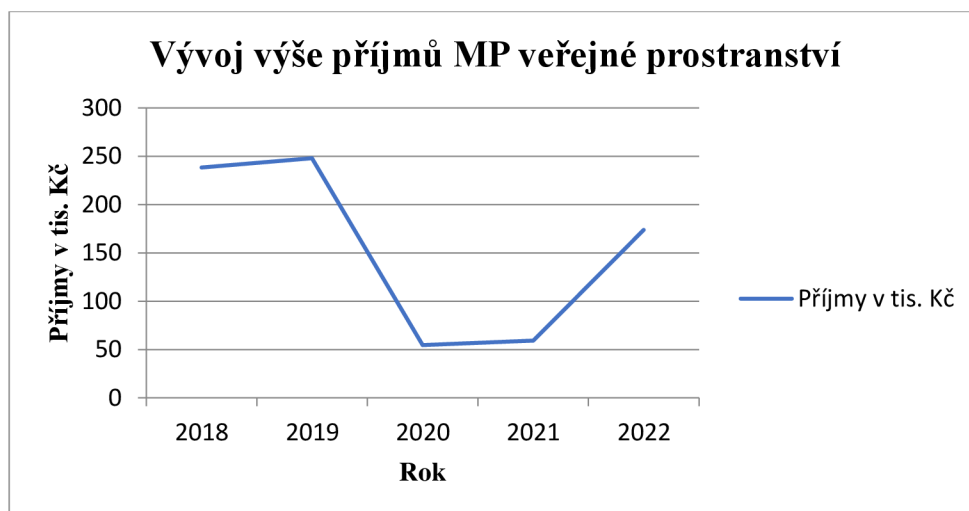
Ve sledovaném období let 2018 – 2020 došlo v oblasti místního poplatku za užívání veřejného prostranství ke změně OZV pouze jednou a to v roce 2020, kdy byla nahrazena vyhláška č. 5/2010 o místním poplatku ze psů a místním poplatku za užívání veřejného prostranství, která upravovala dva místní poplatky. Došlo k vyčlenění místního poplatku za užívání veřejného prostranství do samostatné obecně závazné vyhlášky. Dále došlo k upravení sazeb, kdy byly sazby rozčleněny na roční sazbu v Kč za m²/den a na sazbu v Kč za m²/den. Předchozí úprava zahrnovala navíc rozlišení, zda je využito plochy veřejného prostranství v zastavěné nebo nezastavěné části obce. Sazby ročních plateb zůstaly stejné s výjimkou poplatku za vyhrazení trvalé parkovací místo nákladní automobil, kde došlo ke snížení sazby z původních 4.000 Kč/rok na 3.500 Kč/rok. Všechny denní sazby zůstaly bez změn.

U místního poplatku za užívání veřejného prostranství došlo ve sledovaném období let 2018 – 2022 k velkým příjmovým propadům. V tabulce 31, kde jsou zaznamenané skutečně přijaté příjmy pro jednotlivé roky, je viditelný propad v příjmech v letech 2020 a 2021. Jsou to roky, kdy se Česká republika potýkala s pandemií COVID a v souvislosti s epidemiologickými opatřeními se rušila značná část kulturních událostí, což se nepříznivě odrazilo na příjmové stránce města Horšovský Týn a vedlo k nižším výběrům poplatků za užívání veřejného prostranství. Bohužel ani v roce 2022 se nedostal úhrn poplatků za užívání veřejného prostranství na úroveň před pandemií COVID.

---

¹²³ ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 3/2020, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství* [online]. In: 2020, s. 4 [cit. 2024-01-14]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah3154_2.pdf&original=OZV-uzivani_VP_-_20191025_1_FIN-1.pdf>.

Graf 4: Vývoj příjmů MP z užívání veřejného prostranství

Zdroj: Rozpočet Města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Tabulka 31: Přehled příjmů z MP za užívání VP

Rok	Příjmy v tis. Kč z MP - VP
2018	238,20
2018	247,87
2020	54,64
2021	59,12
2022	173,73

Zdroj: Rozpočet Města Horšovský Týn, vlastní zpracování

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství je jediným z místních poplatků, u kterého nikdy nenastal případ nedobrovolné úhrady, který by skončil vydáním platebního výměru a později exekučním řízením. Za sledované období došlo pouze jednou, konkrétně v roce 2018, k úhradě poplatku po splatnosti v důsledku opomenutí poplatníka, který poplatek uhradil po odeslání upomínky. Užívání veřejného prostranství města Horšovský Týn je často vnímána jako poskytovaná služba města, kterou když poplatník včas neuhradí, tak ji nemůže využívat. V souhrnu tabulky 32 je pro jednotlivé roky uveden přehled o počtu poplatníků, výši předpisu, výši dobrovolné úhrady a v roce 2018 je dále uvedena výše již zmíněného jednoho nedoplatku, který byl uhrazen po splatnosti pohledávky.

Tabulka 32: Přehled o poplatcích MP za užívání VP

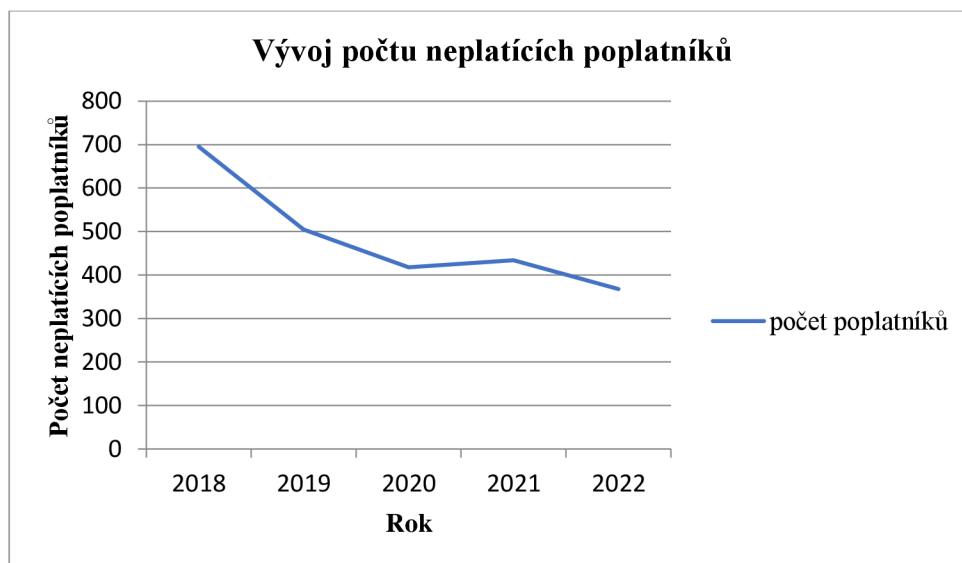
Rok	Počet poplatníků	Předpis (Kč)	Úhrada (Kč)	Nedoplatek (Kč)
2018	80	229.302	228.510	792
2019	97	238.172	238.172	0
2020	17	45.722	45.722	0
2021	11	50.216	50.216	0
2022	19	164.821	164.821	0

Zdroj: Interní data města Horšovský Týn, vlastní zpravování

4.5 Pohledávky s nejvyšší úspěšností vymáhání

Na základě provedené analýzy pohledávek z výkonu přenesené působnosti města Horšovský Týn bylo zjištěno, že ve sledovaném období se stává nejlépe vymahatelnou pohledávka místního poplatku ze systému obecního odpadového hospodářství. V posledních letech dochází k poklesu počtu dlužníků, kteří neuhradí pohledávku během kalendářního roku (viz Graf 5), ke kterému se MP váže. Velmi příznivý je pokles neplaticích poplatníků v posledním sledovaném roce období, kdy je v obci nejnižší počet neplaticích poplatníků a zároveň je v obci Horšovský Týn evidovaný v témže roce nejvyšší počet obyvatel za sledované období. Počet obyvatel se proti předcházejícímu roku 2021 zvýšil o 293 obyvatel. K nižšímu počtu neplaticích poplatníků přispěla změna splatnosti poplatku, kdy se jeho splatnost posunula z konce června na konec ledna a zároveň také změna povinnosti, která vychází z OZV č. 1/2021 o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, označit nádobu na odpad příslušnou známkou, kterou poplatník obdržel na MěÚ Horšovský Týn po předložení dokladu o zaplacení poplatku pro daný kalendářní rok. OZV č. 1/2021 zavádí změnu v objemu odpadu na domácnost, kdy jsou nádoby na odpad označeny příslušnou známkou pro vypočtený objem odpadu v závislosti na počtu uživatelů objektu. Nádoby na odpad mohou mít objem 80, 110, 120 a 240 litrů. Neoznačené nádoby nejsou vyvezeny. Příznivý je i klesající trend nedoplateků, kdy u nedoplateků z MP odpadů, který se týká vlastníků nemovitých věcí, došlo na konci sledovaného období k poklesu na částku 2.228,30 Kč. Také u nedoplateků z MP odpadů u trvalého pobytu došlo za sledované období k jeho snížení téměř o polovinu částky v porovnání s prvním rokem sledovaného období.

Graf 5: Vývoj počtu neplatících poplatníků MP - odpady

Zdroj: Interní data města Horšovský Týn, vlastní zpravování

Tabulka 33: Přehled nedoplatků k 31. 12. MP odpady

Rok	Nedoplatky TP k 31.12 (Kč)	Nedoplatky RO k 31.12. (Kč)
2018	406.154	9.365,00
2019	284.441	4.338,00
2020	246.240	3.199,88
2021	255.165	10.550,75
2022	216.406	2.228,30

Zdroj: Interní data města Horšovský Týn, vlastní zpravování

4.6 Pohledávky s nejnižší úspěšností vymáhání

Analýzou pohledávek z výkonu přenesené působnosti města Horšovský Týn bylo zjištěno, že pohledávkami s nejnižší úspěšností vymáhání jsou pohledávky z pokut OSA.

Jsou jimi pohledávky pokut z obecních přestupků dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a pohledávky pokut z dopravních přestupků dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

V tabulce 34 je uveden přehled dosažených úhrad a celková výše pohledávek po splatnosti u pokut z obecních přestupků. Proces vymáhání v prvních letech sledovaného

období byl ovlivněn téměř ročním výpadkem pracovníka, který zčásti zapříčinil velmi nízké vymožené úhrady. Úhrady se v prvních třech letech pohybují pod jedním procentem z celkové dlužné částky.

Největším úskalím vymáhání pohledávek z obecních přestupků jsou příjmy dlužníků. Zpravidla se jedná o fyzické osoby, které disponují velmi nízkými nebo žádnými příjmy. V případě, kdy jsou dlužníci v insolvenčním řízení není možné pohledávku exekučně vymáhat. Do insolvenčního řízení je dle platné právní legislativy možné přihlásit pouze nedoplatky z místních poplatků.

U pokut z obecních přestupků je velmi obtížné exekuci zahájit. Jedním z problémů jejího zahájení je identifikace skutečného bydliště a s tím spojená problematika doručování písemností. Pro zahájení exekuce je nejdříve potřeba doručit předexekuční upomínku. Od roku 2021 je dle DŘ ust. § 153 odst. 3 správce daně povinen vyrozumět dlužníka o jeho nedoplatku v případě, kdy je vymáhán poprvé a nebyl již dříve o nedoplatku vyrozuměn. Daňová exekuce by neměla být pro dlužníka neočekávanou událostí.

Pohledávky z obecních přestupků budou s největší pravděpodobností i do budoucna pro město Horšovský Týn nejhůře vymahatelnou pohledávkou. Hlavními důvody jsou samotní přestupci, kdy se v rámci projednávání přestupků objevují fyzické osoby, které páchají přestupky dle přestupkového zákona opakovaně a zároveň spadají do skupiny nízkopříjmových a špatně dosažitelných z hlediska doručování. Rovněž problematickou skupinou dlužníků jsou cizinci jak z hlediska doručování, tak z důvodů nízké platební morálky.

Tabulka 34: Přehled vymožených úhrad pokut obecných přestupků, výše nedoplatků

Rok	Výše vymožené úhrady v (Kč)	Celková výše pohledávek (Kč)	Podíl (%)
2018	57	69.200	0,08
2019	300	98.700	0,30
2020	200	125.300	0,15
2021	2.826	159.574	1,77
2022	24.338	164.236	14,82

Zdroj: Interní data města Horšovský Týn, vlastní zpravování

Další skupinou pohledávek, kde je významný rozdíl mezi výší vymožené pohledávky a dlužné částky na konci kalendářního roku jsou pohledávky pokut

u dopravních přestupků, kdy během sledovaného období let 2018 - 2022 došlo k více jak trojnásobnému navýšení výše nedoplatků pohledávek a to na výsledných 6.305.100,15 Kč (viz tabulka 13). Problematika tohoto nárůstu je spojená jednak s delší nečinností v procesu vymáhání pohledávek po splatnosti a dalším problémem proč se dlužná částka nesnižuje, ale zvyšuje, je udělována výše pokut a často nízkopříjmový dlužníci versus splátkové kalendáře, jak bylo již podrobněji rozebráno výše. Mezi další příčiny růstu výše pohledávek můžeme obdobně jako u pohledávek z obecných přestupků uvést přestupky páchané stejnými přestupci. Jako další příčinu pak můžeme uvést přestupky cizinců, kdy je často obtížné doručit písemnosti a pokud se písemnost povede doručit dle podmínek platné legislativy a rozhodnutí či příkaz nabyde právní moci, narazíme na problém velmi špatné platební morálky. Situaci lehce zmírňuje vybraná kauce, která propadne na uhrazení pokuty, popřípadě nákladů řízení. Případné nedoplatky se po uplynutí lhůty pro splatnost pokuty předají k vymáhání OFŠ, kde dojde ve většině případů k jejich odepsání.

Dobrovolné úhrady pohledávek jsou vyšší než u pokut z obecných přestupků, ale i zde se začíná negativně projevovat nízká platební morálka, kdy je dobrovolně hrazena s každým rokem nižší a nižší částka pohledávek z pokut a stoupá tak výše pokut po splatnosti (viz tabulka 35). Příčinou nízkých dobrovolných úhrad plateb je opakované páchání přestupků stejnými FO, z nichž většina spadá do nízkopříjmové skupiny obyvatel. Další skupinou dlužníků, kteří zvyšují počet pokut předávaných na OFŠ k vymáhání jsou cizinci, kteří projíždějí územím obce Horšovský Týn.

Tabulka 35: Přehled předaných pohledávek po splatnosti – dopravní přestupky

Rok	Počet předaných pokut OFŠ	Výše pokut (Kč)
2018	60	810.400
2019	54	907.300
2020	71	1.238.000
2021	85	1.362.900
2022	71	1.357.700

Zdroj: Interní data města Horšovský Týn, vlastní zpracování

4.7 Rozhovor

Pro získání ucelených informací k problematice vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn byl uskutečněn krátký rozhovor s vedoucím OFŠ.

Otázka č. 1: Jak hodnotíte strukturu Vašeho odboru, včetně agend, které jako odbor zajišťujete?

„Náš odbor zajišťuje velmi rozsáhlou agendu. Mimo standardní agendy spojené s hospodařením obce a personalistiky, které jsou velmi rozsáhlými a náročnými, máme v gesci i agendu školství, agendu místních poplatků včetně jejich vymáhání, vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti odborů MěÚ Horšovský Týn. Na našem odboru pracuje 9 zaměstnanců včetně vedoucího odboru. Struktura odboru je již několik let nezměněna.“

Otázka č. 2: Dle jakých norem se řídí proces vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti?

„Zaměstnanci odboru se při činnosti vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti řídí platnými právními normami a interními předpisy MěÚ Horšovský Týn, nejedná se o žádné speciální normy.“

Otázka č. 3: Jak úspěšný je dle Vás proces vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce, které zajišťuje Váš odbor?

„Proces vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti patří k těm složitějším agendám. Vymáhání v posledních letech není u některých pohledávek nejúspěšnější. Je to způsobeno limity odboru, kdy je jedním z faktorů neúspěchu nedostatečný počet pracovníků odboru, tak aby bylo možné zajistit plynulý chod procesu vymáhání těchto pohledávek a druhým faktorem, který tento proces ovlivňuje je strnulá spolupráce mezi odbory, kdy nejsou pohledávky předávány bezprostředně po uplynutí lhůty k jejich zaplacení, což je mnohdy způsobeno nárůstem zpracovávané agendy. Je, ale potřeba i připomenout, že jsou pohledávky, které se daří vymáhat a daří se vést poplatníky k lepší platební morálce.“

Otázka č. 4: Co způsobuje růst objemu některých pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce?

„Obecně je tento růst spojen se strnulostí celého procesu vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti, kdy OFŠ nedisponuje dostatečným počtem zaměstnanců pro jeho plynulé a úspěšné zajištění. Dosud se s vedením obce nepodařilo najít shodu v tom, jak efektivně vést a vymáhat tyto pohledávky. Celý proces je roztržštěný a je třeba ho sjednotit“

a dle mého názoru odloučit do samostatného odboru. Růst některých pohledávek je pak do jisté míry ovlivněn strukturou pohledávek a strukturou jejich dlužníků. V oblasti dopravních přestupků je tento růst ovlivněn zvyšujícím se počtem přestupkových řízení a z nich plynoucích pokut.“

5 Výsledky a diskuze

Hlavní cíl diplomové práce byl zaměřen na problematiku vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn. K vypracování diplomové práce byla poskytnuta data obce Horšovský Týn. U každé pohledávky z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn byla určena oblast, ve které pohledávka vznikla. Bylo nutné rozlišit, zda vznikla pohledávka nedaňová, u které je exekucním titulem pravomocné rozhodnutí či příkaz nebo, zda se jedná o pohledávku daňovou, u které je exekucním titulem platební výměr. Toto rozlišení bylo zásadní pro proces vymáhání. Bez ohledu na typ exekucního titulu je primárním právním předpisem pro vymáhací proces pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád.

Pohledávky z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn byly rozčleněny na tři typy pohledávek – správní poplatky, pokuty a náklady řízení a pohledávky z místních poplatků. Diplomová práce byla zaměřena na pohledávky z pokut a nákladů řízení a pohledávky z místních poplatků. Byly analyzovány pohledávky z období let 2018 - 2022.

5.1 Pohledávky z pokut a nákladů řízení

Exekucním titulem pohledávek z pokut a nákladů řízení je vydané pravomocné rozhodnutí nebo příkaz. Pohledávky z pokut a nákladů řízení byly zařazeny mezi nedaňové pohledávky, které se nemohou vymáhat přihlášením do insolvenčního řízení. Pokud byl výsledkem řízení příkaz, jednalo se o zkrácené přestupkové řízení bez NŘ. Pokud se jednalo o klasické přestupkové řízení, jeho výsledkem bylo pravomocné rozhodnutí, které mimo udělené sankce – zpravidla peněžité pokuty, v některých případech spolu se zákazem činnosti, ukládá i povinnost uhradit náklady řízení. Pokud vydané rozhodnutí nebo příkaz nabyli právní moci, počíná běh 30-ti denní lhůty k úhradě uložené pokuty – pohledávky. Po uplynutí lhůty se z pohledávky stala pohledávka po splatnosti a dlužníkům byla referenty odboru, kde byla pokuta uložena, zasílána upomínka s novou lhůtou pro zaplacení pohledávky a to pět pracovních dnů. Následně byly tyto pohledávky předávány k exekucnímu vymáhání na OFŠ.

Analýzou pohledávek pokut bylo zjištěno, že nejvíce pohledávek z pokut plyne z odboru správních agend a odboru dopravy a silničního hospodářství. Každý rok se výše pohledávek zvyšovala a pohybovala se v rozmezí 1,49 – 1,69 milionu korun. Byla sledována četnost a výše pokut, kdy v případě pokut u dopravních přestupků, došlo k růstu

počtu pokut i její výše. V prvním roce bylo evidováno 153 uložených pokut s výší 1,4 milionu korun a v posledním roce už to bylo 210 uložených pokut ve výši 1,6 milionu korun. Rostoucí trend je sledován i v případě počtu pokut po splatnosti, kdy je na počátku období evidováno 72 pokut po splatnosti. V roce 2022 se jedná již o 154 pokut po splatnosti. Na OFŠ je každý rok odborem správních agend předáváno více nezaplacených pohledávek. V prvním roce bylo k vymáhání předáno 60 pohledávek ve výši 810.400 Kč, v posledním roce sledovaného období se již jedná o částku 992.700 Kč a 71 nezaplacených pohledávek.

V případě pokut u obecních přestupků byl zaznamenán v každém roce přibližně stejný počet pokut o stejné výši, v průměru se jednalo o 56 pokut a výši pokut v rozmezí 57 až 59 tisíc ročně. V případě předávání pokut po splatnosti k vymáhání na OFŠ se projevil kolísavý trend, kdy je na počátku období předáno 33 nezaplacených pokut k vymáhání, poté dochází k poklesu na 25 pokut a pak počet nezaplacených pokut opět vzrostl a to na 31 předaných pokut po splatnosti. Pozitivní rostoucí trend se projevil ve výši exekučně vymožených částek, kdy na počátku období v roce 2018 bylo vymoženo 57 Kč a v posledním roce sledovaného období již byla vymožena částka několikanásobně vyšší a to 24.338 Kč.

5.1.1 Pohledávky OSA

Pohledávky OSA byly provedenou analýzou rozděleny na dvě skupiny pohledávek, skupinu pohledávek pokut z přestupků dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (dále obecné přestupky) a na skupinu pohledávek pokut z přestupků dle zákona 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále dopravní přestupky).

5.1.1.1 Obecné přestupky

Skupina pohledávek pokut z obecných přestupků byla v porovnání s pohledávkami pokut dopravních přestupků výrazně menší. V průměru se jednalo o 56 pohledávek ročně s výší uložených pokut v rozmezí 57 až 59 tisíc ročně a náklady řízení v rozmezí 15 – 20 tisíc ročně, přičemž více jak polovina těchto pohledávek nebyla uhrazena ve stanovené 30-ti denní lhůtě. Podrobnější analýzou bylo zjištěno, že počet vystavených exekučních příkazů u pohledávek z obecných přestupků byl minimální, jakož i výše exekučních úhrad (viz tabulky 6 a 7). Během sledovaného období bylo vydáno 12 exekučních příkazů. V prvním roce sledovaného období bylo exekučně vymoženo pouze 57 Kč. Poté dochází

k růstu exekučně vymáhaných částek a v posledním roce je již vymožena částka 24.338 Kč. Příčinnou byly nízké příjmy dlužníků a také skutečnost, že u některých dlužníků nelze exekuci zahájit z důvodu probíhajícího insolvenčního řízení, do kterého je dle platné právní legislativy ze sledovaných pohledávek možné přihlásit pouze pohledávky plynoucí z místních poplatků. Výsledkem byl růst počtu a výše nedoplatků těchto pohledávek, kdy za sledované období došlo k více než dvojnásobnému zvýšení částky nedoplatků pokut z obecných přestupků, konkrétně se původní výše nedoplatků pokut 69.200 Kč vyšplhala na 164.236 Kč. Počet nedoplatků pokut vzrostl ze 74 nedoplatků pokut na konečných 174 nedoplatků pokut. Téměř ke zdvojnásobení částky nedoplatku pohledávek ve sledovaném období došlo i u nákladů řízení, které jsou dle platné právní legislativy uspokojovány až po uhrazení celé výše pokuty (viz tabulka 8). Na začátku období činila výše nedoplatků NŘ 25.500 Kč. Na konci období se jednalo o částku ve výši 46.590 Kč. Ve sledovaném období let 2018-2022 bylo odepsáno 61 pohledávek ve výši 36.700 Kč. Nejvíce pohledávek, konkrétně 30 pohledávek, bylo odepsáno v roce 2020. Jedná se o pohledávky předchozích let, než je naše sledované období. U nedoplatků pohledávek sledovaného období let 2018-2022 je stále možnost jejich vymožení. Doba, po kterou je právo vybírat a vymáhat nedoplatek, činí dle ust. § 160 DŘ šest let. Celý proces vymáhání byl navíc ovlivněn časovými prodlevami mezi uplynutím splatnosti pohledávky a jejím předáním k vymáhání OFŠ a počátek období byl v případě obecných přestupků ovlivněn téměř úplným zastavením procesu exekučního vymáhání z důvodu dlouhodobé nemoci pracovníka, který spravuje agendu exekučního vymáhání této skupiny pohledávek.

5.1.1.2 Dopravní přestupky

Druhou skupinou pohledávek OSA byly pohledávky pokut dopravních přestupků. V následující skupině pohledávek byl ve sledovaném období 2018 - 2022 zaznamenán růst počtu těchto pohledávek a to ze 153 uložených pokut v prvním roce sledovaného období na 210 uložených pokut v posledním roce sledovaného období (viz tabulka 10). S rostoucím počtem pohledávek pokut z dopravních přestupků stoupala i výše pohledávek, která se ve sledovaném období pohybovala v rozmezí 1,4 až 1,6 milionu korun. Pohledávky v podobě NŘ měly klesající tendenci, kdy NŘ poklesly z výše 20.000 na 13.000, což bylo ovlivněno změnou legislativy, kdy je od 1. 7. 2017 možné řešit ve zkráceném příkazním řízení bez NŘ i přestupky se sankcí zákazu činnosti. K růstu došlo i u počtu pohledávek po splatnosti. Zatímco v roce 2018 se jednalo o 72 pohledávek po splatnosti, v roce 2022 bylo evidováno

již 154 pokut po splatnosti. I zde byla zaznamenána prodleva předávání pohledávek po splatnosti k vymáhání na OFŠ (viz tabulka 11), kdy sice každý rok roste počet předaných pokut k vymáhání na OFŠ, ale zároveň nejsou v jednotlivých letech předávány všechny pokuty, které byly v daném roce po splatnosti. Např. v roce 2020 bylo předáno pouze 71 pokut po splatnosti z celkového počtu 149 pokut po splatnosti. Zbylé pokuty po splatnosti byly předávány až později následujícím roce.

Na počátku sledovaného období byl evidován nižší počet vydaných exekučních příkazů, v roce 2018 pouze 2, v následujícím roce 15 a poté se začal počet vydaných exekučních příkazů zvyšovat na průměrných 30 exekučních příkazů za rok. Výše exekučních úhrad se každý rok zvyšovala. V prvním roce sledovaného období činila výše exekuční úhrady 15.721,85 Kč, v posledním roce sledovaného období 29.472 Kč. Příčinou, jak bylo uvedeno výše, byla dlouhodobá nemoc pracovníka OFŠ, který má na starosti exekuční vymáhání. V průběhu vymáhání se stav mírně zlepšil přijetím dalšího pracovníka OFŠ, který měl na starosti pouze agendu spojenou s vymáháním. Bohužel i u následně přijatého pracovníka došlo k utlumení procesu vymáhání z důvodu časté nemocnosti. To se nepříznivě odrazilo na vymáhané výši pohledávek, která v poměru k celkové výši nedoplatku z dopravních pokut nebyla nejvyšší (viz tabulky 12,13). Roční výše exekučních úhrad ze všech exekučně vymáhaných pokut dopravních přestupků v roce 2018 činila 40.794,85 Kč, v roce 2020 potom dosáhla výše 95.630,49 Kč.

Ke dni 31. 12. 2018 činila celková výše nedoplatků ze všech předcházejících období u pohledávek pokut z dopravních přestupků 2.087.505,15 Kč. Nedoplatek u pohledávek nákladů řízení byl evidován ve výši 63.000 Kč. V průběhu sledovaného období došlo u nedoplatků z dopravních pokut k rychlému růstu. Na jeho konci byla výše nedoplatků z dopravních přestupků více než trojnásobná a to v celkové výši 6.305.100,15 Kč. Nedoplatek u pohledávek NŘ činil na konci sledovaného období 71.868 Kč. Růst byl způsoben zvyšujícím se počtem pohledávek z pokut se sankcí ve výši 25 až 50 tisíc. Dalšími faktory mimo utlumení procesu vymáhání, které tento růst ovlivnily, je opakované páchaní přestupků stejnými FO, nízká platební morálka, přestupky spáchané cizinci a nízkopříjmovými skupinami obyvatel. Další příčinou růstu výše nedoplatků pohledávek z dopravních přestupků byla problematika splátkových kalendářů (nedodržování výše úhrady, nepravidelnost splácení).

5.1.2 Pohledávky ODSH

Pohledávky ODSH byly rozděleny na dva typy pohledávek a to pohledávky pokut z přestupků dle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o podmínkách provozu na PK) a pohledávky pokut přestupků dle zákona č. 13/1997 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Počet pohledávek pokut přestupků dle zákona o podmínkách provozu na PK se pohyboval v rozmezí 50 – 70 pohledávek za rok. Ve výši těchto pohledávek nebyly ve sledovaném období zaznamenány žádné významné výkyvy. Výše pohledávek se pohybovala v pásmu 113 až 140 tisíc Kč za rok. Analýzou těchto pohledávek bylo zjištěno, že u výše uvedených pohledávek byly ve větší míře zaznamenány jejich dobrovolné úhrady, a počet exekučních příkazů byl minimální. Za sledované období se jednalo o tři exekuční příkazy. Některé pokuty byly uhrazeny po splatnosti, ale zároveň před vydáním exekučního příkazu. Pokuty po splatnosti ve sledovaném období vykazují klesající trend, kdy bylo v roce 2019 zaznamenáno 15 pokut po splatnosti, v roce 2022 už jen pouze osm pokut po splatnosti. Ve sledovaném období byly úspěšně vymoženy všechny pohledávky z exekuce.

Další skupinou pohledávek ODSH byly pohledávky pokut z přestupků dle zákona č. 13/1997 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen zákon o pozemních komunikacích). Jednalo se o skupinu pohledávek, kde docházelo ve sledovaném období k dobrovolným úhradám a nebyla potřeba dále analyzovat.

5.2 Pohledávky z MP

Exekučním titulem pohledávek z místních poplatků je platební výměr, který je vydáván (s výjimkou MP za užívání veřejného prostranství) po uplynutí kalendářního roku, pro který je stanoven předpis poplatku. U místních poplatků se proces vymáhání od procesu vymáhání pohledávek z pokut odlišuje. Místní poplatky jsou stanoveny OZV. Obec Horšovský Týn měla ve sledovaném období stanoveny tři místní poplatky – poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, poplatek ze psů a poplatek za užívání veřejného prostranství. Každý kalendářní rok 1. 1. byl touto OZV stanoven předpis místního poplatku, to se netýkalo MP za užívání veřejného prostranství. U toho vznikl předpis až jeho vystavením po výpočtu jeho příslušné výše na základě požadavku uživatele prostranství. OZV rovněž určila splatnost poplatku. Po uplynutí splatnosti mohli referenti,

kteří mají na starostí příslušnou agendu MP vyzývat poplatníky k úhradě upomínkami, výzvami v rozhlasu nebo telefonicky. Do této doby se stále jednalo o dobrovolnou úhradu. Až po uplynutí kalendářního roku, pro který byl MP určen, mohl pracovník vystavit platební výměr, který stanovil 15-ti denní lhůtu po nabytí právní moci platebního výměru k uhrazení dosud nezaplacené pohledávky. Lhůta pro vyměření poplatku z MP je stanovena ust. § 148 odst. 1 DŘ na tři roky od uplynutí splatnosti MP. Pokud nebyla pohledávka platebního výměru uhrazena, byla dlužníkům zaslána předexekuční upomínka s poučením o následcích nezaplacení pohledávky a exekucním vymáhání neuhrazené pohledávky. Lhůta pro zaplacení byla v upomínce stanovena opět na 15 dnů následujících po dni doručení písemnosti. Poté byly u dlužníků ověřovány informace o bydlišti, zaměstnavateli. Následovalo vydání exekučního příkazu. Exekuční příkazy byly vydávány, když dlužná částka dosáhla výše 1.000 Kč. Menší nevymahatelné částky byly odepisovány pracovníkem OFŠ pro nedobytnost nebo prekluzi.

U pohledávek z místních poplatků byly sledovány počty neplatících poplatníků, počet exekučních příkazů, výše úspěšně vymožených pohledávek a výše odepsaných pohledávek.

5.2.1 Pohledávky z MP za obecní systém odpadového hospodářství

Obecně závazná vyhláška, kterou byl ve sledovaném období určen místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (dále jen MP za odpady), byla změněna dvakrát za sledované období. První platnou vyhláškou pro sledované období byla OZV č. 2/2017, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů se stanovenou sazbou daně 588 Kč a splatností poplatku do konce června příslušného kalendářního roku. Druhá platná OZV města Horšovský Týn pro sledované období byla OZV č. 4/2020, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ze dne 3. 2. 2020, ve které bylo upuštěno od prominutí poplatku. Poslední, třetí OZV č. 2/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství ze dne 1. 11. 2021 a účinností od 1. 1. 2022 pro sledované období byla stanovena změna splatnosti poplatku, která byla nově stanovena na 31. 1. příslušného kalendářního roku z původního 30. 6. kalendářního roku. Spolu se změnou této vyhlášky došlo i k vydání vyhlášky č. 1/2021 o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, která poplatníkovi ukládá povinnost označit nádobu na odpad známkou dle

stanoveného objemu vyprodukovaného odpadu na objekt. Vyprodukované množství odpadu bylo závislé na počtu osob v objektu.

Poplatníky poplatku byly fyzické osoby s trvalým bydlištěm v obci nebo vlastníci nemovitých věcí – bytu, rodinného domu, kde nebyla přihlášena žádná FO k trvalému pobytu. Dalšími poplatníky byly OZV č. 2/2021 stanoveny spoluvlastníci nemovité věci – byt, rodinný dům, stavba pro rodinnou rekreaci.

Provedenou analýzou bylo zjištěno, že každý rok klesal počet poplatníků, kteří neuhradili místní poplatek za odpad do jeho splatnosti, popřípadě v příslušném kalendářním roce (viz tabulka 20). V roce 2018 neuhradilo poplatek za systém odpadového hospodářství 695 poplatníků. Klesající trend mohl být v letech 2020 a 2021 mírně ovlivněn i poklesem počtu obyvatel, kdy se oproti předcházejícímu roku 2019 v roce 2020 snížil počet obyvatel o 47 obyvatel. V roce 2020 činil počet neplaticích poplatníků 418. V roce 2021 došlo oproti předchozímu roku k poklesu o 147 obyvatel a počet neplaticích poplatníků byl 434. V roce 2022 byl počet poplatníků, kteří neuhradili MP za odpad, v celém sledovaném období nejnižší. Celkem poplatek neuhradilo 368 poplatníků. Pozitivem bylo, že v tomto roce ve srovnání s rokem 2021 došlo k růstu počtu obyvatel a to o 293 obyvatel. Je zde předpoklad, že tuto změnu poklesu neplaticích poplatníků příznivě ovlivnila změna OZV č. 1/2021, která uložila poplatníkům MP za odpady povinnost označit nádobu na odpad.

Ve sledovaném období klesal i počet vydaných exekučních příkazů, mimo rok 2021. V roce 2018 bylo vydáno 237 exekučních příkazů, v roce 2022 bylo vydáno 185 exekučních příkazů. Vyšší počet vydaných exekučních příkazů v roce 2021 (jednalo se o 361 vydaných exekučních příkazů) mohl být ovlivněn vysokými počty dlužníků v předchozích letech a také dosažení stanovené hranice 1.000 Kč/poplatník, kdy je možné neuhrazené pohledávky z místních poplatků exekučně vymáhat. Dle platné právní legislativy je lhůta pro vyměření daně stanovena na dobu tří let po uplynutí splatnosti poplatku.

Analýzou nedoplatků pohledávek z MP za odpady bylo zjištěno, že dochází k příznivému poklesu nedoplatků a zvyšování exekučních úhrad nedoplatků. Na konci sledovaného období činila výše celkového nedoplatku z MP za odpady u FO s trvalým pobytem v obci 216.406 Kč. V průběhu sledovaného období došlo k jeho poklesu téměř o polovinu. Na začátku sledovaného období činila výše nedoplatku z MP za odpady u FO s trvalým pobytem v obci 406.154 Kč. Rovněž u vlastníků a spoluvlastníků nemovitých

věcí došlo k poklesu nedoplatků pohledávek a na konci období činila výše nedoplatků 2.228,30 Kč. Výše nedoplatků vlastníků a spoluvlastníků nemovitých věcí byla na začátku období 9.365 Kč. Rostoucí trend byl zaznamenán v případě výše vymožené pohledávky, kdy v roce 2018 výše vymožené úhrady činila 14.878,09 Kč a jednalo se tak o 3,66% k celkovým pohledávkám z MP za odpady u FO s trvalým pobytem v obci. V následujících letech byly vymoženy úhrady v rozmezí 38 až 41 tisíc korun. V poměru k celkovým pohledávkám z tohoto poplatku se jednalo o 16 až 17 %. Výjimku tvořil rok 2019, kdy byla vymožena úhrada ve výši 121.713 Kč.

Odpisy pohledávek měly též klesající tendenci. Odepisovány byly nejčastěji menší nevyhahatelné částky pro nedobytnost nebo prekluzi. V roce 2019 bylo z MP za odpady u FO s trvalým pobytem v obci odepsáno 45 pohledávek ve výši 21.180 Kč. V roce 2022 bylo odepsáno pouze 10 pohledávek ve výši 5.484 Kč.

Příjmy z MP za odpady se ve sledovaném období pohybují na přibližně stejné výši cca 2,7 mil. Kč za rok.

5.2.2 Pohledávky z MP psi

Pro sledované období byl místní poplatek ze psů stanoven OZV města Horšovský Týn č. 2/2020, o místním poplatku ze psů, která byla účinná ode dne 21. 2. 2020. Nahradila OZV č. 5/2010 o místním poplatku ze psů a místním poplatku za užívání veřejného prostranství ze dne 9. 12. 2010. Změnou vyhlášky bylo oddělení místního poplatku ze psů od MP za užívání veřejného prostranství. Další změnu, kterou přinesla nová OZV, bylo stanovení jednotné splatnosti poplatku. Původní OZV měla úhradu poplatku stanovenou ve dvou termínech, pokud poplatková povinnost převyšovala částku 1.500 Kč, byl poplatník povinen zaplatit poplatek ve dvou stejných splátkách, nejpozději do 31. 3. a 30. 9. každého roku. S novou OZV byla splatnost stanovena jednotně bez ohledu na výši poplatku nejpozději do dne 31. 3. příslušného kalendářního roku.

Analýzou pohledávek z MP ze psů bylo zjištěno, že nejvyšší počet neplatících poplatníků byl zaznamenán v letech 2019 (71 neplatících) a 2020 (79 neplatících). Poté je zaznamenám pokles počtu neplatících poplatníků, kdy je v roce 2022 vedeno 23 poplatníků, kteří neuhradili MP ze psů. V roce 2020 bylo zároveň vydáno nejvíce exekučních příkazů a to 32. Následně dochází k poklesu vydaných exekučních příkazů, kdy je v roce 2022 vydáno 10 exekučních příkazů. Mimo rok 2020 se pohybovala výše vymáhaných exekučních úhrad ve sledovaném období mezi 25 až 28 % z celkové výše

pohledávek (viz tabulky 26 a 27). V roce 2020 byla výše vymožené exekuční úhrady pouze 6 % z celkové výše pohledávek místního poplatku ze psů. Problémovou skupinou poplatníků byly nízkopříjmové skupiny obyvatel, které měly v domácnosti více než jednoho psa. V případech, kdy se povedlo zahájit exekuci, docházelo k nižším úhradám. Ve sledovaném období bylo odepsáno 35 pohledávek v celkové výši 9.200 Kč.

U příjmů z místního poplatku ze psů nastal největší pokles v roce 2019, v témže roce byl evidován jeden z nejvyšších počtů neplaticích poplatníků - 79 poplatníků. Příjmy z MP ze psů v roce 2019 činily 122,22 tisíc korun. Poté příjmy z MP ze psů rostly, což bylo ovlivněno zvyšujícím se počtem poplatkovým povinností. Na začátku sledovaného období v roce 2018 činila výše příjmů z tohoto MP cca 131 tisíc a výše nedoplatků v tomto roce byla 11.999 Kč. Výše příjmů z MP ze psů činila v roce 2022 přibližně 172 tisíc a výše nedoplatků v témže roce byla 17.171 Kč.

5.2.3 Pohledávky z MP za užívání veřejného prostranství

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství byl pro sledované období stanoven vyhláškou č. 3/2020, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Vyhláška byla účinná dnem 21. 2. 2020 a nahradila tak OZV č. 5/2010, o místním poplatku ze psů a místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Podstatnou změnou ve vyhlášce bylo oddělení od místního poplatku za psy a úprava sazby poplatku, kdy bylo zrušeno rozlišení, zda se jedná o užití plochy veřejného prostranství v zastavěné nebo nezastavěné části obce a změny sazby poplatku doznala i sazba ročního poplatku za vyhrazení trvalého parkovacího místa pro nákladní automobil, kde došlo ke snížení sazby z původních 4.000 Kč/rok na 3.500 Kč/rok.

Analýzou pohledávek z MP za užívání veřejného prostranství pro sledované období, bylo zjištěno, že je to jediný místní poplatek, kde nebylo potřeba využít exekučního vymáhání. Až na jedinou výjimku pohledávky z roku 2018, která byla uhrazena po splatnosti neprodleně po jejím připomenutí, byly pohledávky hrazeny vždy dobrovolnou úhradou. Jediným negativem tohoto MP byly propady jeho výše, které ovlivnila pandemie COVID a s ní spojená epidemiologická nařízení, kdy nebylo možné pořádat kulturní akce. Před pandemií COVID příjmy z místního poplatku za užívání veřejného prostranství činily 230 až 240 tisíc za rok. Během dvou let pandemie poklesly na 54 a 59 tisíc za rok a v posledním roce sledovaného období (rok 2022) činily cca 173 tisíc.

5.3 Pohledávky s nejvyšší úspěšností vymáhání

Po zhodnocení provedených analýz jednotlivých pohledávek města Horšovský Týn z výkonu přenesené působnosti bylo zjištěno, že ve sledovaném období byly pohledávkami s nejvyšší úspěšností vymáhání, pohledávky z místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství (dále jen MP za odpady). Ve sledovaném období došlo k poklesu počtu dlužníků, kteří neuhradili pohledávku z MP za odpady během kalendářního roku, ke kterému se váže (viz graf 5). Z počátečních 695 poplatníků, kteří v daném roce neuhradili místní poplatek za odpady, klesl na počet 368 poplatníků. V posledním roce sledovaného období se podařilo snížit počet neplaticích poplatníků i přesto že vzrostl počet obyvatel v obci o 293 obyvatel oproti předchozímu roku. Snížení počtu neplaticích poplatníků v roce 2022 souviselo zejména se změnou vyhlášky č. 1/2021 o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, která byla účinná od 1. 1. 2022. Tato OZV zavedla změnu v objemu odpadu na domácnost, kdy musejí být nádoby na odpad označeny příslušnou známkou pro vypočtený možný vyprodukovaný objem odpadu v závislosti na počtu uživatelů objektu. Nádoby na odpad mají stanoven objem 80, 110, 120 a 240 litrů. OZV uložila poplatníkovi povinnost označit nádobu na odpad příslušnou známkou. Výpočet povoleného množství produkce objemu odpadu na objekt byl proveden zaměstnancem MěÚ Horšovský Týn, který poplatníkovi po předložení dokladu o zaplacení poplatku za odpady pro daný kalendářní rok známku vydal.

Celková výše nedoplateků pohledávek z MP za odpady v průběhu celého období klesala jak u FO s trvalým pobytem, tak u poplatníků, kteří jsou vlastníky nebo spoluvlastníky nemovitých věcí. S poklesem těchto nedoplateků pohledávek docházelo ke zvyšování výše exekučních úhrad, kdy výše těchto úhrad byla na počátku období 14.878,09 a ke konci období činila cca 41.000 Kč. V roce 2019 byla výše exekuční úhrady 121.713 Kč. Celková výše nedoplateků pohledávek za sledované období klesla u FO téměř o polovinu z 406.154 Kč na 216.406 Kč a u vlastníků a spoluvlastníků nemovitých věcí klesla z částky 9.365 Kč na vcelku zanedbatelnou částku 2.228,30 Kč. Dále se ve sledovaném období snížil počet odepisovaných pohledávek. Odepisovány byly pohledávky pro nebytnost nebo prekluzi. V roce 2019 bylo z MP za odpady u FO s trvalým pobytem v obci odepsáno 45 pohledávek ve výši 21.180 Kč. V roce 2022 bylo odepsáno pouze 10 pohledávek ve výši 5.484 Kč. Ke snížení celkové dlužné částky pohledávek MP za odpady přispěla i spolupráce s finančním úřadem, který jako správce daně může přeplatky z ostatních daní při požádání poslat jinému správci daně.

5.4 Pohledávky s nejnižší úspěšností vymáhání

Zhodnocením předcházejících analýz jednotlivých pohledávek města Horšovský Týn z výkonu přenesené působnosti bylo zjištěno, že ve sledovaném období byly nejhůře vymahatelnými pohledávkami pohledávky z pokut a NŘ odboru správních agend.

První nejhůře vymahatelnou skupinou byla skupina pohledávek pokut z přestupků dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen obecné přestupky) a druhou nejhůře vymahatelnou byla skupina pohledávek pokut z přestupků dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen dopravní přestupky).

Provedenou analýzou bylo zjištěno, že více jak polovina pohledávek z pokut u obecných přestupků nebyla uhrazena ve splatnosti a byla předána k vymáhání na OFŠ. Dále bylo zjištěno, že výše exekučních úhrad je minimální, ale s rostoucím trendem. Výše exekuční úhrady činila v prvním roce sledovaného období 0 Kč u pokut i u NŘ. Na konci období činila výše exekuční úhrady vymáhaných pokut daného roku u obecních přestupků 1.638 Kč a NŘ 410 Kč. Rovněž i počet vystavených exekučních příkazů je minimální. Celkem jich bylo vydáno 12 za sledované období. U pohledávek z NŘ byly v jednotlivých letech nulové úhrady (viz tabulky 5 a 6). Nulové úhrady NŘ souvisí s podmínkami uspokojování pohledávek, kdy dle platné právní legislativy dochází nejprve k uspokojení pokuty a až poté následuje uspokojení pohledávky NŘ. V tabulce 7 byl sestaven přehled ročních vymožených částek ze všech probíhajících exekucí pohledávek z obecných přestupků. V prvním roce činila exekuční úhrada ze všech probíhajících exekucí pokut obecných přestupků 57 Kč a NŘ 105 Kč. Exekuční úhrady byly ve srovnání s celkovou výší nedoplatků pohledávek obecných přestupků minimální, ale s rostoucím trendem Exekuční úhrady nedosahovaly v prvních třech letech sledovaného období ani 0,5% z celkové dlužné částky těchto pohledávek. V roce 2021 dosahovaly tyto úhrady 1,77 % a v roce 2022 14,82 % objemu celkových nedoplatků pohledávek z pokut obecných přestupků (viz tabulka 34). Výše vymožené exekuční úhrady činila v roce 2022 u pokut 24.338 Kč a u NŘ 8.910 Kč.

Proces vymáhání v prvních letech sledovaného období byl ovlivněn téměř ročním výpadkem pracovníka, který zčásti zapříčinil velmi nízké vymožené úhrady. Po návratu zaměstnance, který má mimo jiné ještě na starosti agendu MP z obecního systému odpadového hospodářství, bylo zlepšení situace jen nepatrné. Dále byla zjištěna prodleva v předávání pohledávek po splatnosti na OFŠ k jejich vymáhání. Faktorem, který nejvíce

ovlivňoval výši exekuční úhrady, byly příjmy dlužníků. Dlužníky byly zpravidla FO, které disponovaly velmi nízkými nebo žádnými příjmy. S tím souvisel i počet vydaných exekučních příkazů, kdy se v řadě pohledávek nepodařilo exekuční příkaz vydat z důvodů velmi nízkých příjmů a nemajetnosti dlužníka. Další problematikou celého procesu vymáhání pohledávek z pokut obecních přestupků byla identifikace skutečného bydliště dlužníka, doručování písemností a skutečnost, že skladba pohledávek pokut z obecních přestupků byla tvořena fyzickými osobami, které páchaly přestupky opakovaně a zároveň byly skupinou dlužníků s nízkými příjmy.

Druhou nejhůře vymahatelnou skupinou pohledávek byla skupina pohledávek z pokut přestupků dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen dopravní přestupky). Provedenou analýzou bylo zjištěno, že celková výše nedoplatků pohledávek pokut z dopravních přestupků se ve sledovaném období ztrojnásobila z počátečních 2.087.505,15 Kč na neuvěřitelnou výši 6.305.100,15 Kč (viz tabulka 14). Předané pohledávky z pokut dopravních přestupků k vymáhání OFŠ se ve sledovaném období pohybovaly mezi 50 až 85 případy za rok. Zároveň nebyly k vymáhání na OFŠ předány v daný rok všechny pohledávky z pokut po splatnosti z důvodu nárůstu počtu spáchaných přestupků a velkého vytížení zaměstnanců. Počet pokut po splatnosti se zvyšoval každý rok. V prvním roce se jednalo o 72 pokut po splatnosti, v roce 2022 se jednalo již o 154 pokut po splatnosti. Každý rok se zvyšoval počet vydaných exekučních příkazů i výše exekuční úhrady pohledávek (viz tabulka 12 a 13). Na počátku sledovaného období, v roce 2018 byly vydány pouze dva exekuční příkazy, v následujícím roce 15 exekučních příkazů a poté se začal počet vydaných exekučních příkazů zvyšovat na průměrných 30 exekučních příkazů za rok. Výše exekuční úhrady v prvním roce sledovaného období činila 15.721,85 Kč, v posledním roce sledovaného období 29.472 Kč. Roční výše exekučních úhrad ze všech exekučně vymáhaných pokut dopravních přestupků v roce 2018 činila 40.794,85 Kč, v roce 2020 potom dosáhla výše 95.630,49 Kč.

I přes skutečnost, že se každý rok zvyšoval počet vydaných exekučních případů a rostla exekuční výše úhrad, se nepodařilo snížit celkovou dlužnou částku pohledávek z pokut dopravních přestupků. Nárůst výše nedoplatků pohledávek z pokut dopravních přestupků byl sice zpočátku ovlivněn delší nečinností v procesu vymáhání pohledávek, ale dalšími důvody růstu celkové výše neuhrazených pohledávek byl rostoucí počet pokut s peněžitou sankcí 25 - 50 tisíc Kč a opakované páchání přestupků stejnými FO, z nichž

byla většina skupinou s nižšími příjmy, dále tuto částku navýšily pokuty udělené cizincům. K rostoucí výši nedoplatků přispěly sjednané splátkové kalendáře, které zpomalovaly snižování celkové dlužné výše pohledávek z udělených pokut.

Po zhodnocení všech provedených analýz bylo zjištěno, že skutečné příjmy z místních poplatků tvořily vyšší částku v rozpočtu obce než příjmy z pokut a nákladů řízení. Ve sledovaném období dosahovaly příjmy z MP výše cca 3 mil./rok. Roční výše příjmů z pokut se pohybovala v rozmezí 1,2 – 1,5 milionu za rok.

5.5 Doporučení

Provedenou analýzou jednotlivých pohledávek z výkonu přenesené působnosti města Horšovský Týn byly specifikovány zásadní nedostatky v procesu vymáhání těchto pohledávek. Město Horšovský Týn by mělo celý proces vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce lépe zorganizovat a zvážit, zda by proces vymáhání výše zmíněných pohledávek nebylo vhodnější oddělit do samostatného oddělení, kam by byly předávány pohledávky hned po uplynutí splatnosti, která je u pohledávek z pokut stanovena na 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí nebo příkazu. Na jednotlivých odborech by se již nepsala upomínka po uplynutí 30-ti denní stanovené lhůty k zaplacení pohledávky a tato povinnost z procesního postupu by byla již přenesena na nové oddělení.

Jako největší nedostatek celého procesu vymáhání pohledávek bylo vnímáno zjištění, že v případě výpadku zaměstnance z důvodu dlouhodobé nemoci se proces vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti stal zcela nefunkční. Druhým vnímaným nedostatkem bylo přetížení zaměstnance, kdy v letech 2018 – 2020 zaměstnanec vedl agendu k místnímu poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, včetně vymáhání nedoplatků plynoucích z této agendy a k tomu měl přidanou agendu vymáhání pohledávek z pokut OSA, ODSH a dalších odborů, kterým se diplomová práce nevěnovala. Problém tedy nastal v oblasti zastupitelnosti jednoho zaměstnance, kdy je veškerá agenda soustředěna pouze v pracovní náplni pouze jednoho zaměstnance. Rozsah takové agendy je tak velký a specifický, že nelze určit pouze jednoho zaměstnance, který by vymáhání měl na starosti vedle zpracování své běžné agendy. Je to problém většiny menších úřadů.

Na základě provedeného výzkumu a získaných zjištění autorka diplomové práce stanovila několik opatření, které by mohly vést ke zlepšení procesu vymáhání pohledávek z výkonů přenesené působnosti města Horšovský Týn.

1. Oddělit agendu vymáhání pohledávek do samostatného oddělení.

2. Stanovit dostatečný počet zaměstnanců oddělení, aby nedocházelo k zastavení procesu vymáhání pohledávek. Jmenovitě určit odpovědnost konkrétního zaměstnance za sledování pohledávky až do jejího vymožení.
3. Upravit náplň práce jednotlivých odborů, které se zabývají výkonem přenesené působnosti obce a přenechat pokuty po uplynutí stanovené lhůty k jejich úhradě zcela v režii samostatného oddělení pro vymáhání pohledávek. Jednotlivé odbory by tak získaly větší prostor pro svoji agendu, jejíž náročnost se v posledních letech zvyšuje.
4. Zaměřit se na sledování úhrady pohledávek, u kterých byly sjednané splátkové kalendáře. Směřovat dlužníky k pravidelným úhradám ve sjednané výši a podpořit tak možnost snižování celkové výše nedoplatku pohledávek plynoucích z pokut a NR. Případně také využívat všech možností sankcí za pozdní platby. V případě porušení splátkového kalendáře nechat zesplatnit celý dluh najednou a zajistit např. vymáhání soudem.

6 Závěr

Diplomová práce se věnovala problematice vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn. Cílem práce bylo vyhodnocení procesu vymáhání pohledávek obce z výkonu přenesené působnosti na základě platné právní úpravy, druhu pohledávky, vývoje četnosti a výše pohledávek ve sledovaném období a zjištění případných nedostatků v procesu vymáhání těchto pohledávek.

Diplomová práce byla rozčleněna do dvou částí a to část teoretickou a analytickou. Po prostudování platných právních předpisů a odborných knižních zdrojů byla vytvořena teoretická východiska pro proces vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce. Analytická část práce je zaměřena na proces vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti u konkrétní obce – obce Horšovský Týn.

Mimo jiných povinností ukládá zákon o obcích všem obcím na území České republiky také povinnost pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Stejně tak je obec dle výše uvedeného zákona povinna sledovat, zda jsou dlužníky včas a řádně plněny závazky a zajistit, aby nedocházelo k promlčení či zániku z nich vyplývajících práv.¹²⁴ Provedenou analýzou bylo zjištěno, že během sledovaného období došlo ke značnému nárůstu pohledávek z pokut udělených v přestupkovém řízení. Jednalo se o pohledávky z pokut u obecných (přestupky dle zákona 251/2016 Sb., o některých přestupcích) a dopravních (přestupky dle zákona 316/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích) přestupků. Právě u těchto sankcí je důležitá rychlost a včasnost úhrady případně uložené sankce z důvodu výchovného a preventivního důvodu.

U pohledávek z pokut u obecných přestupků nebyl tento nárůst způsoben rostoucím počtem spáchaných přestupků, ten se ve sledovaném období pohyboval přibližně ve stejném počtu. Z provedeného vyhodnocení výzkumu vyplynulo, že v prvním roce neprobíhal proces exekučního vymáhání z důvodu nemoci odpovědného zaměstnance a nebylo možné zajistit činnost jiným zaměstnancem. Tedy nesprávně nastavená zastupitelnost úředníků navzájem. Situaci by bylo možné řešit přijetím externího zaměstnance. Další příčinou jsou prodlevy v předávání pokut po splatnosti k jejich vymáhání na OFŠ. Dále bylo zjištěno, že výše exekučních úhrad je sice rostoucí, ale

---

¹²⁴ Ust. § 38 odst. 1 a 7 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikováno v částce 38 dne 15.5.2000, na str. 1738 – 1764, dostupné z [\[https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakon_a_smlouvy\]](https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakon_a_smlouvy), citováno on line [26.1.2024].

v porovnání s celkovou výší nedoplatků velmi malá, což je ovlivněno skutečností, že dlužníky jsou zpravidla nízkopříjmové skupiny obyvatel a výše měsíční exekuční úhrady se proto často pohybuje pouze v několika korunách. Pohledávky obce nejsou přednostními pohledávkami. Další příčinou růstu nedoplatků pohledávek z obecních přestupků je opakované páchání přestupků stejnými osobami, a právě často těmi nízkopříjmovými.

Pohledávky pokut z dopravních přestupků se ve sledovaném období více než ztrojnásobily. Bylo zjištěno, že během sledovaných let došlo ke zvýšení počtu spáchaných přestupků. Zároveň se zvýšil počet přestupců, kteří nebyli ochotni nebo schopni uhradit udělenou pokutu dobrovolně ve stanoveném termínu. Každý rok se zvyšoval počet vydaných exekučních příkazů a stoupala i výše exekučních úhrad pohledávek, přesto se nepodařilo celkovou výší pohledávek pokut z dopravních přestupků snížit. Tento nárůst byl zpočátku ovlivněn delší nečinností v procesu exekučního vymáhání výpadkem odpovědného zaměstnance. Dalšími příčinami růstu celkové výše pohledávek pokut z dopravních přestupků, je zvyšující se počet neuhrazených pohledávek pokut s peněžitou sankcí 25 – 50 tisíc Kč, opakované páchání přestupků stejnými FO, které nejsou schopny pokuty hradit v důsledku nízkých nebo žádných příjmů a dále rostoucí výši pohledávek pokut z dopravních přestupků ovlivnily přestupky spáchané cizinci. Nelichotivým zjištěním, je fakt, že k rostoucí výši nedoplatků pokut z přestupkových řízení, které se týkají dopravních přestupků, přispěly sjednané splátkové kalendáře, které naopak zpomalují snižování dlužné výše těchto pohledávek, protože sjednané splátky nebyly hrazeny v pravidelných sjednaných výších. Je však pravdou, že rozložení splátek na delší období umožní nízkopříjmovým skupinám dluh spíše splatit. V případě, že dlužník poruší splátkový kalendář, měla by být jednoznačnou sankcí sankce zesplatnění celé pohledávky. V posledních letech, i přes povinnost uhradit správní poplatek za sjednání splátkového kalendáře, je dlužníky možnost jeho využití zneužívána k oddálení exekuce. I přesto je vhodné zvažovat povolení splátek s ohledem na situaci dlužníka a je vhodné pokusit se odhadnout jeho motivaci s ohledem na případné opakované páchání přestupků.

Pozitivu, které provedená analýza přinesla, byla zjištění, že do rozpočtu obce jsou přijímány i včasné platby bez nutnosti využití nástrojů k jejich vymožení. Jedná se o obcí stanovený místní poplatek za využití veřejného prostranství, který zcela funguje na dobrovolných úhradách poplatníků.

Druhým pozitivem je zjištění, že místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství se daří vést směrem ke klesajícím zůstatkům na pohledávkovém účtu města,

kdy během sledovaného období došlo ke snížení nedoplatku přibližně o polovinu částky, která byla evidována na začátku sledovaného období. Rovněž klesá počet neplaticích poplatníků, kteří místní poplatek za odpady nezaplatí dobrovolně. Počet exekucí ve sledovaném období vykazuje klesající tendenci mimo rok 2021, kdy bylo vydáno nejvíce exekučních příkazů. Velmi kladně je hodnocen pokles odepisovaných pohledávek. V případě místního poplatku za odpady je nutno konstatovat, že zde velmi dobře probíhá proces vymáhání pohledávek a jsou využívány všechny dostupné nástroje ke snížení nedoplatků, které u místního poplatku za odpady vznikají. V posledních letech probíhala velmi dobře spolupráce s finančním úřadem, který může posílat přeplatky na daních poplatníků jiným správcům daně.

Posledním místním poplatkem, který byl v diplomové práci sledován, je místní poplatek ze psů, kde je během sledovaného období zaznamenán kolísavý charakter. V posledních dvou letech došlo k nárůstu počtu poplatníků a do rozpočtu obce, tak plynuly vyšší příjmy z tohoto místního poplatku. S těmito vyššími příjmy byly zaznamenány na konci období i vyšší zůstatky na pohledávkovém účtu města. Důkladnou analýzou bylo zjištěno, že byl tento zůstatek nedoplatků pohledávek nižší než v průběhu období, kdy byl nejvyšší nedoplatek spolu s nejvyšším počtem neplaticích poplatníků zaznamenán v roce 2019. V letech 2019 a 2020 vzrostl počet exekučních příkazů, poté je zaznamenán pokles. Proměnlivá byla i výše vymožené exekuční úhrady, nejvyšší úhrada nedoplatků pohledávek místního poplatku ze psů byla zaznamenána v roce 2021.

V procesu vymáhání pohledávek bylo využíváno všech k tomu dostupných nástrojů. Nástrojem, který se nedaří využívat, bylo přihlašování pohledávek z místních poplatků do insolvenčních řízení. Hlavním důvodem neúspěchu je uplynutí lhůty pro podání přihlášky do insolvenčního řízení. I přes to, že se nedaří přihlásit nedoplatky z MP do insolvenčního řízení, je nutno podotknout, že v tomto případě probíhá velmi dobrá součinnost s insolvenčními správci, kteří důsledně upomínají dlužníky k úhradám nedoplatků z MP, které vzniknou po vydání rozhodnutí k úpadku dlužníka v průběhu procesu jeho oddlužení.

Významnými nedostatky v procesu vymáhání pohledávek z výkonu přenesené působnosti obce Horšovský Týn jsou prodlevy v předávání těchto pohledávek k jejich vymáhání, nezajištěný zástup zaměstnance při dlouhodobé nemoci a roztržitost systému procesu vymáhání pohledávek.

Pro zlepšení procesu vymáhání pohledávek jsou navržena opatření, která by mohla vést ke zlepšení situace a snížení počtu pohledávek. Situaci by mohla zlepšit efektivnější správa celého procesu, zejména pak vyčlenění agendy do samostatného oddělení s dostatečným počtem zaměstnanců, kteří by měli jasně určenou odpovědnost za sledování konkrétní pohledávky až po její vymožení a důsledně by zajišťovali správu celého procesu vymáhání pohledávek. Situaci by mohl MěÚ řešit případně i osobami přijatými na dobu určitou případně DPP či DPČ až do vymožení nejstarších pohledávek. Stěžejní by pak mělo být zaměření se na proces součinnosti a eliminaci zneužívání splátkových kalendářů dlužníky za účelem oddálení exekuce. Velký otazník přesto zůstává nad případy pohledávek pokut nízkopříjmové skupiny dlužníků, kteří mohou ovlivňovat výši pohledávek opakovaným pácháním přestupků, zejména pácháním přestupků s vyššími peněžitými sankcemi. Mezi základní principy hospodaření obce patří ustanovení § 38 odst. 7 Zákona o obcích. Podle něj je obec povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv. V případě plnění této povinnosti se tedy jedná výlučně o nehmotný majetek obce. I tato povinnost je předmětem každoročního přezkumu hospodaření obce. Je v zájmu obce prokázat, že je schopna zajistit, aby občané obce plnily své povinnosti řádně a včas.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Odborná literatura

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 244 s. Daňová řada ISBN 978-80-7357-599-1.

DUBŠEKOVÁ, HRSTKOVÁ, Lenka. *Meritum. Daňový řád 2022.*, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. 230 s. Merita ISBN 978-80-7676-266-4.

HÁSOVÁ, J. MORAVEC, T. *Insolvenční řízení*. Vydání první. Praha: C.H.Beck, 2013. 280 s. ISBN 978-80-7400-459-9.

HAVLÍČKOVÁ, Blanka. *Kompendium judikatury. Exekuční titul. 2. díl.*, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 200 s. Vybraná judikatura ISBN 978-80-7552-179-8.

HAVLÍČKOVÁ, Blanka. *Kompendium judikatury. Způsoby realizace exekuce. 4. díl.*, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 200 s. Vybraná judikatura ISBN 978-80-7552-250-4.

HAVLÍČKOVÁ, Blanka. *Kompendium judikatury. Exekuční proces. 5. díl.*, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 200 s. Vybraná judikatura ISBN 978-80-7552-256-6.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2.

KOUDELKA, Zdeněk, Petr, PRŮCHA a Jana, Zwyrtek HAMPLOVÁ. *Zákon o obcích (obecní zřízení)*. Praha: Nakladatelství Leges, 2019. 477 s. ISBN 978-80-75012-335-3.

LAVICKÝ, Petr a Petra POLIŠENSKÁ. *Vznik a obsah závazků*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 301 s. Judikatura k rekodifikaci. ISBN 978-80-7478-754-6.

MRKÝVKA, P., PAŘÍZKOVÁ, I., RADVAN, M. *Finanční právo a finanční správa*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2004. s. 381. ISBN 802103579X.

NOVOTNÝ, Petr, Petra, BUDÍKOVÁ, Jitka, IVIČIČOVÁ, Kristina, KEDROŇOVÁ, Ilona, ŠTROSOVÁ, Monika, ŠTÝSOVÁ. *Nový občanský zákoník Smluvní právo*. Praha: Nakladatelství Grada Publishing, a.s., 2014. 232 s. ISBN 978-80-247-5164-1.

OCHRANA, František, Jan, PAVEL a Leoš, VÍTEK a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance. Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Nakladatelství Grada Publishing, a.s., 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck pro praxi, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PRÁŠKOVÁ, Helena. *Nové přestupkové právo*, 1. vyd. Praha: Leges, 2017. 448 s. ISBN 978-80-7502-221-9.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2017. ISBN 978-80-247-5608-0.

REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Nakladatelství Grada Publishing, a.s., 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.

SPIRIT, Michal. *Úvod do studia práva*. 2. vyd.- aktualiz. dle nov. občan. zák. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2014. ISBN 978-80-247-5280-8.

ŠROMOVÁ, Eva. *Správní řízení od A do Z*. 3. vyd. Olomouc: Anag, 2020. 472 s. ISBN 978-80-7554-259-5.

ŠVÁBOVÁ, Boháčková, Jana. *Průvodce věřitele praktické a přehledné postupy*. Praha: Nakladatelství Grada Publishing, a.s., 2022. 176 s. ISBN 978-80-271-4941-4.

TĚŽKÝ, Václav, Michal, JANTOŠ a Kamil, SIUDA. *Zákon o místních poplatcích. Komentář*, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 288 s. ISBN 978-80-7552-453-9.

7.2 On-line zdroje a elektronické dokumenty

AUERSWALD, Lukáš, *Vzor směrnice rady obce o pohledávkách* [online]. Města, obce, profi: Verlag Dashöfer, nakladatelství, spol. s r. o., 2012 [cit. 2023-05-30]. Dostupné z <https://www.obcniportal.cz/33/vzor-smernice-rady-obce-o-pohledavkach-uniqueidgOke4NvrWuOKaQDKuox_Z5d1SvI0CGdHQqKXIKddz8w/>

BŘEŇ, Jan, *Základní principy hospodaření obce I.* [online]. DVS.cz deník veřejné správy: Triada, spol. s r. o., 2010 [cit. 2023-07-11]. Dostupné z: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6432524>>

Česká justice. *Evidence stanovisek ombudsmana* [online]. Media Network, 2016. [cit. 2024-02-20]. Dostupný z: <<https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/4842>>.

ČSÚ. *Malý lexikon obcí ČR* [online]. ČSÚ, 2017. [cit. 2023-8-06]. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2017>>.

ČSÚ. *Počet obyvatel v obcích k 1.1.2023* [online]. ČSÚ, 2023. [cit. 2023-8-06]. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/documents/10180/191186757/1300722303.pdf/58801e7b-4f05-4470-908c-7295691d4dd2?version=1.3>>.

Finanční správa. *Vymáhání* [online]. MF ČR, 2016. [cit. 2023-7-24]. Dostupné z: <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/postup-v-danovem-rizeni/vymahani>>

GERGELOVÁ, Eva, *Uznání dluhu a dohoda o splátkách jako kompromisní řešení* [online]. Pohledávky on-line, Fabian&Partners, 2019. [cit. 2023-05-30]. Dostupné z: <<https://www.pohledavkyonline.cz/uznani-dluhu-a-dohoda-o-splatkach-jako-kompromisni-reseni/>>

Město H. Týn: *Územní rozvojová strategie města Horšovský Týn pro období 2015-2025* [online]. Regionální sdružení Šumava, z.s.p.o. 2015. s. 7. (PDF) [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/modules/file_storage/download.php?file=e18bd04e%7C55&inline=1>.

Město Horšovský Týn: *Samospráva* [online]. Horšovský Týn, 2023 [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <<https://www.horsovskytyn.cz/samosprava/zastupitelstvo-mesta/>>.

Město Horšovský Týn: *Samospráva* [online]. Horšovský Týn, 2023 [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <<https://www.horsovskytyn.cz/samosprava/rada-mesta/>>.

Město Horšovský Týn: *Statut komisi rady města Horšovský Týn* [online]. Horšovský Týn, 2019 [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <https://www.horsovskytyn.cz/e_download.php?file=data/editor/122cs_1.pdf&original=Statut%20komis%C3%AD%20RM%20H.T%C3%BDn_2019.pdf> .

Město Horšovský Týn: *Úřad* [online]. Horšovský Týn, 2023 [cit. 2023-8-10]. Dostupné z: <<https://www.horsovskytyn.cz/urad/povinne-informace/subjekt-mesto-horsovsky-ty-n-1.html>>.

Ministerstvo financí ČR. *Metodická pomůcka k postupu při vymáhání nedoplatku na místním poplatku* [online]. MF ČR, 2017. 29 s. (PDF) [cit. 2023-7-25]. Dostupný z: <https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Methodika_Pomucka-k-postupu-pri-vymahani-nedoplatku-na-mistnim-poplatku.pdf>.

Ministerstvo vnitra ČR. *Metodická doporučení k činnosti územních samosprávných celků – Proces tvorby a vydávání OZV* [online]. MV ČR, 2022. 178 s. (PDF) [cit. 2023-12-30]. Dostupný z: <file:///C:/Users/HP/Downloads/Methodicke_doporuceni_k_cinnosti_USC_c_3-1_Proces_tvorby_a_vydavani_OZV_-_20211231.pdf>.

KŘEČEK, Stanislav. *Zpráva o šetření ve věci manželů K.* [online]. Česká justice, nejpřehlednější průvodce českou justicí, Media Network, 2016 [cit. 2024-02-20]. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/uploads-import/ESO/5118_2015_VOP_zprava_o_setreni.pdf>

MOTYČKA, Petr. *Promlčení z pohledu věřitele* [online]. E-právo, elektronický internetový deník, 2017 [cit. 2023-05-30]. Dostupné z: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/promlцени-z-pohledu-veritele-106816.html>>

OECD. *Přehled o stavu veřejné správy: Česká republika: Česká republika na cestě k modernější a efektivnější veřejné správě* [online]. Francie: OECD Publishing, 2023. 345 s. ISBN 978-92-647-257-51. [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <https://read.oecd-ilibrary.org/governance/prehled-o-stavu-verejne-spravy-ceska-republika_2651546f-cs#page1>

PROŠEK, Jiří. *Problematika exekucí samosprávy I.* [online]. Právní prostor: ATLAS consulting spol. s r. o., 2014 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: <<https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/problematika-exekuci-samospravy-i>>

ŘEZNÍČEK, David, Jana, ŽIDZIKOVÁ. *Povinnost obce vymáhat pohledávky a možnost obce prominout dluh či vzdát se svých práv* [online]. E-právo, elektronický internetový deník, 2017 [cit. 2023-05-31]. Dostupné z: <<https://www.epravo.cz/top/clanky/povinnost-obce-vymahat-pohledavky-a-moznost-obce-prominout-dluh-ci-vzdat-se-svych-prav-106284.html>>

SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČR. *Rukověť starosty – Přenesená působnost obce.* [online]. SMSČR: Rok v obci, 2014 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: <<http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/34--prenesena-pusobnost-obce/>>

ZÁHUMENSKÝ David, Vendula ZÁHUMENSKÁ. *Obce a smlouvy s investory v praxi* [online]. Právní prostor: ATLAS consulting spol. s r. o., 2020 [cit. 2023-05-29]. Dostupné z: <<https://www.pravniprostor.cz/clanky/spravni-pravo/obce-a-smlouvy-s-investory-v-praxi>>

Zákon č. 565 ze dne 21. prosince 1990 o místních poplatcích In: Sbírnka zákonů České republiky. 1990, částka 92, s. 2106 - 2109. Dostupné z < https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=565/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy >, citováno on line [10.2.2024].

Zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky In: Sbírnka zákonů České republiky. 1993, částka 1, s. 3 - 16. Dostupný z: < https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy >, citováno on line [26.12.2023].

Zákon č. 13 ze dne 27. ledna 1997 o pozemních komunikacích In: Sbírnka zákonů České republiky. 1997, částka 3, s. 47 - 61. Dostupné z < https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=13/1997&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy >, citováno on line [18.1.2024].

Zákon č. 26 ze dne 18. ledna 2000 o veřejných dražbách In: Sbírnka zákonů České republiky. 2000, částka 10, s. 306 - 324. Dostupné z < https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=26/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy >, citováno on line [28.12.2023].

Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení) In: Sbírnka zákonů České republiky. 2000, částka 38, s. 1738 - 1764. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirkazakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>, citováno on line [26.12.2023].

Zákon č. 361 ze dne 19. října 2000 o provozu na pozemních komunikacích In: Sbíрка zákonů České republiky. 2000, částka 98, s. 4570 – 4616. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=361/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>, citováno on line [15.1.2024].

Zákon č. 56 ze dne 10. ledna 2001 o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích In: Sbíрка zákonů České republiky. 2001, částka 21, s. 1962 – 1991. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=56/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>, citováno on line [18.1.2024].

Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád In: Sbíрка zákonů České republiky. 2004, částka 174, s. 9782 – 9827. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=500/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>, citováno on line [30.12.2023].

Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích In: Sbíрка zákonů České republiky. 2004, částka 215, s. 11415 – 11501. Dostupné z <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=634/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>, citováno on line [30.12.2023].

Zákon č. 182 ze dne 30. března 2006 o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) In: Sbíрка zákonů České republiky. 2006, částka 62, s. 2130 - 2224. Dostupné z <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=182/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>, citováno on line [28.12.2023].

Zákon č. 280 ze dne 22. července 2009 daňový řád In: Sbíрка zákonů České republiky. 2009, částka 87, s. 4038 - 4105. Dostupné z <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=280/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>, citováno on line [28.12.2023].

Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník In: Sbíрка zákonů České republiky. 2012, částka 33, s. 1026 – 1365. Dostupné z <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>, citováno on line [23.12.2023].

7.3 Interní zdroje

ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 2/2017 o místním poplatku za provoz systému shromáždování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.* Město H. Týn, 2016.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 4/2020 o místním poplatku za provoz systému shromáždování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.* Město H. Týn, 2020.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 1/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství* [online]. In: 2021, s. 5 [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: < <https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPLAZ6WWYEDASM4>>.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 2/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. In: 2021, s. 5 [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: < <https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPG22K7KLWPXTEY>>.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 5/2023, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství* [online]. In: 2021, s. 3 [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: < <https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPEEZ4A2O7SUUSS>>.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 5/2010, o místním poplatku ze psů a místním poplatku za užívání veřejného prostranství*. Město H. Týn, 2010.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 2/2020, o místním poplatku ze psů* [online]. In: 2020, s. 4 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: < <https://sbirkapp.gov.cz/detail/SPPUY55CX6MMWJQPQ>>.

ČESKÁ REPUBLIKA. *Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 3/2020, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství* [online]. In: 2020, s. 5 [cit. 2024-01-12]. Dostupné z: < https://www.horsovskytytn.cz/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah3154_2.pdf&original=OZV-uzivani_VP_-_20191025_1_FIN-1.pdf>.

Vnitřní předpis města H. Týn: *Dokumentace pro správu a vymáhání pohledávek*. Město H. Týn, 2020

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled dílčích cílů diplomové práce	18
Tabulka 2: Přehled příjmů z pokut	54
Tabulka 3: Přehled příjmů z místních poplatků	54
Tabulka 4: Přehled pokut přestupků dle z.č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích	56
Tabulka 5: Pokuty 6219 a NR po splatnosti, předané pokuty OFŠ	57
Tabulka 6: Předané pokuty 6219, exekuční příkaz, výše vymožené pohledávky	59
Tabulka 7: Přehled ročních vymožených částek exekucí 6219	59
Tabulka 8: Přehled nedoplatků - konečný stav účtu pohledávek 6219 a 6719	60
Tabulka 9: Přehled exekučně vymožených a odepsaných pohledávek 6219 a 6719	60
Tabulka 10: Přehled pokut přestupků dle z. č. 361/2000 Sb., o provozu na PK	62
Tabulka 11: Přehled dopravních pokut po splatnosti	62
Tabulka 12: Přehled předaných pokut dopr. přestupků, jejich exekucí a výší úhrad	63
Tabulka 13: Přehled ročních vymožených úhrad všech exekucí – dopr. přestupky	63
Tabulka 14: Souhrnný přehled nedoplatků pokut z dopravních pokut	64
Tabulka 15: Přehled exekučně vymožených, odepsaných pohledávek dopr. přestupků	65
Tabulka 16: Přehled pokut přestupků zák. o podmínkách provozu vozidel na PK	67
Tabulka 17: Přehled pokut 6227 po splatnosti	68
Tabulka 18: Přehled vydaných exekučních příkazů a výše vymožené úhrady	68
Tabulka 19: Přehled pokut přest. dle z. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích	69
Tabulka 20: Přehled neplatících poplatníků a vydaných exekučních příkazů	73
Tabulka 21: Přehled vymožených pohledávek MP - odpady	74
Tabulka 22: Přehled odepsaných pohledávek MP - odpady	74
Tabulka 23: Přehled příjmů a neuhrazených pohledávek MP - odpady	74
Tabulka 24: Sazba místního poplatku psi - část Město	75
Tabulka 25: Sazba místní poplatek psi - Ostatní části města a samoty	76
Tabulka 26: Přehled neplatících poplatníků a vydaných exekučních příkazů - psi	77
Tabulka 27: Přehled vymožených a odepsaných pohledávek - MP psi	78
Tabulka 28: Přehled příjmů z MP psi, výše neuhrazených pohledávek	78
Tabulka 29: Sazba MP za užívání veřejného prostranství - roční	79
Tabulka 30: Sazba MP za užívání veřejného prostranství - denní	80
Tabulka 31: Přehled příjmů z MP za užívání VP	82
Tabulka 32: Přehled o poplatcích MP za užívání VP	83
Tabulka 33: Přehled nedoplatků k 31. 12. MP odpady	84
Tabulka 34: Přehled vymožených úhrad pokut obecných přestupků, výše nedoplatků	85
Tabulka 35: Přehled předaných pohledávek po splatnosti – dopravní přestupky	86

8.2 Seznam grafů

Graf 1: Přehled dosažených příjmů z pohledávek v letech 2018 - 2022	54
Graf 2': Vývoj sazby poplatku za obecní systém odpadového hospodářství	73
Graf 3: Příjmy MP ze psů v letech 2018-2022	77
Graf 4: Vývoj příjmů MP z užívání veřejného prostranství	82
Graf 5: Vývoj počtu neplatících poplatníků MP - odpady	84

8.3 Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

DPS – domov s pečovatelskou službou

DŘ – Daňový řád

FO – fyzická osoba

Insolvenční zákon – zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobu jeho řešení

Listina – usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PŘÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů

MěÚ – městský úřad

MP – místní poplatek

PO – právnická osoba

PK – pozemní komunikace

RO – rekreační objekt

SO – správní orgán

SŘ – Správní řád

TP – trvalý pobyt

ODSH – Odbor dopravy a silničního hospodářství

OFŠ – Odbor finanční a školství

ORP – obec s rozšířenou působností

OSA – Odbor správních agend

OZ – Občanský zákoník

OZV – obecně závazná vyhláška

ÚSC – Územně samosprávný celek

ÚSTAVA – ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

VP – veřejné prostranství

Zákon o MP – Zákon o místních poplatcích